اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

چهارشنبه
• ۹ تیر ۱۴۰۰
• ۱۹ ذی‌القعده ۱۴۴۲
• ۳۰ ژوئن ۲۰۲۱

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۸۲۶ • پیاپی ۳۱۴۴ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

اقتصاد بیمار داروخانه

حاشیه‌های «کیمیای واکسن» در بازار ادامه دارد

۷-۸-۱۵-۱۶

عکس: آیدا فریدی

چراغ داروخانه‌ها روبه‌خاموشی است؟

شهر در تصرف داروخانه‌ها

سرمقاله

اهمیت سرمایه‌گذاری در صنعت خودرو ۲

یادداشت‌های امروز

اما واگرهای تست ترمز خودروهای سنگین ۴

نسخه الکتریکی باید درست پیچیده شود ۷

آغاز مسیر توسعه صنایع پایین‌دستی ۱۱

منافع تجمیع معادن ۱۲

استقلال حسابرسی و شفافیت اقتصادی ۱۴

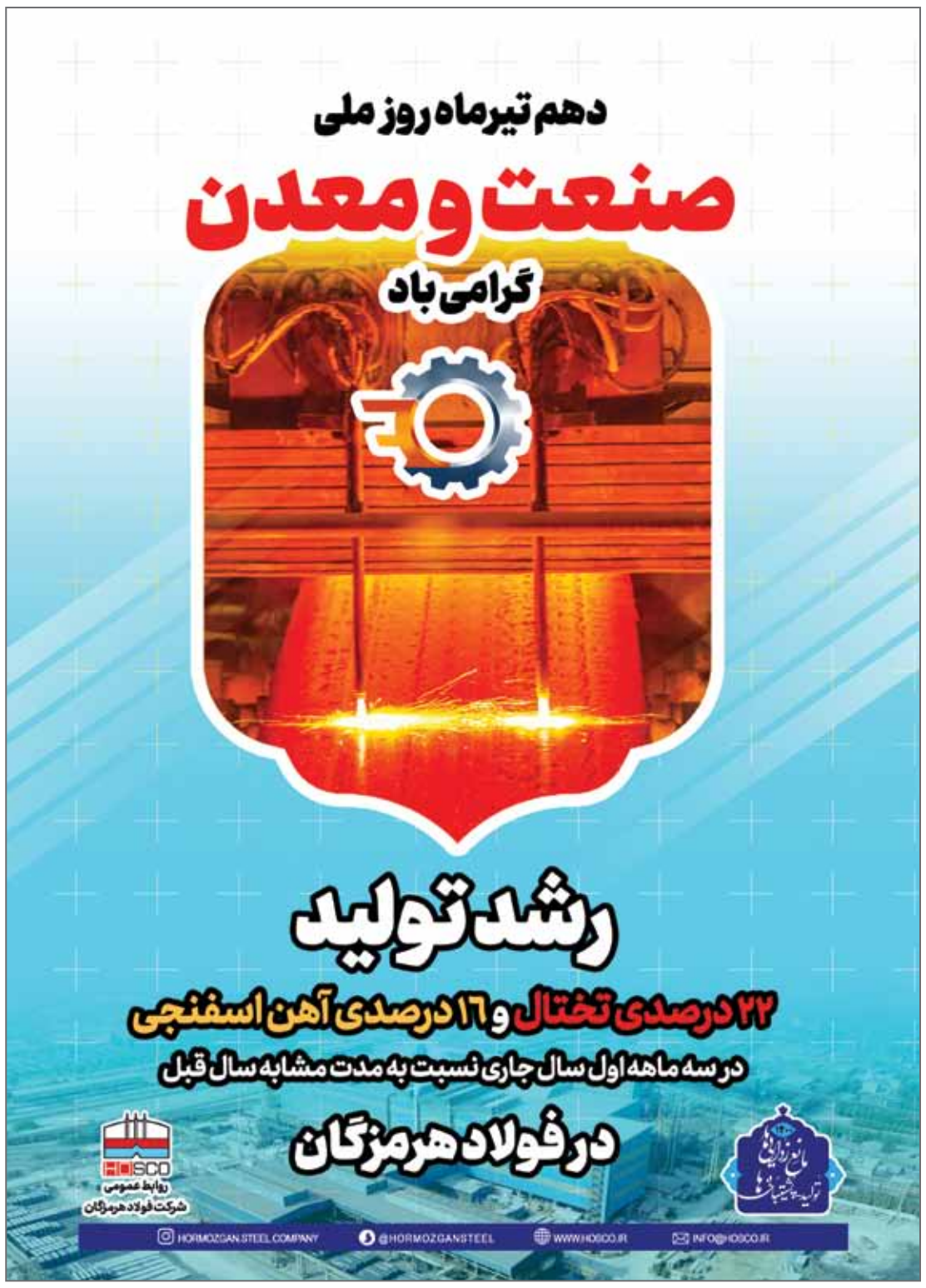
گفت‌و گو

اقتصاد ایران نیازمند جراحی بزرگ ۱۲

تحلیل روز

رشد اندک در پایان دهه شکست‌های بزرگ ۳

سرمقاله

اهمیت سرمایه‌گذاری در صنعت خودرو

شهرام شیرکوند
پژوهشگر صنعت

ایران در صنعت خودروسازی از زیرساخت‌های مناسبی برخوردار است و زیرساخت‌های لازم در شرکت‌های خودروساز فعال در ایران وجود دارد. صنعت خودرو ایران با ۶۰ سال قدمت، به‌عنوان لکوموتیو صنعت کشور، یکی از موثرترین بخش‌ها در حرکت به سمت توسعه اقتصادی و از جمله بخش‌های زیربنایی اقتصاد کشور است که فرآیند توسعه را تحت‌تاثیر قرار داده و از عوامل مهم توسعه اقتصادی است و باتوجه به گستردگی صنایع خودروسازی ایران، این صنعت از حیث اثرگذاری بر توسعه کسب‌وکارهای مختلف، افزایش فرصت‌های شغلی و ایجاد اشتغال پایدار، توسعه حمل‌ونقل عمومی و افزایش رفاه اجتماعی نقشی بی‌بدیل دارد. ارتباط بین این صنعت با بخش‌های گوناگون اجتماعی و اقتصادی این باور را تقویت می‌کند که در ایران، خودروسازی و صنایع مرتبط با آن، موتور محرک صنعت کشور هستند و از ارکان اصلی اقتصاد و تجارت به‌شمار می‌روند. بهبود نقش صنعت خودرو کشور در رشد اقتصادی در گرو اجرایی کردن ۵ راهبرد است: ایجاد پایگاه تولید خودرو با علامت تجاری داخلی، تاکید بر صادرات خودرو، ایجاد پایگاه تولید قطعات با علامت تجاری داخلی با تاکید بر مزیت‌های داخلی، جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی برای توسعه صادرات و راه‌اندازی مراکز طراحی، آزمون و خدمات مهندسی خودرو در منطقه. اجرای این اقدامات در توسعه صنعت خودرو، بهبود رشد اقتصادی و رونق تولید خودروسازی کشور و ارتقای برند خودرو ملی را به ارمغان می‌آورد. در بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته و پیشرفته، صنایع خودروسازی یکی از اجزای مهم اقتصاد ملی به‌شمار می‌رود و از عوامل اصلی توسعه اقتصادی و از اساسی‌ترین شاخص‌های توسعه اجتماعی کشورهاست. باوجود اینکه صنعت خودرو تنها عامل توسعه به‌شمار نمی‌رود، آثار اقتصادی آن در همه زمینه‌ها و فعالیت‌های اقتصادی و صنعتی مشهود است. در بیشتر کشورهای صنعتی، دولت به موازات سرمایه‌گذاری در بخش‌های مهم اقتصادی و کشاورزی، به توسعه و بهبود صنعت خودرو نیز توجه می‌کند و به‌طور مستقیم و غیرمستقیم (صنایع مرتبط) در آن سرمایه‌گذاری می‌شود. بدون شک برای رونق تولید و توسعه صادرات خودرو با برند ملی، سیاست‌گذاری مناسب در امر پژوهش در عرصه‌های صنعتی می‌تواند در حرکت به سمت خودکفایی و توسعه صنعت نقش‌آفرینی کند اما تا زمانی که پژوهشگران بخش صنعت ویژگی‌های متناسب با توسعه و دیدگاه خودکفا شدن را در رفتار و بینش خود بروز ندهند، رسیدن به این مهم امری غیرممکن است بدین جهت سیاست‌گذاری باید در تغییر بینش‌ها و الگوهای فکری جوامع اقتصادی و صنعتی نیز موثر افتد. به جرأت می‌توان گفت توسعه‌یافتگی صنعت خودرو ایران در زمینه فناوری و کارآمدی و توانمندی آن، بستر توسعه صنعتی را در کشورمان فراهم می‌کند؛ از سویی کارشناسان حوزه‌های اقتصادی و صنعتی معتقدند بخش مهمی از موفقیت‌های راهبردی در زمینه توسعه اقتصادی و کسب وکار، به‌واسطه توسعه فعالیت‌های پژوهشی در خودروسازی و سرمایه‌گذاری در این بخش است. به‌طور حتم توسعه صنایع داخلی در هر کشور نقش مهمی در رشد، رفاه اجتماعی، وضعیت اقتصادی و آسایش مردم ایفا می‌کند. بسیاری از دولت‌ها با تلاش مستمر صنعت خود را به سطحی از رشد و شکوفایی رسانده‌اند که بتوانند محصولات تولیدی خود را به سایر کشورها صادر کرده و درصد بالایی از اشتغال، درآمد و ارزش‌افزوده کشورشان را به آن اختصاص دهند. هر چند ممکن است سرمایه‌گذاری در صنایع داخلی به‌ویژه صنعت خودرو، بار مالی به همراه داشته باشد، اما برای تسریع در روند توسعه این صنعت در کشور و برطرف کردن موانع توسعه خودروسازی به‌منظور جهانی‌سازی برند خودرو ایرانی، تقبل هزینه‌های این بخش ازسوی دولت اجتناب‌ناپذیر است. علاوه بر نقش صنعت خودرو در توسعه کسب‌وکار، ارتباط تنگاتنگ عموم افراد جامعه با صنعت خودرو در زمینه‌های گوناگون حمل‌ونقل، اهمیت خودرو در زندگی شهروندان از نظر دسترسی به خدمات و رفاه اجتماعی و نقش اساسی آن در ارتقای سطح زندگی و رفاه عمومی در جامعه را دوچندان می‌کند و بیانگر نقش فرهنگی و اجتماعی این صنعت در اجتماع است.

از سویی ارتباط عمیق خودروهای سواری و تجاری و امدادی و... با زندگی شهروندان از نظر دسترسی به رفاه اجتماعی و نقش اساسی انواع خودروها در توسعه حمل‌ونقل و ارتقای سطح زندگی و رفاه عمومی، بیانگر نقش فرهنگی و اجتماعی این صنعت است. آمیختگی شبکه حمل‌ونقل و خودروهای عمومی و شخصی با زندگی مردم از بعد دسترسی به خدمات اجتماعی و رفاهی و نقش‌آفرینی این سیستم در ارتقای سطح کیفی زندگی و رفاه اجتماعی، نشان از نقش اجتماعی صنعت خودرو در حوزه حمل‌ونقل دارد. البته باوجود تمام مزیت‌هایی که توسعه صنعت خودرو در توسعه و بهبود حمل‌ونقل برای خدمت‌رسانی به مردم و افزایش رفاه اجتماعی در جامعه دارد، توجه دولت به تولید خودروهای ایمن، با فناوری جدید و بدون نیاز به سوخت فسیلی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و موجب کاهش اثرات زیانبار زیست‌محیطی، سلامت جامعه و رفاه شهروندان می‌شود و بی‌تردید آرامش‌خاطر شهروندان جامعه را نیز به‌دنبال خواهد داشت. همچنین برخی مصرف‌کنندگان کالای داخلی خواستار افزایش کیفیت و توان رقابتی تولیدات داخلی با مشابه خارجی هستند اما باید در نظر داشت که صنایع داخلی زمانی امکان تحقیق و افزایش کیفیت را خواهند یافت که از توان مالی و سرمایه‌ای قابل‌قبولی برای توسعه پژوهش‌ها و تولید نوآورانه بهره‌مند باشند. در این راستا بهره‌گیری از فناوری‌های نوین صنعت در خودروسازی و ارتقای کیفی قطعات از مهم‌ترین پیش‌شرط‌های تولید خودرو باکیفیت است و به‌اعتقاد کارشناسان حوزه بازار، کیفیت محصول در کنار نرخ مناسب ضامن توسعه فروش و افزایش سهم بازارهای منطقه‌ای و جهانی است که اگر مورد عنایت جدی دولت و تولیدکنندگان قرار گیرد، شکوفایی و رونق تولید محقق می‌شود.

در حال حاضر در خاورمیانه خودروسازی که امکان رقابت با صنعت خودروسازی ایران را داشته باشد وجود ندارد و ورود فناوری‌های نوین به صنعت خودرو ایران موجب توسعه روزافزون این صنعت خواهد شد که سرمایه‌گذاری را در صنعت خودرو ایران ممکن خواهد کرد.

بنا بر آنچه بیان شد به‌منظور شکوفایی صنعت خودرو در ایران، توسعه کسب‌وکار، افزایش رفاه شهروندان، تسریع در بخش حمل‌ونقل، توسعه گردشگری، افزایش فعالیت‌های اجتماعی و بهبود مستمر سطح کیفی زندگی اجتماعی و توسعه استانداردهای زندگی آحاد جامعه، توجه دولت به رفع موانع سرمایه‌گذاری در تولید خودروهای سواری و تجاری ضرورت دارد.

۱۴ مرداد، روز تحلیف سید ابراهیم رئیسی

سخنگوی هیات رئیسه مجلس شورای اسلامی گفت: مراسم تحلیف رئیس جمهوری منتخب روز پنجشنبه، ۱۴ مرداد با حضور مقامات خارجی و داخلی در محل مجلس شورای اسلامی برگزار می‌شود. سیدنظام‌الدین موسوی، سخنگوی هیات رئیسه مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با مهر، درباره زمان برگزاری مراسم تحلیف رئیس جمهوری منتخب، اظهار کرد: پس از برگزاری مراسم تنفیذ حکم رئیس جمهوری منتخب از جانب رهبر معظم انقلاب، مطابق اصل ۱۲۱ قانون اساسی مراسم تحلیف سید ابراهیم رئیسی روز پنجشنبه، ۱۴ مرداد در سالگرد صدور فرمان مشروطیت، در محل مجلس شورای اسلامی برگزار خواهد شد. وی افزود: در مراسم تحلیف رئیس جمهوری منتخب، علاوه بر رئیس و نمایندگان مجلس شورای اسلامی، رئیس قوه‌قضاییه و اعضای شورای نگهبان که طبق قانون اساسی باید در جلسه حضور داشته باشند، از برخی مقامات و شخصیت‌های داخلی و خارجی نیز دعوت به‌عمل آمده است. سخنگوی هیات رئیسه مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: باتوجه به اهمیت بین‌المللی مراسم تحلیف رئیس جمهوری منتخب، از جانب رئیس مجلس شورای اسلامی ستادی با ۱۱ کمیته مسئولیت تمهید مقدمات، دعوت و استقبال از مدعوین خارجی و داخلی، اطلاع‌رسانی، امنیت و حراست، امور بهداشتی و... مراسم تحلیف را عهده‌دار شده است. موسوی گفت: رئیس مجلس شورای اسلامی در حکمی «محمدعلی قلی‌ها» را به‌عنوان رئیس این ستاد منصوب کرده است. وی تاکید کرد: در برگزاری مراسم تحلیف، پروتکل‌های بهداشتی متناسب با وضعیت اپیدمی کرونا در نظر گرفته شده و ستاد کرونای مجلس در این باره تمهیدات لازم را اندیشیده است.

سخنگوی دولت با گرامیداشت روز صنعت و معدن:

دولت با اعتقاد به تعامل، تقویت تولید را فراموش نکرد

سخنگوی دولت در نشست خبری با اشاره به روز صنعت و معدن گفت: پنجشنبه، ۱۰ تیر روز صنعت و معدن است و فرصت را مناسب می‌دانم توضیحاتی را به استحضار ملت شریف ایران برسانم.

■ ۲۰ اقدام و دستاورد شاخص ۸ ساله صنعت، معدن و تجارت

سخنگوی دولت در ادامه با بررسی اقدامات و دستاوردهای شاخص ۸ ساله صنعت، معدن و تجارت به ۲۰مورد اشاره کرد و تیتروار این موارد را برشمرد:

۱. احیای ۸ هزار و۹۱۴ واحد تعطیل در سراسر کشور.

۲. آزادسازی۶ هزار محدوده و معدن غیرفعال کشور برای فعال‌سازی از طریق واگذاری با برگزاری مزایده قانونی.

۳. برگزاری ۱۴ میز تعمیق ساخت داخل و کاهش ارزبری معادل یک میلیارد و ۲۳۱ میلیون یورو.

۴. ممنوعیت واردات هزار و۵۳۹ردیف تعرفه دارای کالای دارای مشابه خارجی و غیرضروری.

۵. تدوین برنامه توسعه ۴ زنجیره اثرگذار صنعتی شامل لوازم خانگی، پوشاک و کفش، فلزات گرانبها، غذایی و آشامیدنی.

۶. راه‌اندازی ۳۰۵ طرح مهم و ملی با مجموع سرمایه‌گذاری ۲۸۵۶.۷ هزار میلیارد ریال و اشتغال ۹۲۸۹۲ نفر.

۷. افتتاح فاز اول پروژه ملی شیرین‌سازی آب و قطعه اول انتقال آب از خلیج‌فارس به فلات مرکزی ایران با سرمایه‌گذاری بیش از ۱۶۰ هزار میلیارد ریال و اشتغال ۱۲۰۰ نفر.

۸. انعقاد ۱۰ تفاهمنامه توسعه سرمایه‌گذاری در راستای پروژه اقتصاد مقاومتی با شرکت‌های برتر طی دو مرحله به ارزش ۴۵۱ هزار میلیارد تومان.

۹. بازگشت به چرخه تولید ۱۵۵۷ واحد راکد درون شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور.

۱۰. احیای مسئولیت‌های اجتماعی شرکت‌ها در قالب اجرای اقتصاد مقاومتی.

۱۱. اجرای پروژه افزایش حجم و تنوع محصولات صادراتی به ۱۵ کشور همسایه به میزان ۲۵ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۸ و صادرات ۲۰.۱ میلیارد دلاری به کشورهای همسایه و ۱۰.۲ میلیارد دلاری به چین و هند و ۴.۶ میلیاردی دلار به سایر کشورها در سال ۱۳۹۹ و امضای ۱۲ موافقتنامه با کشورهای هدف.

۱۲. شناسایی و اولویت‌بندی ۳۱۲۰ معدن، انجام اقدامات کلینیکی روی ۱۴۶۳ معدن و احیای ۳۹۹ معدن در ۳۱ استان.

۱۳. انجام برداشت‌های ژئوفیزیک هوایی به‌میزان ۶۴۰ هزار کیلومتر خطی.

۱۴. راه‌اندازی سامانه جامع تجارت و زیرسامانه‌های آن به‌منظور مدیریت زنجیره تجاری کشور و انجام بیش از ۶۹۰ هزار بازرسی به‌منظور شناسایی و برخورد با عرضه‌کنندگان کالاهای قاچاق.

۱۵. شناسایی بیش از ۷۰۰ هزار مرکز نگهداری کالا در قالب سامانه انبارها و رتبه‌بندی بیش از ۲۱ هزار بازرگان فعال دارای کارت بازرگانی.

۱۶. تهاتر مواد معدنی و محصولات صنایع معدنی با نیازهای وارداتی صنایع که تاکنون بیش از ۲۰۰ هزار میلیارد ریال حدود ۲ میلیارد دلار کالا و مواد اولیه استراتژیک مورد نیاز تولید وارد و محصولات صادراتی بخش صادر شده است.

۱۷. اجرای پروژه توسعه مناطق محروم و کمتر برخوردار شامل ۱۲ استان با همکاری و مشارکت استانداران و سایر دستگاه‌ها و تکمیل برنامه‌های محرومیت‌زدایی در ۶ محور با ۱۵۰ برنامه.

۱۸. مصوب شدن ۴۷ طرح سرمایه‌گذاری خارجی به میزان ۱۱۰۲ میلیون دلار در سال ۱۳۹۲ که در سال ۱۳۹۹ به تعداد ۱۵۸ طرح سرمایه‌گذاری خارجی به میزان ۲۴۶۹ میلیون دلار رسیده است.

۱۹. پیگیری و ابلاغ سیاست‌های جدید صادراتی ازسوی ستاد اقتصادی دولت.

۲۰. اجرای طرح تامین مالی از شبکه بانکی (طرح تام) و تامین مالی از بازار سرمایه و عملیاتی کردن اوراق گام با همکاری بانک مرکزی و تشکل‌های تولیدی و تامین مالی زنجیره تولید از این طریق به‌ویژه در صنعت خودروسازی و قطعات

وی ادامه داد: نخستین تاکتیک در جنگ اقتصادی از کار انداختن تولید در ایران بود و دولت متناسب با الزامات این جنگ با سیاست‌گذاری‌ها و حمایت‌ها شرایط را به‌گونه‌ای پیش برد که نه‌تنها در تولیدات داخلی دچار کمبود نشدیم، بلکه در برخی صنایع مانند لوازم خانگی و پوشاک و مواردی دیگر به رشدهای قابل‌توجهی دست یافتیم. وی افزود: با ممنوعیت واردات کالا از صنعت داخلی حمایت شد. زمینه صادرات بیش از گذشته فراهم و صنعت جای نفت را در این ۳ سال گرفت.

ربیعی با اشاره به اینکه در یک تبلیغات غیرمنصفانه دولت را متهم به نگاه به خارج می‌کردند، گفت: دولت با اعتقاد به اصل تعامل و حل مسائل بین‌الملل تقویت داخل و مقاومت اقتصادی را فراموش نکرد. رشد اقتصادی سال ۹۹ و ۳ ماه اول ۱۴۰۰ گواه این ادعاست. همچنین دولت در راستای قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مبنی بر پیش‌بینی مشوق‌های مالیاتی مندرج در قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، آیین‌نامه اجرایی مربوط به این قانون را تصویب کرد.

گفت‌وگوهای برجام به جایی رسیده که طرف‌ها باید تصمیمات خود را اتخاذ کنند. مصمم هستیم رفع تحریم‌ها را در نخستین فرصت محقق کنیم

■ مصمم به رفع تحریم‌ها در نخستین فرصت

ربیعی با بیان اینکه گفت‌وگوهای برجام به جایی رسیده که طرف‌ها باید تصمیمات خود را اتخاذ کنند، گفت: مصمم هستیم رفع تحریم‌ها را در نخستین فرصت محقق کنیم.

وی تاکید کرد: در صورتی که نتوانیم تا پایان دولت آنچه مد نظر ماست را به تحقق برسانیم بنا بر تشخیص تصمیم‌گیرندگان عالی نظام دولت سیزدهم این قضیه را برعهده خواهد گرفت. همه اینها به سیاست نظام و آنچه در مذاکرات پیش می‌رود منوط است و اینکه نظرات ما تامین شود یک لحظه هم تعلل نخواهد شد، اما اگر دیدگاه‌ها تامین نشود، ادامه مذاکرات به دولت آینده موکول خواهد شد.

■ از هرگونه نقصان متصوری پوزش می‌طلبم

سخنگوی دولت با اشاره به دو حادثه واژگونی اتوبوس خبرنگاران و تصادف اتوبوس سربازمعلم‌ها، گفت: ضمن تاسف عمیق از حوادث اخیر پیش آمده برای فرزندان سرزمین‌مان، با تسلیت از جان و دل به خانواده این عزیزان خاضعانه از هر گونه نقصان متصوری پوزش می‌طلبم.

به‌گزارش ایسنا، علی ربیعی روز گذشته در نشست خبری هفتگی خود که در راستای رعایت پروتکل‌های بهداشتی، به‌صورت ویدئوکنفرانس برگزار شد، اظهار کرد: دیروز ۷ تیر، سالروز شهادت آیت‌الله بهشتی و ۷۲ یارش بود. شهید بهشتی مردی است که نامش یادآور مفاهیم و موضوعات متعددی است. شیوه شهادت بهشتی در مقابله با تروریست‌ها، یادآور گلوله در مقابل گفت‌وگو بود.

سخنگوی دولت با تسلیت درگذشت خبرنگاران محیط‌زیستی و سرباز معلمان گفت: ما با دو حادثه پی‌درپی جانسوز در هفته گذشته روبه‌رو بودیم. مهشاد کریمی و ریحانه‌السادات یاسینی دو خبرنگاری که با قلم و دوربین خود به‌دنبال زیست بهتر مردمان‌مان می‌نوشتند، در حادثه‌ای خونبار جان خود را هنگام انجام ماموریت از دست دادند. این حادثه را به خانواده، داغدیده‌گان و همکاران رسانه‌ای به‌ویژه ایسنایی‌ها و ایرنایی‌ها تسلیت می‌گویم. وی ادامه داد: همچنین درگذشت ۷ سرباز معلم عزیز در مسیر دانش‌افروزی برای کودکان در مناطق محروم غم از دست‌دادن خبرنگاران محیط زیستی را مضاعف کرد. ایران این فرزندان فداکار راه علم و آگاهی‌بخشی را از یاد نخواهد برد.

توزیع ماهانه ۱۰ میلیون دوز واکسن کرونا از شهریور

شهروندان تهران، اصفهان و خوزستان بیشترین نقض کنندگان قرنطینه کرونا هستند

علیرضا رئیسی

بابک دین‌پرست

معاون بهداشتی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گفت: از شهریور ۱۴۰۰ هر ماه حداقل ۱۰ میلیون دوز انواع واکسن کرونا، در اختیار استان‌ها قرار می‌گیرد که این امر بسیار مهم است.

به گزارش ایرنا، علیرضا رئیسی ضمن بیان این مطلب افزود: واکسیناسیون افراد برای کنترل بیماری و قطع زنجیره ویروس و مرگ‌ومیر کرونا بسیار حائز اهمیت است که مقام‌های سیاسی و علمی برای آموزش عموم مردم برای تزریق واکسن باید تلاش کنند.

در همین حال دبیر قرارگاه عملیاتی مقابله با کرونا کارکرد اصلی قرارگاه عملیاتی مقابله با کرونا را پیگیری اجرای مصوبات ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا برشمرد و گفت: با پیگیری‌های به عمل آمده ازسوی دبیرخانه بیش از ۹۰ درصد مصوبات ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا در کشور اجرایی شده است.

بابک دین‌پرست با اشاره به اینکه خوشبختانه با اهتمام دستگاه‌ها و البته افزایش میزان رعایت پروتکل‌های بهداشتی، روند بیماری کرونا در کشور کاهشی شده، به تشریح وضعیت استان‌های کشور در زمینه رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی پرداخت.

دبیر قرارگاه عملیاتی مقابله با کرونا با بیان اینکه براساس گزارش مسئولان وزارت بهداشت میانگین رعایت پروتکل‌های بهداشتی در کشور، در بازه زمانی۲۶ خرداد تا ۲ تیر بین ۷۰ تا ۷۱ درصد بوده، گفت: استان‌های سیستان و بلوچستان با ۴۹ درصد، آذربایجان غربی با ۶۰ درصد و مازندران با ۶۲ درصد، در انتهای جدول میزان رعایت پروتکل‌های بهداشتی و استان‌های سمنان با ۸۳ درصد، زنجان با ۸۱ درصد و یزد و خراسان جنوبی با ۸۰ درصد، در صدر میزان رعایت پروتکل‌های بهداشتی قرار دارند.

دین‌پرست درباره وضعیت سایر استان‌های کشور هم گفت: رعایت پروتکل‌های بهداشتی، در ۶ استان آذربایجان غربی، ایلام، سیستان‌وبلوچستان، گیلان، مازندران و همدان، بین ۴۹ تا ۶۴ درصد، در ۱۱ استان آذربایجان شرقی، اصفهان، بوشهر، چهارمحال و بختیاری، خوزستان، خراسان رضوی، کردستان، کهگیلویه و بویراحمد، گلستان، لرستان و مرکزی، بین ۶۵ تا ۷۰ درصد، در ۱۰ استان اردبیل، البرز، تهران، خراسان شمالی، فارس، قزوین، قم، کرمان، کرمانشاه و هرمزگان، بین ۷۱ تا ۷۶ درصد و در ۴ استان زنجان، سمنان، خراسان جنوبی و یزد، بین ۷۷ تا ۸۳ درصد بوده است.

وی همچنین میانگین رعایت بهداشت فردی مناسب در کشور را ۷۵ درصد، میانگین استفاده از ماسک را ۷۲ درصد، میانگین رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی را ۷۱ درصد و میانگین رعایت تهویه مناسب در اماکن عمومی کشور را ۷۴ درصد اعلام کرده است.

دبیر قرارگاه عملیاتی مقابله با کرونا تصریح کرد: از مجموع ۳ میلیون و ۵۷۷ هزار و۸۰۷ مرکز تهیه، توزیع و عرضه و فروش مواد غذایی، اماکن عمومی و واحدهای کارگاهی تحت پوشش سراسر کشور، در بازه زمانی یک هفته، در مجموع ۲۶۹ هزار و ۳۱۸ واحد، توسط تیم‌های نظارت وزارت بهداشت مورد بازرسی قرار گرفته‌اند و در نتیجه این بازرسی‌ها در ۳۰ هزار و ۴۲۴ مورد، منجر به دادن تذکر و معرفی مدیران صنوف به مراجع قضایی و در ۷۸۶ مورد منجر به پلمب واحدها شده است.

نقض قرنطینه افراد مبتلا به کرونا از دیگر محورهای مورد اشاره معاون اقتصادی وزیر کشور بود و در این باره اظهار کرد: از ابتدای فروردین تا هفته اول تیر ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار مورد که معادل ۲۳ درصد کل بیماران است، نقض قرنطینه گزارش شده است.

دین‌پرست درباره بیشترین نقض قرنطینه گفت: استان‌های تهران، اصفهان و خوزستان بیشترین و ایلام و خراسان جنوبی کمترین موارد نقض قرنطینه را داشته‌اند.

به‌گفته دبیر قرارگاه عملیاتی مقابله با کرونا ارتباط برخط ۳ دستگاه سازمان حراست کل کشور، وزارت بهداشت و ناجا از هفته آینده برقرار می‌شود و از این پس به‌محض وقوع هر نقض قرنطینه گزارش برای تایید نهایی به وزارت بهداشت و از آنجا برای اعمال جریمه نهایی به ناجا به‌صورت آنلاین ارائه می‌شود.

دبیر قرارگاه عملیاتی مقابله با کرونا با اشاره به ضرورت کنترل هر چه بیشتر مرزهای شرقی برای مقابله با ورود بیماری کرونا به کشور، گفت: وزارت کشور بر بررسی شرایط مرزهای شرقی تاکید داشته و مراتب به استانداران مرزی ابلاغ شده و امید داریم با هماهنگی‌های به‌عمل آمده شاهد ورود بیماری از این قسمت از مرزهای کشور نباشیم.

دین‌پرست درباره تشکیل صف‌های طولانی در روند واکسیناسیون گفت: در این باره هم تاکید شد که وزارت بهداشت اقدامات لازم را برای نظم بخشیدن بیشتر به این موضوع انجام دهد.

وی با اشاره به اینکه از مجموع ۵۶۳ مصوبه مربوط به ۷۴ جلسه ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا ۵۳۰ مصوبه که معادل ۹۴ درصد است اجرایی شده و تنها ۳۳ مصوبه که مربوط به جلسات اخیر ستاد ملی است هنوز اجرایی نشده که البته در دستور کار دبیرخانه قرارگاه عملیاتی مقابله با کرونا قرار دارد.

وی در پایان درباره وضعیت قرمز برخی شهرها هم گفت: در تعیین و اعمال محدودیت‌ها دستورالعمل هوشمندی ارائه شده که همه موارد و تمهیدات لازم از فعالیت اصناف و منع تردد پیش‌بینی شده و هر شهر متناسب با وضعیت رنگی‌اش دچار محدودیت می‌شود.

گسترش صنعت
چهارشنبه
۹ تیر ۱۴۰۰
۱۹ ذی‌القعده ۱۴۴۲
۳۰ ژوئن ۲۰۲۱
شماره ۱۸۲۶
پیاپی ۳۱۴۴
www.sanatnewspaper.com

تولد خودروهای ملی از دل تحریم

آغاز عملیات احداث واحدهای بافندگی و چاپ بافت بلوچ

نرخ سود و «جاروکشی» در بازار

تحلیل روز

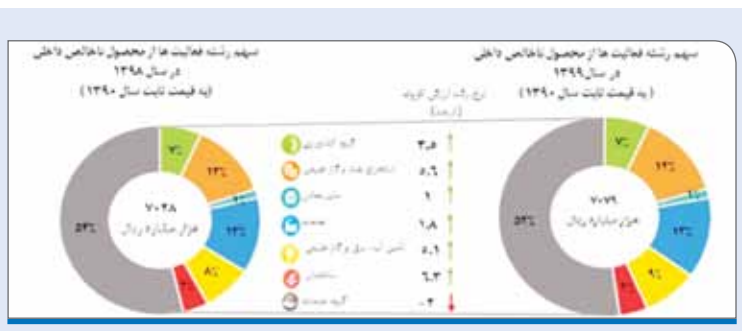
صمت به تحلیل جزئیات رشد اقتصاد سال ۹۹ پرداخت

رشد اندک در پایان دهه شکست‌های بزرگ

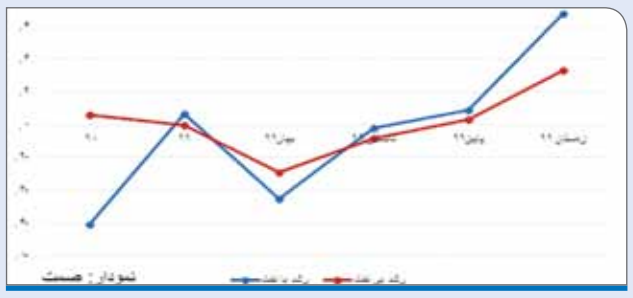
امیرعباس آذرموند: آمارهای رسمی حکایت از این دارند که نرخ رشد اقتصاد کشور بالاخره در سال گذشته مثبت شد.

آمارهای یک مرجع رسمی نشان می‌دهد در مجموع سال ۹۹ نرخ رشد با نفت کشور به حدود ۰.۷ درصد رسیده که از سال ۹۷ به این سو تکرار نشده بود. با این حال، توان بالقوه اقتصاد کشور نشان می‌دهد گرچه خروج از رشد منفی برای اقتصاد اتفاقی خجسته است اما توان بالقوه اقتصاد ایران به مراتب بیش از رشد کمتر از یک درصدی است. در برنامه پنجم و ششم توسعه دولت مکلف شده بود در طول دهه ۹۰ نرخ رشد میانگین سالانه را به ۸ درصد برساند اما در عمل نرخ رشد اقتصاد در طول این دهه حدود صفر درصد شد. این امر سبب شده تا بسیاری از کارشناسان دهه ۹۰ را دهه از دست رفته و شکست برای ایران بدانند.

به گزارش صمت براساس آخرین نتایج حساب‌های ملی فصلی مرکز آمار ایران، محصول ناخالص داخلی به همراه نفت به نرخ ثابت سال ۹۰، در پایان سال ۹۹ به ۷۰۷ هزار میلیارد تومان رسیده است درحالی‌که رقم مورد بحث در سال ۹۸ تنها ۷۰۲ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان بوده که نشان از رشد ۰.۷ درصدی محصول ناخالص داخلی با نفت در سال ۹۹ دارد.

همچنین در سال گذشته محصول ناخالص داخلی بدون نفت معادل ۶۱۱ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان بوده که رشدی نزدیک به صفر درصد نسبت به سال ۹۸ داشته است.

نتایج محاسبات حاکی از آن است که در سال ۹۹ رشته فعالیت‌های گروه کشاورزی ۳.۵ درصد، گروه صنایع و معادن ۴.۲ درصد و فعالیت‌های خدمات منفی ۲ درصد نسبت به سال ۹۸ رشد داشته است.

نفت روسفید شد

از مهم‌ترین دلایلی که منجر به مثبت شدن رشد اقتصاد کشور در سال گذشته شد، تغییر روند نرخ رشد بخش نفت و گاز طبیعی بود.

از زمان آغاز شدن تحریم‌ها در سال ۹۷ بخش نفت و گاز ایران به‌عنوان یکی از کانون‌های اعمال تحریم مشخص شد. به همین دلیل رشد این بخش با شدت فراوانی منفی شد.

این در حالی است که اقتصاد ایران در نیم قرن اخیر همواره به این بخش وابستگی داشته و افزایش و کاهش نرخ نفت بر نرخ رشد اقتصاد و میزان کسری بودجه تاثیر بسزایی دارد.

از سال ۹۷ به این سو رشد بخش نفت و گاز کشور با شدت زیادی منفی شد. این شدت به نحوی بود که در سال ۹۸ نرخ رشد این بخش به رقم کم‌سابقه منفی ۳۵ درصد کاهش یافت.

به همین دلیل رشد اقتصادی کشور با نفت در سال گذشته منفی ۶.۱ درصد بود اما بدون طلای سیاه در سال ۹۸ نه‌تنها اقتصاد ایران با رشد منفی مواجه نمی‌شود بلکه رشد اندکی را هم تجربه می‌کرد.

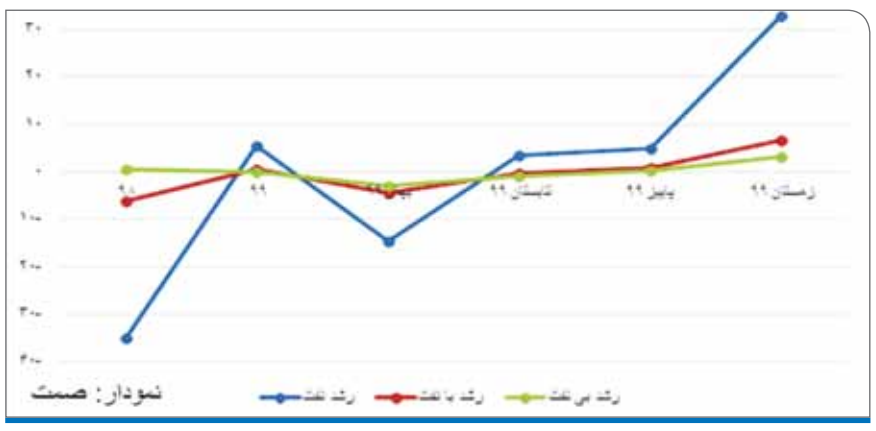
رکود بخش نفت و گاز تا بهار امسال تداوم یافت. این امر با رشد منفی کل همراه بود و به همین دلیل در بهار ۹۹ که نرخ رشد بخش نفت و گاز به منفی ۱۴.۵ درصد رسیده بود نرخ رشد اقتصادی با نفت هم به حدود منفی ۴.۵ درصد رسیده بود. این در حالی است که اگر رکود بخش نفت لحاظ نمی‌شد، در نخستین فصل سال گذشته نرخ رشد اقتصاد به بیش از منفی ۲.۹ درصد نمی‌رسید.

در تابستان ۹۹ خبرهای فراوانی از بهبود فروش نفت ایران منتشر شد.

خبرگزاری‌ها با توجه به شیوع ویروس کرونا خبر می‌دادند که حساسیت امریکایی‌ها برای اعمال دقیق تحریم‌ها کاهش یافته است.

به همین دلیل در همان فصل تابستان ناگهان نرخ رشد بخش نفت پس از ۸ فصل رکود به ۳.۴ درصد رسید. این را شاید مهم‌ترین گام برای خروج از رکود بخش نفت باید برشماریم.

نرخ رشد بخش نفت در ادامه سال هم نه‌تنها ادامه یافت بلکه روند مثبت آن تشدید شد. این امر به گونه‌ای بود که در پاییز سال گذشته این نرخ به ۴.۹ درصد رسید و در فصل زمستان هم با رشدی چشمگیر به ۳۲.۸ درصد افزون شد. این امر تاثیرات بسزایی در رشد مثبت پایان سال داشت.

رشد صنایع در سال ۹۹

صنایع و معادن کشور از بخش‌های مهم و اثرگذار هستند. این صنایع به صورت مستقیم و غیرمستقیم تحت تاثیر تحریم‌ها قرار گرفتند. در بخش تولید کارخانه‌ای و بزرگ فشار تحریم‌ها محسوس بود. وزارت خزانه‌داری ایالات متحده دائم فعالیت این بخش را رصد می‌کرد و تمام مرتبطان صنایع کشور را تا جایی که مطلع شد در فهرست تحریم‌ها قرار داد. با این حال، انتظار می‌رفت از ابتدای سال ۹۹ رشد این بخش و به دنبال آن اقتصاد کشور مثبت شود.

پیش از اینکه سال ۹۹ آغاز شود کرونا در کشور شایع شد. این ویروس بیش از هر بخشی بر تولید کوچک اثرگذار بود.

با وجود این، کرونا نتوانست وقفه مهمی در رشد این صنایع برجای گذارد.

به بیان ساده‌تر، تنها در بهار ۹۹ رشد اقتصادی بخش صنعت و معدن منفی شد و پس از آن به‌سرعت رشد آن مثبت شد به نحوی که در پایان آن سال نرخ رشد اقتصادی ۳ برابر این نرخ در سال ۹۹ بود.

با وجود اینکه در بهار سال ۹۹ نرخ رشد بخش صنعت منفی بود، نرخ رشد بخش معادن مثبت بود.

در مقابل زمستان ۹۹ همزمان شد با یک رکود نسبی در بخش معادن اما بخش صنعت به رشد اقتصادی نسبتا معقولی رسیده بود.

ارزیابی‌ها نشان می‌دهد رشد اندک در این بخش در سال جاری هم ادامه خواهد داشت. البته به شرطی که توجه به مذاکرات وین سبب به تعویق افتادن خرید کالاهای بادوام و جذب سرمایه‌گذاری نباشد که در این صورت چون سال ۹۴ نرخ رشد اقتصادی باز هم می‌تواند منفی شود.

خروج از رکود خدمات در زمستان

بخش خدمات با اینکه به‌شدت تحت تاثیر فعالیت‌های نامولد و سوداگرانه است اما با توجه به اینکه نزدیک به نیمی از مشاغل کشور را تامین می‌کند از اهمیت فراوانی بهره‌مند است. این بخش در زمان تحریم‌ها فشار مستقیمی را تجربه نکرد. گرچه افزایش کسری بودجه و در پی آن افزایش نرخ تورم تاثیرات جدی بر نرخ رشد اقتصادی این بخش وارد کرده اما این فشارها به شکل مستقیم از ناحیه تحریم‌ها نبودند.

با این حال، این بخش بیشترین آسیب را از شیوع کرونا دید. بخش خدمات ایران از شرکت‌های کوچک و خرد تشکیل شده که به طور طبیعی امکان جذب سرمایه‌گذاری دوباره و تحمل فشارهای اقتصادی را ندارند.

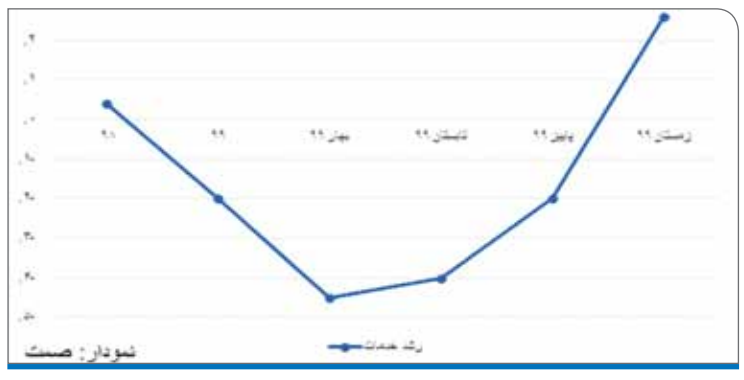
تعطیلی‌های ناشی از شیوع کرونا فشاری طاقت‌فرسا به این بخش وارد کرد. به همین دلیل هم از سهم این بخش در کل تولید ناخالص ملی و هم از میزان رشد اقتصادی آن در سال ۹۹ کاسته شد.

بررسی آمارها نشان می‌دهد بالاترین رکود خدمات در کشور را در بهار ۹۹ تجربه کردیم.

در این فصل نرخ رشد اقتصادی بخش خدمات به منفی ۴.۵ درصد رسید.

این روند در تابستان همان سال هم ادامه یافت و نرخ رشد را منفی ۴ درصد نگه داشت.

این روند در پاییز ۹۹ با شدتی کمتر ادامه داشت و در نهایت زمستان ۹۹ همزمان شد با پایان رشد منفی خدمات و آغاز رشد مثبت این بخش بود.

رشد مثبت اما اندک

مثبت شدن نرخ رشد اقتصاد پس از چندین فصل پی‌درپی رکود، حتما اتفاقی مبارک است. با این حال، نباید فراموش کنیم ظرفیت‌های بالقوه اقتصاد کشور چقدر و نیاز به رشد در کشور تا چه اندازه است.

بنا بر قانون برنامه ششم توسعه کشور در سال‌های اجرای این برنامه باید با رشد ۸ درصدی همراه می‌شد که چنین اتفاقی نیفتاده است. همچنین در برنامه پنجم هم بنا بود نرخ رشد اقتصاد میانگین همان ۸ درصد باشد، حال آنکه در طول دهه ۹۰ که باید نرخ رشد میانگین سالانه به ۸ درصد می‌رسید، اقتصاد ایران سالانه به طور میانگین رشد صفر درصدی داشته است. این امر از عقب‌ماندگی فراوان اقتصاد از اهداف و برنامه‌ها خبر می‌دهد.

یادداشت

اما واگرهای تست ترمز خودروهای سنگین

وحید نوروزی/ مدیرعامل پیشین ستاد معاینه فنی خودروهای تهران

در خبرگزاری ایسنا درباره دلیل حادثه اتوبوس حامل خبرنگاران و سربازمعلم‌ها، از قول غلامرضا خادمی‌زاده، رئیس هیات‌مدیره کانون سراسری انجمن‌های صنفی رانندگان نکاتی را خواندم که جالب بود. او عنوان کرده در ایران، لنت‌ترمز را با مقوا می‌سازند و پروفیل‌های به‌کار رفته در برخی اتوبوس‌ها، نقطه‌جوش‌ها و نقطه اتصالات هیچ‌کدام استاندارد لازم را ندارند.

کمربندهایی را که پلیس‌راه بر داشتن و بستن آنها اصرار می‌کند، دو نقطه‌ای است و در هواپیما برای افت از آن استفاده می‌شود، درحالی‌که باید از کمربندهای سه‌نقطه‌ای در اتوبوس‌ها استفاده شود و در نهایت بیان شده که در معاینه فنی، لاستیک و شیشه اتوبوس را موردبررسی قرار می‌دهند و مدیرفنی پشت اتوبوس نمی‌نشیند و ترمز آن را تست نمی‌کند.

به‌عنوان کسی که حدود ۳ سال مدیرعامل ستاد معاینه فنی خودروهای تهران بودم و حدود ۱۰ سال هم عضو هیات‌مدیره آنجا بودم با مشورتی که با همکاران سابقم داشتم چند نکته را درباره معاینه فنی خودروهای سنگین و به‌ویژه تست ترمز عنوان کنم.

نکات اساسی که موجب کم‌رنگ شدن اطمینان به تاییدیه‌های صادر شده در مراکز مکانیزه معاینه فنی می‌شود و اتفاقات اخیر نشان داد اتوبوس با داشتن معاینه فنی، اصطلاحا ترمزش بریده می‌شود به شرح ذیل است:

۱. در بسیاری از مراکز مکانیزه معاینه فنی خودروهای سنگین، اپراتورهای تست‌کننده خودروهای سنگین، دانش و تخصص لازم برای استفاده بهینه از امکانات تست‌های مکانیزه را ندارند. بسیاری از آنها حتی تجربه رانندگی خودرو سنگین را ندارند و در بهترین حالت از راننده اتوبوس می خواهند خودرو را روی خط معاینه فنی بیاورد تا تست‌ها انجام شود.

۲.حدود مجاز آزمون‌های ترمز در کشور، حالت استاتیک داشته و به نوع خودرو و سطح فناوری آن توجه نمی‌شود. به‌نظر می‌رسد این موضوع برای تضمین عملکرد ترمز همه خودروها مطلوب نیست.

۳. استخراج برخی حدود مجاز مثل قدرت ترمزدستی، مبتنی بر منابع قابل استناد یا مطالعه نبوده و فقط به‌اصطلاح با ایرانی کردن مقادیر، سعی در کاهش سطح خودروهای مردودی شده است. در این‌باره نیاز به مطالعه کارشناسی است.

۴. فرآیند انجام مهم‌ترین آزمون ایمنی اتوبوس‌ها؛ یعنی ترمزگیری در کشور به شکل استاتیک یعنی بدون وارد آمدن بار به محور خودرو انجام می‌شود.

از سوی دیگر می‌دانید که بیشتر تصادفات ناشی از داغ کردن ترمز یا به‌اصطلاح بریده شدن ترمز در سراشیبی‌ها یا در زمان حرکت خودرو تحت بار به‌وجود می‌آید. بدین لحاظ منطبق بر رویه استاندارد شده لازم است محور خودرو روی دستگاه تست ترمز تحت بار Vertical قرار گیرد که تحقق این امر از طریق زاویه‌دار شدن دستگاه تست ترمز یا ورود بار کشنده به محور امکان‌پذیر بوده و به‌اصطلاح خودرو باید در شرایط دینامیکی تست شود.

در نتیجه، به‌لحاظ سخت‌افزاری بهینه‌سازی و ارتقای دستگاه‌های تست ترمز به‌گونه‌ای که قابلیت وارد آوردن بار عمودی به اکسل معادل ۶۵ درصد وزن آن را داشته باشد، ضروری است. برای اجتناب از تاثیرگذاری اپراتورها در نتایج تست ترمز و اندازه‌گیری دقیق، استفاده از پدال فورس هم اکیدا توصیه می‌شود که درحال‌حاضر استفاده نمی‌شود. در نهایت هم ارتقای شاخص‌های تعیین‌شده در آزمون عیوب ظاهری و منطبق‌سازی آنها با دستورالعمل جاری در کشورهای صنعتی هم باید در زمان کوتاه و معین در دستور کار متولیان امر و مدیران تصمیم‌ساز قرار گیرد.

متولیان معاینه فنی خودروهای سنگین، نیک می‌دانند درباره چه نکاتی سخن می‌گویم. چاره‌ای جز پوست‌اندازی نیست. باید به‌روز شد و نظارت بر مراکز معاینه فنی خودروهای سنگین را تشدید کرد. شاید همین روزها مراجع قضایی هم حساس شوند و از متخصصان ذی‌ربط نظرخواهی کنند. به‌هر حال، امروز در جهان مهم‌ترین تست در معاینه فنی خودروهای سنگین، فقط و فقط قدرت ترمزگیری آن هم در شرایط دینامیک و سپس تست عیوب ظاهری از قبیل چراغ‌ها، شبرنگ‌ها، شیشه، کمربند ایمنی و... است. چاره‌ای جز بهبود شرایط مطلوب در تست ترمز خودروهای سنگین نیست و امیدواریم متولیان امر توجه ویژه‌ای به این مسئله داشته باشند.

موضع دولت سیزدهم در صنعت خودرو چیست؟

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی گفت: به‌دنبال انحصار شکل‌گرفته در صنعت خودرو و بروز مشکلات جدی برای مصرف‌کنندگان، رئیس‌جمهوری منتخب باید موضع خود را نسبت‌به صنعت خودرو به‌طور شفاف بیان کند. محمد باقری در گفت‌وگو با خبرخودرو اظهار کرد: پس از روی کار آمدن دولت سیزدهم، وزیر صنعت، معدن و تجارت در نخستین جلسه کسب رای اعتماد در مجلس شورای اسلامی باید برنامه‌های خود را در حوزه خودروسازی به‌طور شفاف تشریح کند. وی افزود: به‌دنبال انحصار شکل‌گرفته در صنعت خودرو که در عمل با بروز مشکلات جدی برای مصرف‌کنندگان همراه بوده، رئیس‌جمهوری منتخب نیز باید دیدگاه و موضع خود را نسبت‌به صنعت خودرو به‌طور شفاف بیان کند. مجلس باید در موضع موافق دولت، خصوصی‌سازی دو خودروساز بزرگ کشور را پیگیری کرده و خواستار تغییر نگاه دولت به صنعت خودرو به‌عنوان منبع کسب درآمد و کناره‌گیری از حضور در این صنعت باشد. البته درباره منبع کسب درآمد، چندان تاکیدی بر مباحث مالی نیست اما به‌نظر می‌رسد دولت این صنعت را به یک حیاط خلوت برای خود تبدیل کرده تا در مقاطع گوناگون به‌منظور حل مشکلات، از محل این صنعت نسبت‌به کسب درآمد یا قدرت اقدام کند. وی ادامه داد: دخالت دولت در بخش‌های گوناگون اقتصاد و قیمت‌گذاری دستوری در هیچ جای جهان سابقه ندارد. خودرو به‌عنوان یک وسیله حمل‌ونقل مطرح است و در زمره کالاهای اساسی برای تمامی خانوارها به‌شمار نمی‌رود و ادامه قیمت دستوری موجب آسیب دیدن به تولید و مصرف‌کننده خواهد شد.

تولد خودروهای ملی از دل تحریم

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

صنعت با تولید تعریف می‌شود، تولید منجربه خودکفایی شده و استقلال نسبی هر کشوری را تضمین می‌کند. صنعت خودرو کشور پیش از انقلاب فعالیت خود را آغاز کرد اما پس از انقلاب و در سال‌های جنگ تحمیلی برای مدتی متوقف شد. در ادامه فعالیت دوباره این صنعت در اواخر دهه ۶۰ و اوایل دهه ۷۰ آغاز شد.

از ابتدای دهه ۸۰ تولید نخستین خودرو ملی (سمند) آغاز شد و امروز این خودرو در مدل‌های بنزینی و گازسوز تولید می‌شود. در ادامه مدل‌هایی دیگر نیز تولید و در انتهای سال ۹۹ تارا و شاهین به‌عنوان به‌روزترین خودروها با نشان ایرانی به سبد محصولات ملی صنعت خودرو کشور اضافه شدند. حال با آغاز طرح «نهضت تعمیق ساخت داخل» و ارتقای توان تولید قطعات، چگونه می‌توان سیر تکامل این نوع خودروها را با شتاب بیشتری دنبال کرد؟

عکس: صمت

تقابل تولید و تحریم

محمدرضا نجفی‌منش، رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور درباره شتاب بخشیدن به تولید برندهای ملی در حوزه خودرو به صمت گفت: برای شتاب‌بخشیدن به تولید خودروهای ملی با نشان ایرانی، یک راه وجود دارد که آن هم تغییر ذهنیت مسئولان دولتی است. پیش از این، تمرکز روی این موضوع بود که محصولات مشترک تولید شود و مدل خودروها از خارج وارد و با همکاری در داخل تولید می‌شد.

وی افزود: تجربه نشان داده محدودیت‌های بین‌المللی هم‌افزایی داخلی ایجاد می‌کند و با همت تولیدکنندگان محصولات ملی متولد می‌شوند. نجفی‌منش در ادامه گفت: در کنار تقویت تولید داخل باید روی طراحی خودروهای ملی متمرکز شد. این امر منافاتی با همکاری‌های بین‌المللی ندارد، زیرا می‌تواند با تجربه آنها در داخل طراحی خودروهای با نشان ایرانی را در داخل افزایش دهیم.

این فعال صنعت خودرو تصریح کرد: با همت خودروسازان و زنجیره تامین، داخلی‌سازی قطعات و تولید خودروهایی با نشان ایرانی را در ۲ سال اخیر شاهد بودیم. در کنار ارتقای کیفی محصولات قدیمی‌تر، تولید خودروهای جدید نیز آغاز شد و این محصولات با استفاده از توان مهندسان داخلی طراحی و قطعات آنها با بهره‌گیری از ظرفیت واحدهای صنعتی تامین شد.

دولت دخالت نکند

رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور تاکید کرد: هر زمان به توان داخل تکیه کردیم و با اراده، کاری را شروع کردیم از درون آن محصولی جدید بیرون آمد.

نجفی‌منش درباره سیر تکامل تولید خودروهای ملی افزود: هنگامی که نخستین خودرو ملی تولید شد به‌جای ادامه مسیر برای مدتی پروژه‌ها به‌دست فراموشی سپرده شد تا دوباره با محدودیت‌های بین‌المللی روبه‌رو شدیم. برای داشتن تعداد بیشتری خودرو با نشان داخلی باید دولت از دخالت در این صنعت خودداری کند، زیرا صنعتی که دولتی است با تغییر وزیر، مدیران هم تغییر می‌کنند؛ از این‌رو پروژه‌ها و طرح‌های آن ناتمام رها می‌شوند.

او گفت: به‌طور معمول مدیران جدید در ابتدای فعالیت، طرح مدیر قبلی را متوقف می‌کنند و برنامه‌های خود را در دستور کار قرار می‌دهند.

این فعال صنعت خودرو با بیان اینکه داخلی‌سازی قطعات به ارتقای کیفی محصولات بومی در چند سال اخیر کمک بسزایی کرده، گفت: برخی شرکت‌های خودروسازی توانسته‌اند چند مدل خودرو بومی را طراحی کنند که این امر به توسعه صنعت خودرو می‌انجامد.

نجفی‌منش گفت: اگر دولت در صنعتی دخالت نداشته باشد آن شرکت راه خود را پیدا می‌کند و برنامه‌های تولیدی آینده‌اش را هم می‌تواند برای یک دهه تدوین کند.

رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور با بیان اینکه مدیر دولتی برنامه‌ریزی می‌کند اما با تغییر مدیریت برنامه ناتمام می‌ماند، گفت: در این‌باره برنامه‌هایی بوده که یا متوقف شده‌اند یا در زمان طولانی‌تری به سرانجام رسیده‌اند.

وی گفت: اگر مسیر اعتماد به توان و ظرفیت داخل ادامه داشته باشد، می‌توانیم محصولات بیشتری مانند تارا و... تولید کنیم. علاوه‌بر اینکه تنوع بازار منجربه رضایتمندی مشتریان می‌شود.

نجفی‌منش درباره تکامل سیر تولید محصولات ایرانی ادامه داد: خودرو برای یک کارخانه است که با توان ملی ساخته می‌شود. در حوزه مدیریت ثبات وجود داشته باشد یا ترتیبی داده شود که برنامه‌ها در مدیریت بعدی هم ادامه پیدا کند، خودروها با آپشن‌های متنوع و فناوری بیشتر تولید و عرضه خواهند شد. ناتمام ماندن برنامه‌ها و ناقص اجرا شدن طرح‌ها، آفت بزرگ صنعت به‌شمار می‌رود.

> محمدرضا نجفی‌منش: اگر دولت در صنعتی دخالت نداشته باشد، شرکت‌ها راه خودشان را پیدا می‌کنند و می‌توانند برنامه‌های تولیدی را برای یک دهه تدوین کنند

برقی‌ها را به سبد محصولات بومی اضافه کنیم

در ادامه نادر خلدی از دیگر فعالان صنعت خودرو درباره سیر تکامل تولید خودروهای ملی به صمت گفت: درحال‌حاضر خودروهای ملی تولید داخل وضعیت خوبی دارند و خودروسازی داخل این قابلیت را پیدا کرده که خودرو ملی با مدل‌های متفاوت ارائه دهد. وی افزود: زمانی‌که نخستین خودرو با نشان ایرانی وارد بازار شد تا امروز این خودروها به‌روز شده و دارای آپشن‌های متنوعی شده‌اند، اگرچه هنوز راه برای ارتقا زیاد است. نهضت تعمیق ساخت داخل سبب شد با داخلی‌سازی قطعات، اعتماد صنعتگر داخلی افزایش یابد و زمینه تکامل در این حوزه به‌وجود آید.

این فعال صنعت خودرو یادآور شد: جهان در حوزه فناوری با سرعت بالایی در حال حرکت است و در این‌باره صنعت خودرو هم مستثنا نیست. درحال‌حاضر باید در کنار ارتقای مدل‌ها و تنوع خودروهایی با نشان ایرانی، تولید خودروهای برقی را هم در دستور کار قرار دهیم. خلدی با بیان اینکه می‌توانیم در ادامه تکامل مسیر تولیدات ملی با کسب دانش فنی و اخذ فناوری نوین فصل‌به‌فصل دانش خود را روزآمد کنیم، گفت: با تقویت توانمندی داخلی در حوزه الکترونیک و برق خودرو، راه هموارتر می‌شود. مثلا در حوزه دنده‌های اتوماتیک، ضعف‌هایی در داخل وجود دارد و با توجه به اینکه تولید دنده دستی تا حدودی منسوخ شده، گام بعدی در حوزه خودکفایی باید در این بستر باشد. این فعال صنعت خودرو اظهارکرد: در بخش قطعات الکترونیک در سطح متوسط هستیم و نیاز است به‌روزتر شویم.

او در ادامه عنوان کرد: صنعت خودرو جهان به‌سرعت در حال رفتن به سوی تولید خودروهای برقی و خودران است و نباید از این قافله عقب بمانیم. از این‌رو تاکید دارم در ادامه طرح داخلی‌سازی قطعات، روی قطعات برقی و الکترونیک سرمایه‌گذاری بیشتری انجام شود. تولید برقی‌ها در جهان هنوز در سطح عمومی نبوده و می‌توانیم امروز کار را آغاز کنیم تا همراه با رشد آنها ما نیز در داخل ارتقای فناوری داشته باشیم.

خلدی تاکید کرد: در این‌باره باید تسهیلات داده و حمایت‌های ویژه‌ای انجام شود. ضروری است در این حوزه، پول تزریق شود تا در ادامه تولیدات ملی، در آینده نه‌چندان دور شاهد تردد خودروهای برقی با نشان ایرانی در خیابان‌ها باشیم.

سخن پایانی

علم با سرعت بالایی در حال رشد است و این امر زمینه تحول را به‌وجود می‌آورد و روزبه‌روز فناوری ترقی پیدا می‌کند. بنابر نظر کارشناسان، صنعت خودرو در ادامه مسیر خود به‌ویژه در حوزه تولید محصولات با نشان ایرانی باید خودروهای برقی را در دستور کار قرار داده و به سبد محصولات خود اضافه کند. بنا بر نظر آنها، اگر امروز تولید خودرو برقی ملی آغاز شود، می‌توانیم امیدوار باشیم صنعت خودرو همراه با تحولات جهانی رشد کند.

وزیر صنعت، معدن و تجارت در مراسم امضای تفاهمنامه همکاری میان ایدرو و شرکت‌های خودروساز با بنیاد شهید مطرح کرد

افزایش تولید ۲۸درصدی خودروسازان

وزیر صنعت، معدن و تجارت در آیین امضای تفاهمنامه همکاری میان سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) و شرکت‌های خودروساز با بنیاد شهید در راستای اجرای بند (ز) تبصره (۷) قانون بودجه ۱۴۰۰ از داخلی‌سازی ۱.۵ میلیارد دلار از قطعات و تجهیزات مرتبط با صنعت خودرو خبر داد.

به‌گزارش شاتا، علیرضا رزم‌حسینی در این آیین که با حضور معاون رئیس‌جمهوری و رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران، رئیس هیات‌عامل ایدرو و مدیران عامل دو خودروساز بزرگ کشور (ایران‌خودرو وسایپا) برگزار شد، با بیان این مطلب، افزود: ۴ میلیارد دلار واردات قطعات و تجهیزات مرتبط با صنعت خودرو اکنون به ۱.۵ میلیارد دلار رسیده و کاهش قابل‌ملاحظه‌ای داشته که بر همین منوال به سمت داخلی‌سازی بیشتر برای کاهش ارزبری پیش می‌رویم.

وی امضای این تفاهمنامه را در راستای اجرای بند (ز) تبصره (۷) قانون بودجه ۱۴۰۰ دانست و بیان کرد: این تفاهمنامه در راستای هماهنگی و همکاری در واگذاری خودرو به جانبازان، خانواده‌های معظم شهدا و مدافعان حرم از سوی دو خودروساز ایران‌خودرو و سایپا ارائه می‌شود.

وزیر صنعت، معدن و تجارت با تاکید بر اینکه سربازان وطن و فداکارانی که برای سربلندی هر کشوری تلاش و ایثارگری کرده‌اند همواره مورد تجلیل و ستایش قرار می‌گیرند، ادامه داد: ایدرو و بنیاد شهید و امور ایثارگران به‌طور مشترک تلاش‌های لازم را برای ایجاد شرایط موردنیاز برای تحقق تسهیلات بانکی و واگذاری خودروها به‌طور اقساطی انجام می‌دهند.

رزم‌حسینی با اشاره به تصویب این تبصره در بودجه ۱۴۰۰ تاکید کرد: تشخیص و معرفی افراد واجد شرایط برای بهره‌مندی از خودرو بر عهده بنیاد شهید بوده و مبنای قیمت محصولات موردنظر، قیمت مصوب اعلامی از سوی مراجع ذی‌صلاح در زمان عرضه خودروهاست.

وزیر صنعت، معدن و تجارت در ادامه با اشاره به افزایش تولید، تنوع و داخلی‌سازی محصولات خودرویی، بیان کرد: خودروسازان کشور افزایش تولید ۲۸ درصدی داشته‌اند که این افزایش تولید در کنار افزایش تنوع و کیفیت محصولات بوده است.

افزایش طول راه‌های ترانزیتی کشور

براساس اعلام وزارت راه و شهرسازی از وضعیت ساخت انواع راه در دولت یازدهم و دوازدهم، طول راه‌های ترانزیتی در ۸ سال گذشته تا هزار کیلومتر افزایش یافته و از رقم ۲۴ هزار و ۳۳ کیلومتر در سال ۹۲ به ۲۵ هزار و ۳۲۹ کیلومتر در سال گذشته رسیده است. به‌گزارش ایرنا، آمار و ارقام بررسی‌شده درباره میانگین ساخت آزادراه‌ها در کشور حاکی از آن است که در سال ۱۳۹۲ حدود ۲ هزار و ۲۰۳ کیلومتر آزادراه در کشور وجود داشته که در سال ۹۹ به حدود ۲ هزار و ۷۲۶ کیلومتر رسیده است. راه‌های اصلی کشور نیز از میانگین ۲۱ هزار و ۶۲۸ کیلومتر در سال ۹۲ به حدود ۲۵ هزار و ۱۹۳ کیلومتر رسیده که رشد قابل توجهی یافته است. بر پایه این گزارش، در بخش راه‌های ترانزیتی در سال ۱۳۹۲ طول مسیر، ۲۴ هزار و ۳۳ کیلومتر بوده که در سال ۹۹ به ۲۵ هزار و ۳۲۹ کیلومتر رسیده است. در سال ۱۳۹۲ حدود ۱۲۹ هزار و ۵۳۴ کیلومتر راه آسفالت روستایی وجود داشته که در سال ۹۹ به ۱۳۵ هزار و ۵۴۰ کیلومتر رسیده است. طول کل راه‌های برون‌شهری دارای روشنایی در سطح کشور ۳ هزار و ۸۵۴ کیلومتر بود که در پایان سال گذشته به ۵ هزار و ۳۶۰ کیلومتر رسید. طول آزادراه‌های دارای روشنایی ۵۲۳ کیلومتر در سال ۹۲ بوده که در سال ۹۹ به ۶۷۰ کیلومتر افزایش یافته است. طول بزرگراه‌های دارای روشنایی نیز ۲ هزار و ۱۰۰ کیلومتر بوده که در سال ۹۹ به ۳ هزار و ۲۶۰ کیلومتر رسیده است. تعداد راهدارخانه‌های فعال کشور ۶۶۵ مورد بوده که در سال ۹۹ به ۱۰۵۹ مورد افزایش یافته است. بر این اساس، تعداد نقاط پرحادثه رفع شده در جاده‌های کشور (نقطه، مقطع، تقاطع) ۶۴۸ مورد بوده که در سال ۹۹ به ۵۲۸ مورد رسیده است. این گزارش می‌افزاید که روکش آسفالت راه‌های اصلی و شریانی کشور در سال ۹۲ حدود ۵ هزار و ۱۸۸ کیلومتر بوده که در سال ۹۹ به ۲ هزار و ۸۳۹ کیلومتر رسیده است. درباره عملکرد بخش آسفالت در جاده‌های کشور نیز آمار و ارقام نشان می‌دهد در سال ۹۲ حدود ۱۰ هزار و ۱۴۴ هزار تن انجام شده بود که در سال ۹۹ این رقم ۶ هزار و ۷۷۸ هزار تن گزارش شده است. در سال ۹۲ حدود ۲۱۰ هزار علائم اخطاری، مسیرنما و... در محورهای شریانی کشور نصب شده بوده و در سال ۹۹ این رقم به حدود ۲۷۹ مورد رسید. همچنین در ۵۵۴ کیلومتر از محورهای شریانی کشور نصب حفاظ انجام‌شده بود که در سال ۹۹ به حدود ۷۱۵ کیلومتر رسیده است. اجرای خط کشی راه‌ها در محورهای شریانی کشور در سال ۹۲ حدود ۸۵ هزار و ۲۱ کیلومتر بوده که در سال به ۶۰ هزار و ۸۳۱ کیلومتر رسید. بر پایه این گزارش، تعداد دستگاه‌های ترددشمار برخط در سطح کشور در سال ۹۲ حدود ۱۱۹۷ عدد بود که در سال ۹۹ به ۲ هزار و ۴۶۹ مورد افزایش یافت. همچنین تعداد تابلوهای پیام‌نمای متغیر (VMS) در سطح کشور ۱۹۳ مورد بود که در سال ۹۹ به ۲۱۲ عدد رسید. بر اساس اعلام وزارت راه و شهرسازی تعداد دوربین‌های نظارت تصویری در سطح کشور ۵۸۴ مورد در سال ۹۲ بوده است که در سال ۹۹ به ۸۵۸ مورد افزایش یافت و تعداد دوربین‌های کنترل سرعت ثابت در سطح کشور ۳۸۲ مورد بود که در سال ۹۹ به ۱۶۹۴ عدد رسید. در سال ۹۲ حدود ۱۸ عدد سیستم توزین هنگام حرکت (WIM) در سطح کشور گزارش شده بود که در سال گذشته این رقم به ۶۰ عدد افزایش یافت. در سال ۹۲ حدود ۶۳ پایانه باری فعال در سطح کشور ثبت شده که در سال ۹۹ به ۸۰ عدد رسیده است و تعداد پایانه‌های مسافری عمومی فعال در سطح کشور ۲۹۲ عدد در سال ۹۲ بوده که به ۳۰۹ عدد در سال ۹۹ رسیده است.

سرمایه بخش خصوصی جذب معادن می‌شود

تلاش بی‌نتیجه

اقتصاد ایران نیازمند جراحی بزرگ

بررسی صمت از حضور کمرنگ فعالان صنعت سنگ ایران در تعاملات بین‌المللی

سنگی که در بازار جهانی نمی‌درخشد

ایران به پشتوانه برخورداری از حدود ۶۸ نوع ماده معدنی و ذخایر شناسایی‌شده به میزان تقریبی ۶۰ میلیارد تن از جایگاه ویژه‌ای در سطح جهان برخوردار است. در این میان معادن سنگ تزئینی و سنگ‌های ساختمانی کشور از جهت تنوع و کیفیت در سطح جهان به‌خوبی شناخته شده است؛ به‌اندازه‌ای که ایران به‌لحاظ تنوع سنگ در رتبه اول و از نظر تولید و استخراج جزو ۷ کشور اول دنیا قرار دارد، اما آمار ناچیز صادرات سنگ‌های تزئینی و ساختمانی، نشان‌دهنده آن است که فعالان این حوزه سهم مناسبی از بازارهای جهانی ندارند که این یک ضعف بزرگ برای بخش معدن کشور محسوب می‌شود. درباره شرایط فعلی صادرات سنگ‌های ساختمانی و سنگ‌های تزئینی و همچنین مصائب و مشکلات پیش‌روی فعالان این صنعت، صمت با کارشناسان و فعالان معدنی گفت‌وگو کرد که در ادامه می‌خوانید:

عکس: صمت

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

ضعف در تبیین راهبرد

باوجود تمامی مزیت‌های سنگ‌های ساختمانی کشور در مقایسه با محصولات سایر کشورهای جهان، سهم ایران از بازار مبادلات جهانی سنگ کمتر از ۳ درصد است.

سیامک اخطاری، مشاور صادرات صنعت سنگ ایران و فعال اقتصادی در گفت‌وگو با صمت یکی از مهم‌ترین مسائل موجود در فعالیت‌های مرتبط با صنعت سنگ ساختمانی ایران را کمرنگ بودن تعاملات جهانی و از دست رفتن بازارهای صادراتی در این بخش معرفی کرد.

او در این باره گفت: در بررسی مشکلات موجود در بخش صنعت سنگ ساختمانی ایران باید به این موضوع اشاره کنم که به‌جای عبارت مشکل، مناسب‌تر به‌نظر می‌رسد که از کلمه مسئله استفاده کنیم، چراکه این نگرش به ما در رسیدن به راهکار برای حل آنها یاری خواهد رساند. یکی از مسائل مهم موجود در این بخش آن است که صنعت سنگ ساختمانی ایران با ضعف در تبیین دیدگاه و راهبرد مواجه است. تمرکز و نگاه تنها به بازار داخلی یکی از این راهبردهای غیرکاربردی در صنعت سنگ تا امروز بوده است. به‌سبب وجود همین رویکرد فعالان این صنعت آمادگی به‌نسبت کمتری برای مواجه شدن با اهداف صادراتی داشته که این امر یک ضعف محسوب می‌شود.

تضعیف اعتمادبه‌نفس فعالان

اخطاری در ادامه تمایل نداشتن به حضور فعالان صنعت سنگ در بازارهای جهانی را از پیامدهای نبود رویکرد مناسب و برنامه‌ریزی هدفمند در این زمینه مطرح کرد و گفت: محدودیت در تعاملات جهانی، تضعیف اعتماد به‌نفس فعالان صنعت سنگ ساختمانی را به‌دنبال داشته و گرایش به خام‌فروشی به‌جای صادرات محصولات فرآوری‌شده ایران، از پیامدهای مخرب این اتفاق است. البته باید به این موضوع توجه کرد که این مسئله با تبیین موضوع صادرات فرآوری‌محور برطرف می‌شود و می‌توانیم شاهد اتفاقات مثبت در زمینه تعاملات خارجی و توسعه صنعت سنگ ساختمانی باشیم، چراکه غیبت ما در صادرات زنجیره سنگ‌های ساختمانی و کاهش دسترسی ما به بازارهای جهانی باعث شده کشورهایی مانند هند در خلیج‌فارس دسترسی مناسبی به بازار هدف داشته و در این موضوع از ما پیشروتر و موفق‌تر باشند.

چشم‌انداز پیش رو

اخطاری در ادامه سخنان خود به راهکارهای موثری که به رفع معضل کمرنگ بودن حضور صنعت سنگ ایران در بازارهای جهانی کمک می‌کند، اشاره کرد و گفت: تشکیل شرکت‌های مشارکت و شرکت‌های مدیریت صادرات مستقل از تولید یکی از عواملی است که باعث افزایش حضور فعالان صنعت سنگ ساختمانی در بازارهای بین‌المللی خواهد شد. همچنین حضور در بازارهای هدف اعم از امریکا شمالی، امریکا، اروپا، روسیه، افریقا، آسیای شرقی و... با همکاری شرکای خارجی می‌تواند گام مثبت و موثری در زمینه گسترش فعالیت‌های صادراتی باشد.

این فعال اقتصادی در ادامه چشم‌انداز مثبتی را برای صنعت سنگ ساختمانی کشور ترسیم کرد و گفت: باتوجه به نیاز بازار از جمله وجود ۸۶ هزار پروژه عمرانی و ساخت‌وساز در حوزه منا (خلیج‌فارس و افریقا) ظرفیت بالایی در منطقه برای رشد و توسعه صادرات فرآورده‌های صنعت سنگ ایران وجود دارد؛ با این اوصاف ایران به‌عنوان چهارمین فعال معدنی در دنیا باید به سمت ارتقای جایگاه خود در صادرات سنگ‌های فرآوری شده حرکت کند.

سایه خام‌فروشی بر سر سنگ‌های تزئینی

یکی از شاخه‌های مهم صنعت سنگ در کشور، شاخه سنگ‌های تزئینی است. بنا بر گفته دبیرکل انجمن سنگ ایران، میزان ذخایر اکتشافی سنگ تزئینی و نمای کشور ۴ میلیارد تن برآورد شده و پیش‌بینی می‌شود به همین میزان ذخایر کشف نشده در کشور وجود داشته باشد. باوجود این میزان از ذخایر مهم معدنی، صادرات فرآورده‌های این حوزه سهم مناسبی از تبادلات جهانی را به خود اختصاص نداده است. عبدالنبی مکابر، عضو هیات مدیره اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان طلا و جواهر در گفت‌وگو با صمت از شرایط موجود صادرات سنگ‌های تزئینی تولید داخل سخن گفت. او معتقد است تنها در حوزه سنگ‌هایی از جمله عقیق و فیروزه صادرات صورت گرفته و در باقی موارد، به سمت فرآوری با ارزش بالا و صادرات حرکتی نکرده‌ایم و عمده فعالیت‌ها بر خام‌فروشی این سنگ‌های قیمتی دلالت دارند. این فعال معدنی در ادامه گفت: نخستین گام برای ورود به عرصه صادرات آن است که بتوانیم محصولات فرآوری‌شده باکیفیتی برای عرضه به بازارهای جهانی داشته باشیم. برای تولیدات با کیفیت بالا نیز در ابتدا باید میزان استخراج کشور به‌حدی برسد که بتوانیم از مواد اولیه تولید داخل استفاده کنیم.

کیفیت سنگ‌های قیمتی

مکابر در ادامه سخنان خود، کمبود اکتشافات را یکی از عوامل مهم توسعه نیافتن فعالیت‌های مرتبط با سنگ‌های قیمتی عنوان کرد و ضمن تاکید بر آسیب‌زا بودن آن گفت: متاسفانه در حال حاضر بالای ۷۰ درصد مواد اولیه تراشکاران و فعالان از کشورهای خارجی و همجوار ایران وارد می‌شود و به‌دلیل کمبود اکتشافات در حوزه سنگ‌های گران‌قیمت، ذخایر سنگ موجود در کشور هنوز به مرحله استخراج و بهره‌برداری نرسیده‌اند. علاوه بر آن در بخش تراش سنگ‌های به‌اصطلاح کریمه مانند یاقوت، زمرد، عقیق و... دارای مشکلات فراوانی هستیم؛ به‌عنوان مثال تراش این سنگ‌های گران‌قیمت، نیاز به تجربه و مهارت خاص در تولید انبوه دارد و ضمن نیاز به افراد متخصص این حوزه، دستگاه‌های به‌روز جهانی را می‌طلبد که در این بخش نیز گره‌هایی وجود دارد. وی همچنین در ادامه افزود: نباید فراموش کرد که برای ورود به عرصه‌های جهانی کالای تولیدی معدنی ما باید قابل‌رقابت با کالای خارجی باشد و ما متاسفانه در بحث صادرات سنگ‌های گران‌قیمت عقب و ضعیف هستیم؛ به‌عبارتی می‌توان گفت در تراش و فرآوری سنگ‌های قیمتی هنوز به مرحله‌ای نرسیده‌ایم که کالای تولیدی ما قابل‌رقابت و به‌اصطلاح بازارگیر باشد؛ از همین رو انتظار می‌رود برای افزایش حضور در بازارهای جهانی برنامه‌های کلان و موثری در راستای افزایش کیفیت و همچنین کمیت تولیدات خود تدوین کنیم.

توانایی صادرات سنگ‌های نیمه‌قیمتی

مکابر ضمن اشاره به توانایی تراشکاران و فعالان سنگ‌های نیمه‌قیمتی کشور گفت: ما تولیدکنندگان و تراشکاران حرفه‌ای در کشور داریم اما حوزه کاری آنان سنگ‌های نیمه‌قیمتی مانند فیروزه و عقیق و کواترز است، نه سنگ‌های قیمتی. در حوزه سنگ‌های نیمه‌قیمتی ما پیشرفت‌های چشمگیر و توانایی خوبی داریم؛ به‌ویژه در استان‌های خراسان رضوی و قم که سالانه علاوه بر استخراج بالای سنگ‌های قیمتی، فرآورده‌هایی با کیفیت بالا وارد بازار می‌شود و حتی در این بخش شاهد صادرات نیز هستیم، اما چون به لحاظ ارزش افزوده، سنگ‌های قیمتی جایگاه بالاتری دارند، ما باید برای ارتقای کیفیت تولید در این بخش برنامه‌ریزی کنیم و بتوانیم با یک برنامه مدون تعداد و کیفیت تراش و فرآوری را به‌حدی برسانیم که در عرصه صادرات حرفی برای گفتن داشته باشد.

سخن پایانی...

توجه و تدوین برنامه‌های مناسب و همچنین ایجاد رویکردهای توسعه‌ای و صادراتی، از نکات مهمی است که بنا بر نظر کارشناسان و فعالان معدنی، جای خالی آن در صنعت سنگ ایران (اعم از ساختمانی و تزئینی) احساس می‌شود، به همین جهت انتظار می‌رود با تغییر نگرش مسئولان نهادهای دولتی متولی بخش معدن، بازارهای جهانی از دست رفته به فعالان و معدنکاران ما بازگردانده شوند.

یادداشت

بومی‌سازی راه تحقق چشم‌انداز ۱۴۰۴ صنعت فولاد

حسام خوشبین‌فر
کارشناس فولاد

با توجه به وضعیتی که کشور در تامین ارز مورد نیاز برای صنایع دارد، به طور قطع بدون بومی‌سازی رسیدن به افق چشم‌انداز ۱۴۰۴ دور از دسترس خواهد بود.

صنعت فولاد یکی از صنایع استراتژیک محسوب می‌شود و زیر بنای توسعه صنایع کشور است درحال‌حاضر ۶۰۰ صنعت پایین دستی وابستگی به این صنعت بزرگ دارند و به طور قطع تمرکز و برنامه‌ریزی بر روی صنعت فولاد منجر به رونق و پیشرفت در بیشتر صنایع کشور خواهد شد.

به علاوه اینکه عمر این صنعت به بیش از ۵۰ سال می‌رسد و با این پیشینه یکی دیگر از ابعاد مهم استراتژیک صنعت فولاد موضوع اشتغالزایی است، طبق استانداردهای بین‌المللی اشتغالزایی در صنعت فولاد به‌گونه‌ای است که هر دو فرصت شغلی مستقیم در این صنعت، تقریبا ۱۳ فرصت شغلی در سایر زنجیره تامین ایجاد می‌کند که اگر این روند را تا پایان زنجیره تولید کالای نهایی مدنظر داشته باشیم، رقم قابل توجهی فرصت شغلی خواهیم داشت. بنابراین صنایع فولادی از بعد توسعه اجتماعی و شرایط کلان اقتصادی یک موتور محرک برای توسعه محسوب می‌شود.

با توجه به موارد یاد شده بومی‌سازی در تجهیزات و قطعات صنعت فولاد به گسترش تمام ابعاد استراتژیک صنعت فولاد کمک می‌کند. این درحالی است که با توجه به شرایط اقتصادی کشور پاشنه آشیل صنایع بخش‌های ارزبر هستند، بنابراین توجه به بومی‌سازی در صنعت با توجه به اهمیت و گستره اهمیت آن بر صنایع دیگر هم از نظر کاهش هزینه‌های تولید و به تبع آن کاهش هزینه‌های ۶۰۰ بخش صنعتی دیگر موثر است هم از سوی دیگر موجب توسعه اشتغالزایی و تقویت توان داخل خواهد شد.

به علاوه اینکه در سال‌های اخیر اقدامات خوبی در زمینه بومی‌سازی در صنعت فولاد صورت گرفته است.بنا بر اعلام سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) طی یازده ماه سال ۹۹ ارزش بومی‌سازی ۱۲ شرکت بزرگ معدن و صنایع معدنی در حوزه‌های سنگ‌آهن، فولاد، مس، آلومینیوم و بخش معدنکاری به ۵۲۴میلیون دلار رسیده است به عبارت دیگر ۵۲۴ میلیون دلار صرفه جویی ارزی در کشور انجام شده و تجهیزات مورد نیاز توسط سازندگان داخلی تامین شده است این در حالی است که برای سال ۹۹ ارزش بومی‌سازی حاصل تولید قطعه و فرآیند تولید ۵۰۰ میلیون دلار هدفگذاری شده بود و یک اتفاق مهم در صنعت فولاد کشور است.

همچنین با اشاره به این که در افق چشم‌انداز ۱۴۰۴ برای صنعت فولاد رسیدن به تولید ۵۵ میلیون تن هدفگذاری شده که با توجه به وضعیت کشور در تامین ارز مورد نیاز صنایع، به‌طور قطع بدون بومی‌سازی رسیدن به افق چشم‌انداز ۱۴۰۴ دور از دسترس خواهد بود. ایجاد سامانه طرح جامع بومی‌سازی فولاد ایران یکی از اقدامات موثری است که در واقع یک بانک اطلاعاتی برای تولیدکنندگان فولاد و یک فضای اطلاعاتی برای تامین‌کنندگان ایجاد کرده و موجب شناخت دو طرفه شده است اما نباید فراموش کرد که جذب سرمایه گذاری، تقویت فناوری، ارتقا دانش فنی و ایجاد بستر مناسب برای توسعه صنایع فولادی از جمله عواملی است که میزان ارزش بومی‌سازی در این صنعت را ارتقا می‌بخشد.

تقویت صنایع فولادی در گرو بومی‌سازی است و تقویت بومی‌سازی در گرو توسعه صنایع فولادی. به عبارت دیگر این رابطه دو سویه به موازات یک دیگر باید تقویت شوند تا زنجیره ارزش صنایع فولادی تکمیل و ظرفیت قدرتمندی برای تزریق به صنایع پایین دستی فولاد فراهم شود.

شرکت فولاد خوزستان «سهامی عام»

«آگهی مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای
نوبت اول
شماره: ۵۲۴۳۳۴۷۱»

مناقصه‌گزار: شرکت فولاد خوزستان
شرح مناقصه: عملیات تفکیک و خروج ضایعات فلزی و غیرفلزی
نوع مناقصه: عمومی یک‌مرحله‌ای
مدت زمان: ۳ سال
مهلت اعلام آمادگی: تا پایان وقت اداری روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۹ (با ارسال ایمیل به نشانی زیر) داوطلبان شرکت در مناقصه با مراجعه به وب‌سایت WWW.KSC.IR ضمن ثبت‌نام و درج کلیه اطلاعات عمومی و تکمیلی خود، مستندات و مدارک لازم خود را پیوست نمایند.
دریافت اسناد مناقصه (پس از تائید کمیته ارزیابی تامین‌کنندگان) از ۱۴۰۰/۰۴/۲۳ به مدت دو روز در قبال واریز مبلغ ۵۰۰,۰۰۰ ریال (غیرقابل استرداد) به صورت آنلاین از طریق آدرس WWW.KSC.IR (پس از ورود به سیستم با نام کاربری و رمز عبور / منوی مناقصات / عملیات / خرید اسناد تخصصی)
تاریخ تحویل پیشنهادات: روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۰۴
تاریخ گشایش پاکات پیشنهاد قیمت/ فنی: روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۰۵
مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ٤,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
نوع تضمین: ۱) ضمانتنامه معتبر بانکی ۲) چک تضمینی و یا واریز مبلغ در وجه شرکت فولاد خوزستان ۳) انجام بلوکه مالی از مطالبات شرکت‌کننده نزد فولاد خوزستان
نشانی شرکت: اهواز- کیلومتر ۱۰ جاده اهواز بندر امام، شرکت فولاد خوزستان، **مدیریت:** خرید خدمات و قراردادها
تلفن: ۰۶۱ -۳۲۱۳-۶۴۳۵ **ایمیل:** KO.NARIMANI@KSC.IR
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۴/۰۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۴/۱۲ روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر
GOLGOHAR MINING & INDUSTRIAL COMPANY

آگهی مناقصه عمومی
شماره ۱۷/۱۴۰۰/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد پروژه **"طراحی، خرید، ساخت و بهره‌برداری از آبشار، رودخانه مصنوعی ، خطوط انتقال آب و برق و احداث سیستم پمپاژ تغذیه و پمپاژ سیستم بسته در پارک گردشگری"** خود را به روش EPC واقع در کیلومتر ۲۰ جاده سیرجان- شیراز، از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای گواهینامه صلاحیت طرح و ساخت با رتبه حداقل ۳ در رشته آب از سازمان مدیریت و برنامه ریزی و یا پیمانکار دارای رتبه حداقل ۵ در رشته آب یا تأسیسات (با مشارکت مهندسین مشاور دارای رتبه حداقل ۲ در رشته آب و یا دارای واحد طراحی) مطابق با اسناد مناقصه، واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به صورت حضوری و به نشانی: دفتر کمیسیون معاملات گل گهر واقع در کیلومتر ۵۰ جاده سیرجان- شیراز و یا به نشانی: دبیرخانه دفتر مرکزی شرکت واقع در تهران- خیابان دکتر فاطمی- مقابل هتل لاله- ساختمان نگین پلاک ۲۷۳ مراجعه و اسناد مذکور را دریافت نمایند . مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۰/٤/۲۰ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/٤/۱۲ مقرر شده است و الزامی می‌باشد. شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

خبر

ثبت رکوردهای جدید در حوزه حمل‌ونقل گل‌گهر

مدیریت حمل و نقل شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر با برنامه‌ریزی دقیق، مدیریت میدانی و تلاش و پشتکار همکاران این حوزه، توانست به ثبت رکوردهای روزانه و ماهانه در حوزه حمل‌ونقل (بخش تغذیه خطوط) در بهار ۱۴۰۰ دست یابد.
به گزارش روابط‌عمومی و امور بین‌الملل شرکت گل‌گهر، معاون پشتیبانی مجتمع گل‌گهر گفت: پیرو رویکرد جهش و پشتیبانی تولید و تاکید مدیرعامل محترم شرکت بر حفظ این رویکرد، باوجود مشکلات و محدودیت‌ها، حمل سنگ مورد نیاز از معادن مجاور به مجتمع گل‌گهر به منظور خوراک‌دهی به کارخانجات که ارتباط مستقیم با تولید دارد، به نحو مطلوب و همگام با همکاران حوزه تولید به انجام رسید.
محمدجواد فریدونی افزود: مدیریت حمل‌ونقل شرکت گل‌گهر متولی حمل محصولات تولیدی از طریق ناوگان جاده‌ای و ریلی و همچنین خوراک‌دهی به کارخانجات داخل مجتمع، شامل ۲ خط گندله و ۷ خط فرآوری (بیش از ۴۰ مسیر تردد در منطقه گل‌گهر) است. وی درباره رکوردهای ثبت‌شده در مدیریت حمل‌ونقل ادامه داد: در سال تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها و بااهمیت و تلاش شبانه‌روزی واحد حمل‌ونقل و پیمانکاران مربوطه، شرکت گل‌گهر در حوزه حمل‌ونقل موفق به ثبت ۳ رکورد شد؛ یکی حمل کلوخه معدن ۲ به صورت روزانه به مقدار ۱۱۵۵۹ تن در تاریخ ۱۴ اردیبهشت؛ دیگری حمل کلوخه معدن ۲ به صورت ماهانه به مقدار ۲۶۹۷۸۱ تن در اردیبهشت ماه ۱۴۰۰ و همچنین مجموع حمل کلوخه معدن ۲، ۳ و ۵ به صورت روزانه در ۳۱ فروردین ماه به میزان ۴۶۱۸۷ تن؛ که این رکوردها دستاورد مهمی به شمار می‌روند.
فریدونی اظهار کرد: جا دارد ثبت این رکورد غرورآفرین که حاصل کار منسجم تیمی است را به مدیر عامل محترم، مدیران ارشد شرکت و تمام زحمتکشان شرکت گل‌گهر خصوصا جهادگران واحد حمل‌ونقل و پیمانکاران محترم این حوزه تبریک عرض کنم.

چتر حمایتی ایمیدرو بر سر مناطق کمتر توسعه یافته

سرمایه بخش خصوصی جذب معادن می‌شود

گروه معدن
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

> ایران دارای ظرفیت‌های غنی معدنی است؛ بسیاری از این ظرفیت‌ها در مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته هستند. از این رو، نقشی بسزا و اثرگذار در توسعه اقتصادی آن مناطق دارند

ایران از ظرفیت‌های غنی معدنی برخوردار است؛ بسیاری از این ظرفیت‌ها در مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته واقع شده‌اند. از این رو، نقشی بسزا و اثرگذار در توسعه اقتصادی آن مناطق برعهده دارند. در این میان سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران نیز به‌عنوان نهادی توسعه‌ای می‌تواند با تسهیل شرایط بهره‌برداری از ذخایر معدنی، نقشی ویژه در محرومیت‌زدایی از این مناطق ایفا کند. براساس آخرین گزارش منتشرشده از سوی رئیس سازمان ایمیدرو، این سازمان از میان ۱۰۸ شهرستان کمتر توسعه‌یافته، در ۴۸ شهرستان سرمایه‌گذاری کرده است. با احتساب فعالیت‌های اکتشافی در ۴۱ ناحیه کمتر توسعه‌یافته، ایمیدرو در ۸۲ درصد شهرستان‌های کمتر توسعه‌یافته کشور سرمایه‌گذاری هدفمند داشته است. بدون تردید این دست اقدامات نقشی بسزا در توسعه اقتصادی این مناطق بازی می‌کند و امید می‌رود ادامه داشته باشد.

وجیه‌اله جعفری

به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، وجیه‌اله جعفری در نشستی که با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت برگزار شد، تصریح کرد: سال گذشته در شرایطی که تحریم‌ها به اوج رسیده بود، ارزش صادرات تولیدات معدنی و صنایع معدنی به ۸.۵ میلیارد دلار رسید و پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال، صادرات زنجیره فولاد به ۱۰ میلیون تن افزایش یابد.معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت، سهم این حوزه از صادرات غیرنفتی را ۲۰ درصد اعلام کرد و افزود: ۸۵ شرکت معدنی و صنایع معدنی سهمی حدود ۲۴ درصد از بورس دارند و مجموع ارزش سهام این شرکت‌ها (در پایان سال ۹۹) به ۵۵ میلیارد دلار رسید.

جعفری ارزش فروش معدن و صنایع معدنی کشور را ۲۷میلیارد دلار اعلام و اظهار کرد: ایجاد هر یک شغل در بخش معدن، تا ۷ شغل در صنایع معدنی و پایین‌دستی در پی دارد. به گفته وی، ۱۶ هزار و ۷۰۰ موقعیت شغلی جدید از سوی ایمیدرو و با مشارکت بخش خصوصی طی سال‌های ۹۲ تا ۹۲ صورت گرفته است.

وی در عین حال با اشاره به ماموریت سازمان‌های توسعه‌ای و در عین حال دولتی کشورهای توسعه‌یافته، اظهار کرد: کمک‌های فنی و مالی، کمک به توسعه مناطق مختلف کشور، توسعه سرمایه‌گذاری با مشارکت بخش خصوصی، تنوع‌بخشی به تامین مالی از جمله ماموریت‌هایی است که ایمیدرو مشابه آن در سایر کشورها انجام می‌دهد.جعفری گفت: از ابتدای تاسیس ایمیدرو تا پایان سال گذشته، ۲۳.۵ میلیارد دلار طرح افتتاح شده و تا پایان سال ۱۴۰۰ نیز بیش از ۱.۹ میلیارد دلار پروژه وارد مدار تولید می‌شوند.

جذب ۷.۲ میلیارد دلار سرمایه بخش خصوصی

رئیس هیات‌عامل ایمیدرو درباره مشارکت بخش خصوصی اظهار کرد: از سال ۹۲ به این سو ۷.۲ میلیارد دلار سرمایه بخش خصوصی جذب طرح‌های معدنی و صنایع معدنی شده که ۲.۵ میلیارد دلار پروژه تکمیل و راه‌اندازی شده است.وی درباره نیاز کشور به اکتشافات گفت: با توجه به برنامه‌های فعلی توسعه‌ای و برداشت از معادن، ایمیدرو برنامه وسیعی را برای کشف ذخایر جدید در ۳۰ استان در حال اجرا دارد.

افزایش ذخایر قطعی

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت درباره افزایش ذخایر قطعی مواد معدنی ادامه داد: حاصل اکتشافات این سازمان، افزایش ذخایر سنگ آهن به میزان ۹۷۷ میلیون تن، زغال سنگ ۲۵۶ میلیون تن، مس محتوا ۱۶ میلیون تن، بوکسیت ۱۷ میلیون تن و طلا ۷۲ تن بوده است. جعفری با بیان اینکه ارزش برجای ۱۰ ماده معدنی پرمصرف ایران ۳۹ میلیارد دلار است، تاکید کرد: در صورت سرمایه‌گذاری، تکمیل زنجیره و افزایش ذخایر، بخش معدن و صنایع معدنی طی ۲۰ سال آینده، افزون‌بر ۱۰۰۰ میلیارد دلار فروش محصول خواهد داشت.

جعفری در عین حال به موانع اجرای ماموریت‌های این سازمان توسعه‌ای گفت: تنها ۵ درصد از مساحت کشور شامل محدوده‌های اکتشافی، گواهی کشف و پروانه‌های اکتشافی است.

افزایش سرمایه شرکت‌های بزرگ

رئیس هیات‌عامل ایمیدرو در بخش دیگری از سخنانش افزود: این سازمان با سیاست کنترل مدیریتی که بر شرکت‌های بزرگ دارد، طی ۲ سال گذشته منابع مالی شرکت‌ها را به اجرای پروژه‌های توسعه‌ای هدایت کرده است. به گفته وی، در سال گذشته با راهبری ایمیدرو، ۳۹ هزار میلیارد تومان میزان سرمایه شرکت‌های بزرگ با هدف اجرای طرح‌های توسعه افزایش یافت.

وی یادآور شد: فاز نخست خط انتقال آب از خلیج فارس به فلات مرکزی در سال گذشته گشایش یافت و همچنین طرح انتقال آب خلیج فارس به استان‌های خراسان رضوی و اصفهان و انتقال آب از دریای عمان به استان سیستان و بلوچستان آغاز شد.

رئیس هیات‌عامل ایمیدرو عنوان کرد: ارزش بومی‌سازی تجهیزات و قطعات در شرکت‌های زیرمجموعه و تابعه به ۶۱۷ میلیون دلار رسید که با احتساب بومی‌سازی در پروژه‌ها، این رقم به یک میلیارد دلار رسید.

سخن پایانی

در این نشست، جمشید ملارحمان و امیر خرمی شاد، اعضای هیات‌عامل ایمیدرو نیز به مشکلات قانونی اشاره کردند که مانع تحقق اهداف توسعه‌ای ایمیدرو است. همچنین سمیه خلوصی، مدیر دفتر برنامه‌ریزی و نظارت استراتژیک ایمیدرو گزارش مبسوط و آماری از تمام اقدامات انجام‌شده در حوزه‌های مختلف ایمیدرو ارائه داد. فرید دهقانی، مدیرعامل صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی نیز در زمینه نحوه کمک‌های این نهاد پشتیبان معدنکاری بخش خصوصی گزارشی ارائه کرد. بخش معدن و صنایع معدنی کشور علاوه‌بر کمک به استقلال کشور و کاهش محرومیت، در شرایط تحریم نفت، جایگزینی برای درآمدهای ارزی کشور شده است.

آگهی مزایده عمومی شماره AU/۰۰/۰۴

فروش یک دستگاه قوطی‌ساز (با قابلیت استفاده در صنایع غذایی، آهن و فولاد و...) و تجهیزات مربوطه

شرکت توسعه آهن و فولاد گل‌گهر

شرکت توسعه آهن و فولاد گل‌گهر (سهامی خاص) در نظر دارد نسبت به فروش یک دستگاه قوطی‌ساز (با قابلیت استفاده در صنایع غذایی، آهن و فولاد و...) و تجهیزات مربوطه، با اوصاف و مشخصات فنی پیوست (دریافت مشخصات فنی تکمیلی، از طریق مراجعه به محل شرکت توسعه آهن و فولاد گل‌گهر و دریافت آن در قالب یک حلقه DVD امکانپذیر می‌باشد) به‌صورت تحویل درب انبار کارخانه فروشنده به آدرس سیرجان- کیلومتر ۵۰ جاده شیراز، کیلومتر ۵ جاده اختصاصی معدن گل‌گهر، از طریق مزایده عمومی اقدام نماید.

بدینوسیله از کلیه متقاضیان واجد شرایط دعوت می‌شود برای دریافت، تکمیل و استرداد اسناد مزایده عمومی مذکور تا تاریخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۶ به دبیر خانه کمیسیون معاملات شرکت توسعه آهن و فولاد گل‌گهر به آدرس تهران -میدان آرژانتین - خیابان الوند- کوچه ۳۱ پلاک ۲۲ مراجعه نموده و یا از طریق سایت اینترنتی WWW.gisdco.ir نسبت به تهیه اسناد مزایده اقدام نمایند.

لازم به ذکر است شرکت توسعه آهن و فولاد گل‌گهر، در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات شرکت‌کنندگان در مزایده مجاز و مختار خواهد بود و صرفاً شرکت در مزایده هیچگونه حقی را برای هیچ یک از شرکت‌کنندگان ایجاد نخواهد کرد.

دبیرخانه کمیسیون معاملات شرکت توسعه آهن و فولاد گل‌گهر

بیمه سامان
Saman Insurance
www.si24.ir

پیشرو در ارائه خدمات بیمه‌ای
در بستر دیجیتال

تجدید فراخوان ارزیابی کیفی
برای مناقصه عمومی با شماره ۱۲/۷۵/۱۴۰۰

جمهوری اسلامی ایران
وزارت راه و شهرسازی
سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای

سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای کشور در نظر دارد پروژه ذیل را از طریق برگزاری فراخوان ارزیابی برای مناقصه عمومی به شرح زیر به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.

شماره تجدید فراخوان	موضوع فراخوان
۱۲-۷۵-۱۴۰۰	طراحی و تولید ۱۵۰۰ کیلومتر قطعات حفاظ ایمنی و نیوجرسی بتنی

محل دریافت اسناد : سامانه تدارکات الکترونیک دولت به نشانی www.setadiran.ir
جهت اطلاع بیشتر به سایت http://IETS.MPORG.IR مراجعه نمایید
آخرین مهلت دریافت اسناد : تا ساعت ۱۴ مورخ ۱۴۰۰/۴/۱۷
آخرین مهلت ارائه اسناد: تا ساعت ۱۴ مورخ : ۱۴۰۰/۵/۲
محل تحویل به صورت الکترونیکی: سامانه تدارکات الکترونیک دولت به نشانی www.setadiran.ir
تاریخ بازگشائی پاکات : ساعت ۱۰ صبح مورخ ۱۴۰۰/۵/۳
محل بازگشایی پاکات : سالن جلسات سازمان واقع در تهران بلوار کشاورز خ فلسطین جنوبی خ دمشق پلاک ۱۷
صلاحیت لازم : طبق اسناد

دبیرخانه کمیسیون- سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای کشور شناسه آگهی ۱۱۵۵۹۲۸ م الف ۱۲۲۱

۲۰۰ دلار درآمد ترانزیت هر تن کالا

دبیر شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی گفت: هر تن کالایی که در کشور ترانزیت می‌شود ۲۰۰ دلار درآمدزایی دارد. به گزارش دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، در نخستین نشست شورای تخصصی لجستیکی مناطق آزاد با حضور حمیدرضا مؤمنی، مشاور رئیس‌جمهوری و دبیر شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، حرکت به سوی بازار ۱۰ میلیارد دلاری لجستیک در دستور کار مناطق آزاد کشور قرار گرفت. این نشست با محوریت ارائه گزارش عملکرد درباره اقدامات سازمان‌های مناطق آزاد در حوزه لجستیک، بررسی و تبادل‌نظر در زمینه سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی راهبردی و تبیین نقش و جایگاه مناطق آزاد در حوزه لجستیکی کشور، بررسی و پشتیبانی اولویت‌های لجستیکی هر یک از مناطق و برنامه‌ریزی توسعه منابع انسانی در جهت ارتقای ظرفیت تخصصی کارشناسی حوزه لجستیک در سازمان‌های مناطق آزاد برگزار و بررسی و تبادل‌نظر شد. مؤمنی در این نشست با اشاره به نقش پررنگ مناطق آزاد کشور در حوزه لجستیک و تاثیر آن گفت: سالانه یک میلیارد تن کالا از طریق کانال سوئز ترانزیت می‌شود. با توجه به اینکه هر تن کالایی که در کشور ترانزیت می‌شود ۲۰۰ دلار درآمدزایی دارد در صورتی که ۵ درصد این ترانزیت‌ها از طریق مناطق آزاد وارد کشور شوند علاوه‌بر اشتغالزایی در این مناطق، درآمد و ارزآوری چشمگیری برای مناطق آزاد و کشور ایجاد می‌کند. برگزاری هفتگی شورای تخصصی لجستیکی مناطق آزاد با حضور معاونان لجستیک و حمل‌ونقل مناطق و به میزبانی یکی از مناطق آزاد کشور از دیگر مصوبات این نشست بود که در همین راستا مقرر شد دومین جلسه این شورا هفته آینده در منطقه آزاد چابهار برگزار شد.

نگاهی به بنیان اقتصاد داروخانه

چراغ داروخانه‌ها رو به خاموشی است

یکی از بنیادی‌ترین وظایف هر دولت، تامین سلامت جامعه و ارائه خدمات سلامت‌محور به افراد جامعه است. خدمات سلامت‌محور از مراکز مختلفی ارائه می‌شوند که از جمله آنها بیمارستان‌ها، مراکز بهداشت، آزمایشگاه‌ها و داروخانه‌ها هستند. داروخانه‌ها یکی از اصلی‌ترین مراکز ارائه خدمات سلامت هستند که نه‌تنها به فروش یکی از مهم‌ترین کالاهای سلامت یعنی دارو می‌پردازند بلکه به‌عنوان آخرین نقطه کنترل‌کننده حلقه درمان می‌توانند نقش مهمی در نظارت و پایش تجویز و مصرف منطقی داروها هم داشته باشند. اما در هر حال داروخانه‌ها به‌عنوان یک بنگاه اقتصادی نیز تلقی می‌شوند که موضوع سود و زیان مالی در آنها بسیار حائز اهمیت است؛ سود و زیانی که گویا در کشور ما دست‌اندرکاران اهمیت چندانی برای آن قائل نیستند و این موضوع اقتصاد داروخانه‌ها را مورد تهدید قرار داده است. در این شماره تجارت برخی مشکلات اقتصاد داروخانه‌ها در گفت‌وگو با کارشناسان و متخصصان این حوزه مطرح‌شده که شرح آن را در ادامه می‌خوانید:

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

نگاه نباید فقط سلامت باشد

منیره افضلی، داروساز، متخصص اقتصاد و مدیریت دارو درباره اقتصاد داروخانه‌ها در گفت‌وگو با تجارت عنوان کرد: داروخانه‌های خصوصی مثالی از ارائه خدمات عمومی یا دولتی در قالب خصوصی (private provision of public service) است. این شکل ارائه یکی از اشکال رایج برای مشارکت بخش خصوصی و دولتی در حوزه سلامت است که به مثابه یک راه‌حل کارآمد در جهت کاهش هزینه‌های دولت و افزایش کارآیی خدمات سلامت پیشنهاد می‌شود.

در داروخانه‌های خصوصی به‌عنوان یک مدل مشارکت نهاد خصوصی و دولتی، دو طرف وجود دارد؛ یک طرف نظام سلامت است به‌عنوان نهاد دولتی، اما در طرف دیگر مالکان و سرمایه‌گذاران داروخانه قرار دارند. در نتیجه باید بپذیریم شبیه هر مشارکت دیگری اهداف هر دو طرف باید دنبال شود. روشن است که نمی‌توان انتظار داشت اهداف بخش دولتی لزوما با اهداف یک بنگاه اقتصادی هم‌جهت باشد و بتواند رضایت آن را کاملا کسب کند. وی افزود: نظام سلامت به دنبال افزایش سلامت جامعه است، درحالی‌که داروخانه به‌عنوان بنگاه اقتصادی باید برای حفظ بقای خود قبل از هر چیز به سودآوری بیندیشد. بنابراین باید تعادلی بین سودآوری و حفظ اهداف طرف دولتی (یعنی همان نظام سلامت) برقرار شود. به همین دلیل در این مدل مشارکت از ابزارهایی چون نظارت، قوانین و مقررات استفاده می‌کنند. افضلی افزود: مقرراتی چون الزام مدرک داروسازی برای اخذ مجوز تاسیس، حضور مسئول فنی داروساز و دارای صلاحیت در ساعات کاری، الزام نسخه معتبر برای فروش داروها، محدودسازی سود حاصل از فروش کالاها و نظارت‌های ادواری از سوی بخش دولتی در حقیقت ابزاری هستند که اگرچه منجر به کاهش سود داروخانه‌ها می‌شوند اما برای حفظ اهداف نظام سلامت و پایداری این شکل از مشارکت وضع شده‌اند. چه بسا قوانین دست‌وپاگیر نظام سلامت یا حضور یک نیروی انسانی متخصص که حقوق بالاتری نسبت به سایر کارکنان می‌گیرد به صورت تمام‌وقت و به‌عنوان مسئول فنی که ناظر دائم اجرای همین قوانین در داروخانه است، نه‌تنها هزینه‌های بسیاری را برای داروخانه ایجاد می‌کند بلکه بسیاری از مواقع موجب کاهش فروش داروخانه نیز می‌شود. متخصص اقتصاد و مدیریت دارو ضمن بیان این مطلب افزود: بنابراین مقایسه داروخانه با سایر بنگاه‌های اقتصادی چون خواربارفروشی یا از آن طرف مقایسه آن با مراکز ارائه خدمات سلامت کاملا دولتی که دغدغه سود اقتصادی ندارند، اشتباه و به دور از انصاف است. به نظر می‌رسد زمان آن رسیده که به داروخانه‌های خصوصی نگاه جامع‌تری داشته باشیم و تمام فاکتورهای تاثیرگذار را از جنبه اجتماعی و اقتصادی درنظر بگیریم.

داروخانه‌ها رو به نابودی

بهمن صبور، نایب‌رئیس انجمن داروسازان تهران درباره وضعیت اقتصادی داروخانه‌ها در گفت‌وگو با تجارت اظهار کرد: درباره گردش مالی داروخانه‌ها باید گفت درحال‌حاضر با توجه به آمارهای رسمی، حدود ۳۰۰ داروخانه دولتی که شامل داروخانه‌های هلال احمر، دانشگاهی، نظامی و داروخانه‌های بیمارستان‌های دولتی است و حدود بر ۱۲هزار داروخانه خصوصی در کشور وجود دارد که حدود ۵۲ تا ۵۳ درصد از گردش مالی داروخانه‌ها در همان ۳۰۰ داروخانه دولتی اتفاق می‌افتد و گردش مالی ۱۲ هزار داروخانه بخش خصوصی حداکثر ۴۷ درصد از گردش مالی داروخانه را تشکیل می‌دهد.

صبور در این باره افزود: متاسفانه دولت در این سال‌ها تعداد دانشکده‌های داروسازی و به دنبال آن داروخانه‌های دانشگاهی را از ۵ تا ۶ داروخانه به ۲۵ تا ۲۵ داروخانه رسانده است؛ آن هم بدون آنکه برای ظرفیت و بازار کار آنها راهکاری را درنظر بگیرد و طبیعی است این شرایط فشار بیشتری را بر داروخانه‌های بخش خصوصی می‌آورد.

نایب‌رئیس انجمن داروسازان تهران تاکید کرد: اگر دولت در این بخش فکری برای کوچک کردن خود انجام ندهد به‌زودی اوضاع اقتصادی داروخانه‌ها از وضعیت بحرانی نیز خواهد گذشت. درحال‌حاضر نیز بیشتر داروهای خاص در اختیار داروخانه‌های خصوصی قرار نمی‌گیرد و داروخانه‌های بخش خصوصی دچار شرایطی هستند که چراغ خود را با فروش اقلام غیردارویی و محصولات بهداشتی و آرایشی روشن نگاه داشته‌اند.

وی در ادامه گفت: وقتی براساس پلان‌های دارویی درنظر گرفته‌شده، داروهای خاص با استدلال جلوگیری از نشت دارو به بازار آزاد در اختیار داروخانه‌های بخش خصوصی قرار نمی‌گیرد، چگونه انتظار داریم این بنگاه‌های اقتصادی گره در گره با سلامت به حیات خود ادامه دهند؟ جالب اینکه با وجود این استدلال می‌بینیم این داروها باز هم به بازار سیاه دارو راه می‌یابند.

صبور درباره وجود این نقص در ساختار نظام دارویی کشور عنوان کرد: مقصر اصلی بروز چنین مشکلاتی سازمان غذا و دارو است که در طول این سال‌ها مشکلات موجود در سامانه‌های دارویی خود را برطرف نکرده و به جای آن می‌خواهد با انحصار توزیع دارو از سوی داروخانه‌های خاص این مشکل را برطرف کند درحالی‌که چنین رویکردی با عدالت دسترسی بیماران به دارو منافات دارد و بیماران نیازمند داروهای ویژه را دچار مشکلات فراوان می‌کنند. نایب‌رئیس انجمن داروسازان تهران در ادامه تاکید کرد: بیمه‌ها هم در این بخش به دنبال سهل‌ترین راه هستند و اجازه نمی‌دهند این سیستم چابک شود و رفاه بیشتری برای مردم فراهم شود. اما دولت اگر بتواند فضای بیشتری را برای داروخانه‌های بخش خصوصی فراهم کند، رفاه بیشتری برای مردم، بیماران و فعالان حوزه سلامت ایجاد خواهد شد. وی در ادامه گفت: با وجود تمام این تاکیدها از سوی کارشناسان و صاحب‌نظران، با هم می‌بینیم دولت در مسیر مخالف در حال حرکت است و مثلا داروخانه‌های مدد را به‌عنوان زنجیره جدید داروخانه‌های دولتی معرفی کرده است.

وی تصریح کرد: در نظام فعلی دارویی، دارو به دست دولت می‌رسد و دولت به‌عنوان توزیع‌کننده داروها را در اختیار داروخانه‌های خود می‌گذارد و بخش خصوصی واردار می‌شود درآمدزایی خود را معطوف به فروش موارد غیردارویی کند تا بتواند هزینه‌های جاری، دستمزد کارکنان و مخارج خود را تامین کند.

صبور در ادامه به مشکلات مربوط به نسخه‌های الکترونیک در سیستم داروخانه‌ها اشاره کرد و گفت: این طرح نیز که در اصل پرونده الکترونیک بود (نه نسخه الکترونیک) اگرچه می‌توانست به مثابه یک سامان‌دهنده اساسی برای نظام سلامت کشور عمل کند، با اجرای نادرست و مشخص نبودن لیدر و متولی آن، به مسیر نادرست افتاده است. وزارت بهداشت در این باره خود را کنار کشیده و بیمه‌ها نیز در آن به شکل جزیره‌ای عمل می‌کنند. این رویکرد و زیر بار نرفتن پزشکان برای اجرای این طرح، همه مسئولیت‌ها، هزینه‌ها و بار حقوقی این موضوع را بر گردن داروخانه‌ها انداخته است که این کار نیز اقتصاد داروخانه‌ها را با چالش مواجه می‌کند.

دوراهی یک مجوز تاسیس

یکی از مواردی که در این سال‌ها مورد اختلاف داروسازان و فعالان این حوزه بوده آیین‌نامه مربوط به تاسیس مجوز داروخانه‌هاست که با وجود اصلاح برای اجرا با مشکلاتی مواجه است. در همین راستا انجمن دانشجویان داروسازی ایران نسبت به توقف آیین‌نامه جدید مجوز داروخانه‌ها، بیانیه‌ای صادر کرده است.

در بیانیه انجمن دانشجویان داروسازی ایران خطاب به وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی آمده است: خرید و فروش میلیاردی مجوز داروخانه‌ها و سر به فلک کشیده شدن مجوز داروخانه‌ها نتیجه انحصار در اعطای مجوز و آیین‌نامه قبلی است. با آیین‌نامه جدید امید می‌رفت که این انحصار برداشته شود اما فشار ذی‌نفعان انحصار موجب دستور توقف آن از طرف جنابعالی شده است.

با توجه به وجود قوانین محدودکننده و انحصاری که در آیین‌نامه قبلی مجوز تاسیس داورخانه‌ها وجود داشت، طی ابلاغیه وزارت بهداشت در ۸ خرداد ۱۴۰۰ برخی از مهم‌ترین این محدودیت‌ها که حدنصاب جمعیتی و حد فاصله از داروخانه دایر بود، عملا از این آیین‌نامه حذف شده بود و بستر رقابت‌پذیری و افزایش رفاه مردم از نظر دسترسی و ارتقای سلامت و بهداشت جامعه و نیز اشتغال فارغ‌التحصیلان داروسازی را فراهم می‌کرد اما گویا خبرها حاکی از توقف این آیین‌نامه است. توقف اقدام قابل تحسینی است که در «سال تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» می‌توانست از مهم‌ترین اقدامات در جهت مانع‌زدایی و رفع انحصار باشد.

خبر ابلاغ آیین‌نامه جدید به مثابه دمیدن روح تازه‌ای به کالبد بی‌جان و بی‌رمق جامعه داروسازی کشور و قدمی بلند به سمت انحصارزدایی از تاسیس داروخانه‌ها و خدمات‌محور شدن داروخانه‌ها بود. متاسفانه مافیای دارو و دلالان این حوزه بار دیگر منافع خود را با آیین‌نامه جدید در خطر دیدند در صدد مقابله با آن برآمدند. درحال‌حاضر سوال اصلی این است که آیا بهتر نیست به جای ایستادن در کنار دلالان و داروخانه‌داران در کنار داروسازان بایستید و برای بهبود خدمات سلامت‌محور بجنگید؟ ارزش پروانه‌های تاسیس داروخانه در بیشتر شهرهای بزرگ سر به فلک کشیده و انحصار در تاسیس در آیین‌نامه سابق کاملا مشهود است. از این رو، داروسازان جوان برای تاسیس داروخانه خود، در صورت نداشتن سرمایه هنگفت، باید چندین سال در صف‌های طولانی تاسیس، منتظر بمانند. آیین‌نامه سابق داروخانه‌ها را به جولانگاه پراتیک‌ها و افراد غیرمتخصص تبدیل کرده بود اما در آیین‌نامه جدید داروخانه از محل فروش به مرکزی برای ارائه موثر خدمات سلامت تبدیل شده است. همین مسائل و مشکلات در آیین‌نامه سابق موجب نگاه نادرست عده‌ای از مردم و پزشکان به داروخانه به‌عنوان محل فروش به جای ارائه خدمات سلامت شده است. آیا اجرای قوانین داروسازی باید در گرو تصمیمات و نظرات انجمن داروخانه‌داران، پراتیک‌ها و دلالان و انجمن پزشکان عمومی باشد؟ آیا تعیین سرنوشت و تصمیم‌گیری برای داروسازان از سوی اقشاری خارج از جامعه داروسازی با استفاده از رانت و قدرت صحیح است؟ به‌راستی چه کسانی در پس پرده فشار به وزیر برای لغو آیین‌نامه جدید بوده‌اند و از توقف آن منتفع می‌شوند؟

جامعه داروسازی از شخص جنابعالی مطالبه دارد که از آیین‌نامه‌ای که می‌توانست حقوق تضییع‌شده داروسازان را جبران کند سراسیمه دفاع کند و سنت حسنه‌ای را به‌عنوان یادگار خویش باقی بگذارد.

سید احسان خاندوزی، عضو کمیسیون اقتصاد مجلس شورای اسلامی در توئیت خود در فضای مجازی نسبت به خبر برگشت انحصار به مجوز داروخانه‌ها و اقدام خلاف قانون در عدم اجرای حکم دیوان عدالت اداری واکنش نشان داد و گفت: در پیگیری من، مقامات وزارت بهداشت عقب‌نشینی از آیین‌نامه جدید تاسیس داروخانه را تکذیب کردند.

در این توئیت آمده است: «همین الان هم در اجرای حکم دیوان و مصوبه هیأت مقررات‌زدایی تأخیر صورت گرفته و این مطالبه محکم مجلس از وزیر است. امیدوارم سخنگوی وزارت بهداشت در این باره رسما واکنش نشان دهد.»

داروخانه‌ها بنگاه‌هایی هستند که زیر نظر و تحت قوانین نظام سلامت اداره می‌شوند و هدف بنیادین ایجاد چنین بنگاهی دنبال کردن اهداف نظام سلامت بوده است، نه سودآوری. اما آیا مسئولان و سیاست‌گذاران این بخش تا به حال از خود پرسیده‌اند که این رویه و تبعیض بخش خصوصی و دولتی تا کی به داروخانه‌های بخش خصوصی خواهد داد؟!

سخن پایانی

جدا از تمام بحث‌ها درباره اقتصاد داروخانه‌ها، دولت و نهادهای سیاست‌گذار در این حوزه باید توجه داشته باشند که این واحدهای دست‌اندرکار سلامت در هر حال نیازمند توجیه اقتصادی نیز هستند. در بسیاری از کشورها، مدیریت داروخانه‌ها به صورت خصوصی انجام می‌شود. در کشور ما نیز بیش از ۸۰ درصد داروخانه‌ها به صورت خصوصی اداره می‌شوند. بنابراین می‌توان گفت در نگاه اول داروخانه‌ها به‌عنوان بنگاه اقتصادی شناخته می‌شوند. به عبارت دیگر، داروخانه‌ها به صورت خصوصی انجام می‌شود. در کشور ما نیز بیش از ۸۰ درصد داروخانه‌ها به صورت خصوصی اداره می‌شوند. بنابراین می‌توان گفت در نگاه اول داروخانه‌ها به‌عنوان بنگاه اقتصادی شناخته می‌شوند. به عبارت دیگر،

> اگر دولت در این بخش فکری برای کوچک کردن خود نکند به‌زودی اوضاع اقتصادی داروخانه‌ها از وضعیت بحرانی نیز خواهد گذشت

یادداشت

نسخه الکتریکی باید درست پیچیده شود

سید علی فاطمی
نایب‌رئیس انجمن داروسازان ایران

طرح نسخه‌نویسی الکترونیکی موضوعی است که همچنان داروخانه‌ها بر سر اجرا و عدم اجرای آن اختلاف‌نظر دارند. حقیقت این است که این طرح به‌خودی خود نه‌تنها برای داروخانه‌ها بد نیست بلکه مزایای بسیاری را نیز برای آنها به همراه دارد. درواقع نحوه اجرای این قانون است که در شرایط فعلی مورد اعتراض داروخانه‌داران و داروسازان قرار دارد.

حرکت به سوی الکترونیکی شدن نسخه‌های پزشکی مسیری است که باید در هر حال طی شود و اگر این طرح به‌خوبی و کامل اجرا شود، هم به نفع جامعه پزشکی و پزشکان و هم به سود داروخانه‌ها و مردم است. اما اجرای آن به شکل فعلی نه‌تنها حرکت مثبتی را به دنبال نخواهد داشت بلکه با وجود صرف هزینه، به نتیجه قابل‌قبولی نخواهد رسید.

براساس دستورالعمل نسخه‌نویسی الکترونیک، استحقاق‌سنجی بیمار باید در مطب پزشک انجام شود، اما پزشکان مانند بسیاری از کشورهایی که این طرح در آنها اجرایی شده، با آن مخالفت کردند و چون به هر دلیل سازمان‌های متولی نتوانستند پزشکان را برای اجرای این طرح قانع کنند، به همین دلیل تصمیم گرفتند که این کار را به موسسات دیگر مرتبط که مهم‌ترین آنها داروخانه‌ها، مراکز رادیولوژی، آزمایشگاه‌ها هستند بسپارند.

درحال‌حاضر اصرار بر این است که پزشک نسخه‌اش را روی کاغذ عادی بنویسد و بعد از مراجعه بیمار به داروخانه فرآیند تبدیل نسخه کاغذی به الکترونیک در داروخانه انجام شود. نخستین مشکل در این وضعیت این است که موجب افزایش بار کاری داروخانه‌ها، افزایش ازدحام و سردرگمی و نارضایتی مردم می‌شود.

داروخانه‌ها در حالی برای اجرای این طرح از سوی نهادهای بالادستی تحت فشار هستند که باید یک نیروی انسانی مجزا برای فرآیند ثبت اختصاص دهند و در عین حال به دلیل ازدحام و تراکم جمعیت احتمال خطا در تبدیل نسخه‌های کاغذی به الکترونیکی وجود دارد که بار حقوقی برای داروخانه‌داران می‌آفریند. ضمن اینکه پس از ثبت امکان اثبات اینکه خطا در کدام مرحله رخ داده، وجود ندارد.

مشکل حقوقی دیگر در اجرای نسخه‌نویسی الکترونیکی عدم امکان استحقاق‌سنجی فرد مراجعه‌کننده به داروخانه است. اما زمانی که بیمار از دفترچه بیمه تامین اجتماعی استفاده می‌کند، با توجه به وجود عکس روی دفترچه امکان تطبیق هست و تاریخ اعتبار دفترچه نیز مشخص است. اما وقتی پزشک از سرنسخه، برای درخواست دارو استفاده می‌کند، این امکان تطبیق برای داروخانه وجود ندارد و مسئول داروخانه مجبور به استحقاق‌سنجی از طریق سامانه است که آن هم مشکلات خود را به همراه دارد.

همچنین مشکل اساسی دیگر در این طرح مشکل فنی حاصل از این روش است زیرا هر داروخانه سخت‌افزار مختص خود را دارد و اجرای این طرح به این شکل، نیاز به امکانات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری بیشتری دارد که فراهم آوردن و تطبیق آنها کار زمان‌بر و دشواری است.

فراهم آوردن بسترهای اجرای صحیح این طرح در کشور کار چندان دشواری برای نهادهای بالادست نیست و در بسیاری از کشورها این روش در حال انجام است. درخواست داروسازان و داروخانه‌داران درحال‌حاضر این است که چنین طرحی که اجرای درست آن به سود نظام سلامت کشور است را از جای درست آن آغاز کنند و برای حل مشکل پزشکان در این مسئله نیز می‌توانند مانند کشورهایی مثل استرالیا طرح‌های تشویقی درنظر بگیرند.

در نهایت اینکه باید گفت طرح نسخه‌نویسی الکترونیکی در سال صدها میلیارد تومان صرفه‌جویی برای نظام سلامت کشور به همراه دارد اما بار هزینه‌های آن درحال‌حاضر به بخش خصوصی و داروخانه‌ها منتقل می‌شود که این کار غلط است.

این فرصت است یا تهدید؟!

گردشگری با چاشنی واکسن کرونا

پیمان صفردوست: تولید واکسن کرونا پس از حدود یک سال همه‌گیری این ویروس توانست موجی از امید را در کشورهای مختلف برای مقابله با این ویروس ایجاد کند؛ موجی که در کشور ما به‌سرعت تبدیل به چالش دسترسی به واکسن شد. توزیع قطره‌چکانی واکسن، اولویت‌بندی‌های تزریق و صف‌های طولانی دریافت واکسن باعث نگرانی بسیاری از خانواده‌ها در دریافت این واکسن شد، اما این نگرانی، برای برخی‌ها بهانه‌ای برای سودجویی قرار گرفت. برخی کشورها برای جذب گردشگر و بازسازی صنعت توریسم خود اعلام کرده‌اند که تزریق واکسن در این کشورها برای گردشگران به‌صورت رایگان و بدون نوبت انجام می‌شود و متعاقب آن تبلیغات گوناگون برای تورهای موسوم به تورهای تزریق واکسن صورت گرفت. اما آیا چنین ادعاهایی صحت دارد؟! و آیا موسسات مسافرتی مجوز انجام چنین تبلیغات و تشکیل چنین تورهایی را دارند؟! و اصلا آیا دریافت واکسن کرونا هنگام سفر به‌صلاح است؟! با گزارش این شماره صمت در این باره همراه باشید:

بازار داغ تورهای تزریق واکسن

برخی کشورها برای تزریق رایگان واکسن کرونا به گردشگران اعلام آمادگی کرده‌اند و برخی از آژانس‌های توریستی در ایران تبلیغی برای تورهای موسوم به تور تزریق واکسن را در کشور آغاز کرده‌اند.

گرچه در دوران کرونا بسیاری از مرزها به روی توریست‌های خارجی بسته بود اما به‌دلیل انجام واکیسناسیون همگانی در بسیاری از کشورها و ایجاد ایمنی موردنظر، برخی کشورها از جمله اتحادیه اروپا برای بازگشایی تدریجی مرزها و اجازه ورود به گردشگران واکسینه‌شده مجوز صادر کرده‌اند.

ایران هنوز در منطقه امن کرونا قرار نگرفته و اتحادیه اروپا و برخی کشورهای دیگر، در حال حاضر تنها گردشگرانی را می‌پذیرند که واکسن‌های موردتایید آنها یعنی فایزر، بیونتک، مدرنا، آسترازنکا و جانسون‌اندجانسون را تزریق کرده باشند؛ برندهایی که اغلب آنها در ایران در دسترس نیستند.

با آغاز واکسیناسیون عمومی و تزریق رایگان واکسن کرونا برای اتباع خارجی در برخی کشورها از جمله ارمنستان، راه‌اندازی و تبلیغ تور واکسن در ایران نیز آغاز شده است. ارمنستان که با استقبال کم مردم کشورش یعنی حدود ۲ درصد، برای دریافت واکسن کرونا مواجه شده، به‌منظور جذب گردشگر خارجی پس از حدود ۱۸ ماه رکود اقتصادی، از حدود یک ماه پیش مجوز واکسیناسیون عمومی حتی برای اتباع خارجی را به یکی از مراکز تزریق واکسن کرونا داده و تزریق آن را بدون نوبت و رایگان انجام می‌دهد و شهروندان خارجی کشورهایی مثل لهستان، ایران، روسیه و چین از دریافت‌کنندگان واکسن در این مرکز بوده‌اند.

در ارمنستان ۳ واکسن آسترازنکا، سینوفارم و اسپوتنیک تزریق می‌شود و گردشگران ایرانی‌ها باتوجه به ویزای فرودگاهی اقامت ۳۰ روزه در ارمنستان، برای دریافت دوز دوم این واکسن باید یک سفر دیگر به این کشور انجام دهند.

قیمت یک تور کوتاه‌مدت به ارمنستان با خدمات معمولی بلیت هواپیما و اقامت هتل و بیمه مسافرتی از حدود ۵ میلیون تومان آغاز می‌شود که این یعنی هزینه دو مرحله واکسیناسیون رایگان برای ایرانیان بالغ بر ۱۰ میلیون تومان خواهد بود. این هزینه برای تورهای زمینی و ارزان‌قیمت‌تر با خدمات مشابه حدود ۶ میلیون تومان است. آژانس‌های مسافرتی در ایران در حالی در فضاهای غیررسمی به تبلیغ تورهای مسافرتی تزریق واکسن می‌پردازند که در تماس‌های مستقیم، واکسیناسیون را جزو تعهدات خود نمی‌شمارند و اغلب آن را جزو شرایط کشور میزبان می‌دانند. بیشتر این موسسات باوجود تبلیغات فراوان غیررسمی در فضای مجازی، تاکید می‌کنند توری به‌نام واکسن ندارند و تور آنها صرفا تور تفریحی است و پیگیری انجام واکسیناسیون در کشور مقصد برعهده خود مسافران است. اما دست‌اندرکاران و مسئولان در این باره چه نظری دارند.

تور تزریق واکسن نداریم

حرمت‌الله رفیعی، رئیس هیات مدیره انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرت هوایی و جهانگردی ایران در گفت‌وگو با صمت درباره «تور تزریق واکسن» که این روزها نقل‌قول‌های بسیاری درباره آن از گوشه و کنار شنیده می‌شود، اظهار کرد: کار دفاتر جهانگردی و مسافرتی در حوزه گردشگری است و بر این مبنا نمی‌توانند هیچ‌گونه ادعایی را درباره برگزاری تور واکسن کرونا یا هرگونه اقدام پزشکی دیگر مطرح کنند.

رفیعی در این باره افزود: براساس آنچه بیان شد هرگونه تبلیغ و انتشار آگهی تحت عنوان تورهای تزریق واکسن کرونا توسط دفاتر خدمات مسافرت هوایی و جهانگردی خلاف مقررات و ممنوع است و در صورت مشاهده با آنها برخورد قانونی صورت خواهد گرفت. وی در عین حال خاطرنشان کرد: انجام این‌گونه تبلیغات در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی توسط موسسات فاقد مجوز دور از ذهن نیست، زیرا این موسسات از هر راهکاری برای جذب مخاطب استفاده می‌کنند.

رئیس هیات مدیره انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرت هوایی و جهانگردی ایران در این‌باره تصریح کرد: انجام واکسیناسیون بیماری کرونا یکی از شرایطی است که برخی کشورهای شمالی و حوزه خلیج‌فارس برای آن اعلام آمادگی کرده‌اند و حتی از برخی کشورها مانند افغانستان نیز خبرهایی درباره این موضوع شنیده می‌شود و این جزو ملزومات سفر به این کشورها است و موسسات مسافرتی و جهانگردی می‌توانند این موضوع را به مسافران اطلاع‌رسانی کنند اما مجوزی برای جذب مخاطب برای تورهایی موسوم به تزریق واکسن وجود ندارد. وی تاکید کرد: چنین طرح‌هایی ربطی به صنعت گردشگری ما ندارد و این کشورهای میزبان هستند که برای جذب توریست از کشورهای دیگر، طرح‌هایی مانند واکسیناسیون رایگان را اجرا می‌کنند.

رفیعی در پایان گفت: ترجیح متولیان و مجریان مسافرت‌های خارج از کشور و فعالیت‌های جهانگردی کشور این است که بسترهای لازم برای واکسیناسیون همگانی کرونا در کشور به‌نحوی ایجاد شود که هموطنان ما مجبور نشوند تنها برای دریافت واکسن تن به مسافرت به این کشورها دهند.

این نوع واکسیناسیون هزینه‌بر است

مسعود مردانی، استاد دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و عضو کمیته کشوری کرونا درباره برگزاری تورهای تزریق واکسن در کشورهای دیگر عنوان کرد: در حال حاضر واکسیناسیون کرونا در اغلب موارد به‌صورت دومرحله‌ای انجام می‌شود و واکسیناسیون به‌صورت تک‌مرحله‌ای مقاومت مطلوب را در برابر بیماری ایجاد نمی‌کند، به همین دلیل به‌نظر می‌رسد باتوجه به زمان کوتاه تورهای مسافرتی، مسافران باید دو بار اقدام به سفر به این کشورها کنند و این یعنی دوبرابر شدن هزینه‌ها. مردانی درباره واکسیناسیون با واکسن‌های تک‌مرحله‌ای کرونا نیز تصریح کرد: معروف‌ترین برند واکسن تک‌مرحله‌ای کرونا واکسن جانسون‌اندجانسون است که البته تزریق این واکسن به‌دلیل بروز عوارضی مثل تشکیل لخته خون در کشورهایی مثل کانادا متوقف شده است. وی انگیزه کشورهایی که برای تزریق واکسن به گردشگران خارجی اعلام آمادگی کرده‌اند از ایجاد چنین امکانی را جذب توریست دانست و گفت: همه‌گیری ویروس کرونا راه کسب درآمد بسیاری از کشورهای توریستی را مسدود کرده و طرح واکسیناسیون رایگان گردشگران خارجی برای آنها جنبه درآمدزایی دارد. مردانی در این باره تاکید کرد: تزریق واکسن کرونا هنگام سفر بلامانع است، اما در مجموع ترجیح ما این است که بستر تزریق و دسترسی به واکسن در کشور به‌حدی فراهم باشد که هموطنان ما برای پیشگیری از ابتلا به ویروس کرونا نیازی به مسافرت و مشکلات احتمالی آن نداشته باشند.

سفرهایی که گران تمام می‌شود

برنامه‌ریزی برای اجرای طرح واکسیناسیون بدون نوبت رایگان یا ارزان‌قیمت علاوه بر ارمنستان، ازسوی کشورهایی چون امارات متحده عربی با دو واکسن فایزر و سینوفارم و روسیه با واکسن اسپوتنیک‌وی نیز مطرح است و خبرهایی هم از ترکیه و حتی افغانستان در این باره به گوش می‌رسد. گرچه هزینه سفر به این کشورها چندان پایین نیست اما اگر این هزینه‌ها را در کنار نرخ ۲۰ تا ۶۰ میلیونی این واکسن‌ها در بازار سیاه داخلی قرار دهیم، انجام چنین سفرهایی از نظر اقتصادی نیز به‌صرفه می‌نماید. تبلیغ تور واکسن کرونا تاکنون مورد تایید ستاد ملی کرونا و وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی قرار نگرفته و حتی معاون گردشگری این وزارتخانه، در نامه‌ای خطاب به مدیران گردشگری استان‌ها و تشکل‌های خصوصی، تبلیغ و اجرای تور با وعده تزریق واکسن کرونا را فاقد وجاهت قانونی اعلام کرد؛ اما در هر حال چنین فضایی شکل گرفته و ما به‌عنوان کشوری که لااقل در منطقه حرف‌های زیادی برای گفتن دارد، در صورت مدیریت نامناسب در این بخش متقاضیان دریافت واکسن کرونا را راهی مسافرت‌های مصلحتی به کشورهای دور و نزدیک خواهیم کرد.

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان مرکزی

۷۰ درصد جمعیت شهری استان مرکزی از سیستم جمع‌آوری فاضلاب برخوردارند

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان مرکزی گفت: هم اکنون ۷۰ درصد از جمعیت شهرهای استان به لحاظ تعداد مشترکین از سیستم جمع‌آوری فاضلاب برخوردار هستند این در حالی است که ظرفیت تاسیسات فاضلاب، ۷۶ درصد جمعیت را جواب می‌دهد که امیدواریم با واگذاری انشعاب و همکاری مردم در این رابطه از ظرفیت‌های ایجاد شده ، نهایت استفاده را ببریم.

وی ادامه داد: در سطح روستاها دو روستای ابراهیم‌آباد اراک و راونج دلیجان دارای سیستم دفع بهداشتی فاضلاب هستند وی ابراز امیدواری کرد این سیستم در آینده به روستاهایی که دارای بافت سنگی هستند و مشکل دفع فاضلاب دارند خدمات بهتری ارائه نماید.

وی افزود: تاکنون ۳ تصفیه‌خانه فاضلاب روستایی و ۱۱ تصفیه‌خانه فاضلاب شهری ساخته شده و در مدار بهره‌برداری قرار دارد.

مهندس یوسف عرفانی نسب به اجرای خطوط انتقال فاضلاب در شهرهای اراک، ساوه، خمین، شازند و آشتیان در سال ۹۹ اشاره نمود و بیان داشت: در این شهرها ۳ کیلومتر خطوط اصلی و ۱۳ کیلومتر خطوط فرعی جمع‌آوری فاضلاب اجرا شده و همچنین ۳ هزار و ۴۰۰ فقره انشعاب فاضلاب واگذار شده است. وی در ادامه به طرح‌های مطالعاتی در بخش فاضلاب اشاره کرد و افزود: مطالعات شبکه جمع‌آوری و تصفیه‌خانه‌های فاضلاب شهر پرندک، فاز یک شهر میلاجرد در حال انجام می‌باشد و بازنگری در مطالعات فاضلاب شهر ساوه و تصفیه‌خانه‌های فاضلاب مامونیه و زاویه هم در دست اقدام است.

وی با اشاره به جمعیت یک میلیون و چهارصد هزار نفری استان که حدود ۲۳ درصد در روستاها و حدود ۷۷ درصد در شهرها ساکن هستند ادامه داد: ۹۹,۹ درصد جمعیت شهری و ۹۰ درصد جمعیت روستایی در استان مرکزی از آب شرب بهره‌مند هستند و شاخص بهره مندی از آب شرب در روستاهای استان ۸۵,۴ درصد می‌باشد.

مدیرعامل شرکت آبفای استان مرکزی با اعلام اینکه ۴۳,۵ درصد از آب مصرفی مشترکین شهری و۲,۴درصد آب مصرفی مشترکین روستایی از منابع سطحی تامین می‌شود تصریح کرد: علاوه بر ۳ سد کمال صالح، الغدیر و کوچری، این منابع شامل ۵۴۷ حلقه چاه، ۱۴۵ دهنه چشمه و ۲۵ رشته قنات ویژه روستاها و ۱۷۴ حلقه چاه، یک دهنه چشمه و ۲رشته قنات ویژه شهرها می‌باشد.

وی تعداد مخازن ذخیره آب در مدار بهره‌برداری در روستاها را ۷۳۹ باب مجموعاً به حجم ۹۷۵۶۸ متر مکعب و در شهرها ۹۸ باب مجموعاً به حجم ۲۸۰۱۷۰متر مکعب عنوان کرد و از کسری حجم مخزن در روستاها به نسبت جمعیت خبر داد و گفت: مجموع ۱۰۰ هزار متر مکعب در روستاها و ۱۲۰ هزار متر مکعب در شهرها کمبود حجم مخزن داریم که تلاش ما این است با برنامه‌ریزی و البته با جذب اعتبارات لازم، به حجم مخازن ذخیره آب موجود، اضافه نماییم.

مهندس عرفانی‌نسب عنوان نمود: قطع برق و توقف در تولید آب و خالی شدن یکباره مخازن ذخیره به دلیل افزایش مصرف در فصل گرما، باعث می‌شود مردم با کاهش فشار آب و یا قطع آب مواجه شوند.

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان مرکزی از نصب ۳۳ دستگاه آب شیرین کن در سطح استان برای تامین آب با کیفیت در شهرها و روستاها یاد نمود و افزود: در آینده‌ای نزدیک، سیستم آب شیرین‌کن شهر فرمهین نیز به بهره‌برداری می‌رسد.

وی در ادامه به تشریح عملکرد این شرکت در بخش آب در سال ۹۹ اشاره نمود و بیان داشت: در سال گذشته حدود ۱۱ هزار کیلومتر اصلاح خطوط انتقال، ۴۶ کیلومتر توسعه خطوط انتقال و ۹۳ کیلومتر اصلاح شبکه و ۷۳ کیلومتر هم توسعه شبکه توزیع آب در شهرها و روستاها انجام شده است.

وی افزود: همچنین ۴۷۰۰ انشعاب فرسوده تعویض شده است و ۹ حلقه

چاه حفر که ۴ مورد آن تجهیز و مابقی در برنامه سال ۱۴۰۰ تجهیز خواهند شد.

وی از ساخت ۲۱ باب مخزن ذخیره آب با حجم ۱۴هزار و ۵۰۰ متر مکعب در سال گذشته خبر داد.

مهندس یوسف عرفانی نسب افزود: کاهش ۴۸ درصدی بارندگی نسبت به سال قبل ، افزایش گرما و همچنین افزایش ۴,۶ درصدی مصرف آب به صورت میانگین در سطح استان، تاب‌آوری تاسیسات آب را کاهش می‌دهد.

مهندس عرفانی‌نسب گفت : در حال حاضر به ۲۵ روستا که ۱۳ روستا به علت کمبود آب و ۱۲ روستا به علت کیفیت آب با تانکر سیار آبرسانی می‌شوند و تا کنون ۶۰۰ سرویس تانکر آب به این روستاها اعزام شده است.

حمایت ویژه از دانش‌بنیان‌ها

مدیر توانمندسازی صندوق نوآوری و شکوفایی گفت: بیش از ۱۴۰ نمایشگاه خارجی در سال ۱۴۰۰ در حوزه‌های مختلف فناوری از جمله فناوری اطلاعات، ساختمان، صنایع غذایی و معدنی تحت حمایت صندوق قرار گرفته است.مرضیه شاوردی در یازدهمین یکشنبه‌های صادراتی صندوق نوآوری با موضوع «پذیرش هیات تجاری از افغانستان» افزود: در پاویون شرکت‌های دانش‌بنیان در نمایشگاه‌ها، ۹۰ درصد هزینه‌ها تا سقف ۱۵۰ میلیون تومان به شرکت‌ها پرداخت می‌شود.وی بیان کرد: دلیل حمایت صندوق نوآوری از حضور شرکت‌ها در نمایشگاه‌های دائمی خارجی، توسعه صادرات شرکت‌های دانش‌بنیان است تا آنها بتوانند در بازارهای هدف صادراتی به مدت یک سال محصول خود را به نمایش بگذارند که با کمک کارگزاران این کار انجام می‌شود. در حال حاضر ۴ نمایشگاه در چین، آذربایجان، عراق و ارمنستان داریم که نمایشگاه افغانستان به‌زودی افتتاح خواهد شد. شاوردی درباره اهداف برگزاری یکشنبه‌های صادراتی صندوق نوآوری اظهار کرد: اعزام و پذیرش هیات تجاری را در نظر گرفته‌ایم تا شرکت‌های دانش‌بنیان بتوانند جلسات B2B را با شرکای خارجی خود دنبال کنند و کارگزاران، برنامه‌ریزی جلسات را برای شرکت‌ها انجام دهند. مدیر توانمندسازی صندوق نوآوری و شکوفایی بیان کرد: در صندوق می‌توانیم میزبان هیات تجاری باشیم و صندوق کمک می‌کند تا شرکت‌های دانش‌بنیان استانداردهای لازم را برای حضور در نمایشگاه‌ها دریافت کنند تا الزامات مشتریان و کارگزاران تامین شود. وی درباره خدمات آزمایشگاهی نیز گفت: صندوق نوآوری در راستای خدمات آزمایشگاهی، ۷۰ درصد هزینه‌ها تا سقف ۳۰۰ میلیون تومان به شرکت‌های دانش بنیان کمک می‌کند تا بتوانند آزمون‌های تخصصی را روی محصولات دانش‌بنیان خود انجام دهند. شاوردی با بیان اینکه مهم‌ترین دارایی‌های شرکت‌های دانش بنیان، دارایی‌های فکری است، افزود: با توجه به اینکه شناسایی این دارایی‌ها از اهمیت بسیاری برخوردار است، ۱۴ خدمت در صندوق نوآوری وجود دارد تا از دارایی‌های فکری شرکت‌های دانش بنیان محافظت کند.

کنفرانس بین‌المللی تاب‌آوری صنعت نمایشگاهی در دوران کرونا برگزار شد

بزرگ‌ترین گردهمایی مجازی فعالان نمایشگاهی

نخستین روز از کنفرانس بین‌المللی مجازی تاب‌آوری صنعت نمایشگاهی در دوران کرونایی سه‌شنبه ۸ تیر ۱۴۰۰ از ساعت ۱۴ تا ۱۸ با مشارکت و همراهی استادان، مدیران و صاحب‌نظران و با اجرای سینا کرمی برگزار شد.

به گزارش صمت مهمان ویژه این رویداد پروفسور یورگ بایر، مدیرعامل (ECE) واحد مدیریت رویدادها، کانونشن‌ها و نمایشگاه‌ها از دانشگاه Ravensburg آلمان بود. وی درباره مهم‌ترین تغییرات رویدادهای نمایشگاهی در فصل جدید یا پساکرونا صحبت کرد. بایر همچنین عضو انجمن جهانی صنعت نمایشگاهی (UFI) بوده و بیننده نظرات مربوط به فعالان نمایشگاهی ایران در کنفرانس بود.

چهره‌هایی چون مجید شایسته، نایب‌رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل شرکت تجارت ایران مال، حسن زمانی مشاور وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل نمایشگاه‌های بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران و همچنین محمدرئوف قادری، مدیرعامل نمایشگاه بین‌المللی شهر آفتاب به‌عنوان متولیان صنعت نمایشگاهی در کلانشهر تهران و بخشی از سیاست‌گذاران اصلی این عرصه در کشور نیز در قالب بخش‌های ۱۵ دقیقه‌ای، سخنرانی کردند و طرح نظرات خود را در دستور کار داشتند.

عمده مباحث مطرح‌شده از سوی این افراد، به معرفی ظرفیت‌های نمایشگاهی در سایت‌های تحت مدیریت بوده است.

از دیگر افراد حاضر در این کنفرانس که به سخنرانی پرداختند می‌توان به مظفر علیخانی، معاون استان‌ها و تشکل‌های اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، علی اژدرکش رئیس کمیسیون اقتصادی اتاق اصناف تهران، علی مطیع جهانی عضو هیات‌رئیسه و معاون پشتیبانی، برنامه‌ریزی و امور نمایشگاهی اتاق تعاون ایران و محمدرضا مودودی رئیس سابق سازمان توسعه تجارت کشور اشاره کرد. همچنین برخی مسئولان استانی در صنعت نمایشگاهی از جمله علی یارمحمدیان رئیس انجمن نمایشگاه‌های ایران و مدیرعامل شرکت نمایشگاه بین‌المللی اصفهان، حبیب ماهوتی رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل نمایشگاه بین‌المللی تبریز و سید رضا قندیلی مدیرعامل شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی کاسپین استان زنجان نیز به طرح موارد مدنظرشان پرداختند.

گفتنی است محمدجواد قنبری معاون امور نمایشگاهی شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران و رامین سمیع‌زاده مدیر مرکز نمایشگاه‌های بین‌المللی و رویدادهای تجاری ایران مال نیز صحبت‌های پایانی را در این کنفرانس انجام دادند.

در زمینه ارتباطات فنی، تخصصی و علمی با دنیا باید محکم‌تر و قوی‌تر عمل کنیم چراکه همواره برای پیشرفت و تکامل به دانش روز دنیا نیاز داریم

نیازمند دانش روز هستیم

رامین سمیع‌زاده با بیان اینکه صنعت نمایشگاهی ایران همچون بسیاری از صنایع و حرفه‌های دیگر از بحران کرونا آسیب‌های جدی دیده است، گفت: در این باره باید چاره‌ای اندیشیده می‌شد تا این صنعت علاوه‌بر تاب‌آوری و زنده ماندن بتواند روند توسعه و تکامل خود را طی کند؛ بنابراین بر آن شدیم تا در راستای احساس مسئولیت و وظیفه، این کنفرانس را با مشارکت همه ارکان این صنعت از جمله سایت‌داران، مجریان، غرفه‌سازان و رسانه‌ها (که از اصلی‌ترین ارکان این صنعت هستند) برگزار کنیم.

وی یکی از مهم‌ترین اهداف این هم‌اندیشی را انتقال و تبادل تجربیات و دانش فنی روز دنیا اعلام کرد و گفت: در زمینه ارتباطات فنی، تخصصی و علمی با دنیا باید محکم‌تر و قوی‌تر عمل کنیم چراکه همواره برای پیشرفت و تکامل به دانش روز دنیا نیاز داریم.

سمیع‌زاده تصریح کرد: چهره‌های شاخص و صاحب‌نام داخلی و خارجی صنعت نمایشگاهی در این کنفرانس حضور داشتند تا از تجارب خود سخن بگویند.

ازجمله پروفسور یورگ بایر که از تجربه‌ها و دیدگاه‌های خود در زمینه مراوده با کشورهای دیگر در این صنعت گفت و البته تلاش‌های فعالان نمایشگاهی کشورمان را ارزشمند دانست.

بخش دوم کنفرانس بین‌المللی مجازی تاب‌آوری صنعت نمایشگاهی در دوران کرونا، سه‌شنبه ۱۵ تیر ۱۴۰۰ برگزار می شود.

جزئیات مربوط به این رویداد متعاقبا از سوی روزنامه صمت به‌عنوان حامی رسانه‌ای منتشر خواهد شد.

بخش دوم کنفرانس بین‌المللی مجازی تاب‌آوری صنعت نمایشگاهی در دوران کرونا، سه‌شنبه ۱۵ تیر ۱۴۰۰ برگزار می‌شود

گروه نمایشگاه
editor@smtnews.ir

الکامپ ۱۴۰۰ برگزار می شود

الکام‌استارز و الکام‌تاکز با حضور استارت‌آپ‌ها و کارشناسان و متخصصان حوزه‌های مرتبط با فناوری ارتباطات و اطلاعات، بخش‌هایی از الکامپ ۱۴۰۰ است که مقرر شده پس از یک سال وقفه به دلیل شیوع کرونا، امسال به صورت حضوری برگزار شود. با شیوع کرونا در جهان، بسیاری از نمایشگاه‌ها به تعویق افتاده و برخی لغو شدند. بیست‌وششمین نمایشگاه الکترونیک، کامپیوتر و تجارت الکترونیک، الکامپ ۲۰۲۰، نیز مقرر بود سال گذشته برگزار شود اما چندین بار به دلیل کرونا به تعویق افتاد و در نهایت الکام‌استارز (بخشی از الکامپ با حضور استارت‌آپ‌ها) از ۲۹ دی تا ۲ بهمن ۱۳۹۹ و البته به صورت آنلاین برگزار شد.با وجود این، سازمان نظام صنفی رایانه‌ای اعلام کرد که نمایشگاه الکامپ تهران، سال جاری از ۱۸ تا ۲۱ تیر با رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی با نظارت ستاد کرونا، برگزار می‌شود. محمد ثروتی، مدیر اجرایی الکامپ درباره اهمیت برگزاری نمایشگاه گفت: صنعت فاوا ابزار مهم و موثری برای مقابله با کرونا به شمار می‌رود و در این دوران شرکت‌های متعددی ابتکارات و نوآوری‌هایی داشته‌اند که عرضه آنها در نمایشگاه الکامپ موضوعیت داشته و تقاضاهای متعددی نیز برای حضور در نمایشگاه‌ها وجود داشت.با هدف ایجاد فضایی برای بیان نظرات کارشناسان و متخصصان حوزه‌های مرتبط با فناوری ارتباطات و اطلاعات و همچنین ایجاد فرصتی برای تعامل و گفت‌وگو میان همه فعالان این حوزه‌ها، الکام‌تاکز در نمایشگاه الکامپ اجرایی خواهد شد. الکام‌تاکز برای سومین دوره پیاپی در نمایشگاه بین‌المللی الکامپ برگزار می‌شود و ارائه‌دهندگان، می‌توانند در قالب سخنرانی فردی و پنل گروهی، نظرات خود را درباره موضوع بیان کنند.

تعامل سرمایه و ایده در آوردگاه سرمایه

در الکامپ امسال، علاوه‌بر سالن‌های شرکت‌های فاوا و اپراتورها، اکوسیستم نوآوری شامل استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان را در بخش الکام‌استارز حضور خواهند داشت.

آوردگاه سرمایه یکی از اجزای اصلی الکام‌استارز محسوب می‌شود و کمک می‌کند سرمایه‌گذاران با استارت‌آپ‌ها و کسب‌وکارهای نو آشنا شوند و بتوانند روی آنها سرمایه‌گذاری کنند.

به همین منظور الکام‌استارز درنظر دارد با دریافت اطلاعات کسب‌وکارها و ارائه آنها به سرمایه‌گذاران کمک کند تا جذب سرمایه و سرمایه‌گذار با سهولت بیشتری برای استارت‌آپ‌ها انجام گیرد. سرمایه‌گذاران نیز در این آوردگاه که به صورت آنلاین برگزار می‌شود، می‌توانند از ایده‌های بکر و نوآورانه استارت‌آپ‌ها که دارای طرح‌های توجیه‌پذیر است، بهره ببرند.

همچنین استارت‌آپ‌ها و کسب‌وکارهای نوپا در الکام‌پیچ، این فرصت را پیدا خواهند کرد که کسب‌وکارشان را برای پنلی از داوران خبره ارائه کنند و نظرشان را بدانند. الکام‌پیچ در قالب الکام‌استارز به هر استارت‌آپ کمک می‌کند که ببیند مخاطبان کسب‌وکارش درباره آن، چطور فکر می‌کنند.

جوایز الکام‌پیچ شامل جایزه ۱۰ منتخب برگزیده الکام‌پیچ، جایزه ویژه برای استارت‌آپ برگزیده در شرایط همه‌گیری کرونا، جایزه استارت‌آپ‌های برگزیده در ۵ حوزه محیط‌زیست، سلامت، شهر، توان‌یابان، گروه‌های خاص اجتماعی و علوم انسانی و قرآنی می‌شود. همچنین برای نخستین‌بار ۵کسب‌وکار بزرگ استارت‌آپی کشور، جوایز ویژه نقدی به ۵استارت‌آپ کوچک اهدا خواهند کرد و برای نخستین‌بار به ۳ کسب‌وکار برگزیده شبکه‌های اجتماعی ازجمله کسب‌وکارهایی که موفق شده‌اند در بستر اینستاگرام تجربه جدیدی را برای مشتریان خود رقم بزنند، جوایز نقدی اهدا خواهد شد.

داوران این بخش با درنظر گرفتن شاخص‌هایی چون نوآوری در محصول، نوآوری در محتوا، نوآوری در بسته‌بندی و پشتیبانی، نوآوری در ارتباط با مشتری، بازاریابی و... کسب‌وکارهای برگزیده را انتخاب خواهند کرد. کسب‌وکارهای برگزیده از حمایت‌های دیگری ازجمله اخذ برخی مجوزهای کسب‌وکاری هم برخوردار خواهند شد.

صادرات ۲.۵ میلیارد دلاری به افغانستان

محمدمهدی جوانمرد قصاب، مدیرکل حوزه ریاست سازمان توسعه تجارت نیز در این رویداد گفت: ۹۰ درصد کالاهای مصرفی در افغانستان، وارداتی است چراکه به دلیل تخریب‌ها و نبود زیرساخت‌ها، تولید در این کشور هزینه زیادی دارد.

وی افزود: اگر امنیت اقتصادی در افغانستان بهتر شود، حوزه‌های IT، گردشگری و سلامت پیشرفت خواهد کرد چراکه این کشور در دوران تحریم با صدمه زیادی مواجه شد.

مدیرکل حوزه ریاست سازمان توسعه تجارت ادامه داد: درحال‌حاضر صادرات مواد صنعتی، ساختمانی، فرش ماشینی، موکت و شیرینی‌جات به افغانستان وجود دارد. ضمن اینکه صادرات به افغانستان به ریال نیست و به صورت دلاری انجام می‌شود.

بیشترین واردات افغانستان از ایران

احمد سعید سادات، رایزن بازرگانی سفارت افغانستان در ایران در این رویداد گفت: بازار افغانستان بکر است و این کشور از نظر صنعتی پیشرفت‌های چشمگیری داشته است.

وی افزود: تجارت افغانستان با ایران بیشتر از سایر کشورها است و بیشترین واردات را از ایران داریم چراکه فرهنگ افغانستان و ایران به هم نزدیک است.

سعید سادات با بیان اینکه در افغانستان ۲۴ شهرک صنعتی ایجاد شده است، بیان کرد: افغانستان هیچ محدودیتی در برگزاری نمایشگاه با حضور شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی ندارد و از حضور آنها در کشورمان استقبال می‌کنیم.

تمایل شدید افغانستان به تجارت با ایران

در ادامه این نشست، عباسعلی خاکسار، مدیرعامل شرکت مدیریت بین‌المللی تجارت و رویداد آرسا درباره فعالیت این شرکت گفت: شرکت آرسا در ۱۰ سال در نمایشگاه‌های داخلی عمدتا در تهران و مشهد و در خارج از کشور در اروپا، ژاپن و هنگ‌کنگ و همچنین در افغانستان به شکل ویژه‌ای حضور داشته است.

وی درباره برگزاری نمایشگاه در افغانستان بیان کرد: افغانستان محدودیتی در برگزاری نمایشگاه ندارد اما هنوز سالن‌های نمایشگاه مجهزی در این کشور راه‌اندازی نشده و عمده نمایشگاه‌ها در کابل برگزار می‌شود.

مدیرعامل شرکت مدیریت بین‌المللی تجارت و رویداد آرسا اظهار کرد: مهم‌ترین راه ورود به بازار افغانستان از سوی شرکت‌های ایرانی، حضور در نمایشگاه‌های این کشور است. عمده فعالیت‌های نمایشگاهی در افغانستان نیز در حوزه خدمات شهری، پلاستیک و پلیمر بوده است.

خاکسار درباره برگزاری مطلوب‌تر نمایشگاه در افغانستان گفت: در افغانستان برنامه‌های متنوعی برای غرفه‌داران به همراه پخش تیزرهای تبلیغاتی از کانال‌های سراسری افغانستان و دعوت از خبرنگاران پیش‌بینی شده است.

مدیرعامل شرکت مدیریت بین‌المللی تجارت و رویداد آرسا افزود: ۴۵ شرکت به همراه طیف زیادی از محصولات در نمایشگاه افغانستان حضور پیدا می‌کنند، به طوری که از دستگاه‌های پوشش صنعتی تا تجهیزات پزشکی و دستگاه‌های بسته‌بندی در آن حضور دارند.

یادداشت

«سولانا» آینده ارزهای دیجیتال

حسین مریدسادات
مدرس و تحلیلگر بازارهای مالی

بازار ارزهای دیجیتال، یک بازار جذاب و توأمان پرریسک است که بسیاری از سرمایه‌گذاران بدون دانش قبلی و صرفا بر پایه شناخت سطحی، خود را مهیای ورود به بازار پرریسک ارزهای دیجیتال می‌کنند و نتیجه آن چیزی جز زیان و از دست رفتن سرمایه نمی‌شود.

هر زمان که از ارز دیجیتال صحبت می‌کنیم، درواقع یک پروژه مالی را باید بررسی کنیم زیرا دلیل به وجود آمدن هر یک از ارزهای دیجیتال، اجرای یک پروژه مالی در فضای مراودات بین‌الملل است.

ارز دیجیتال سولانا هم یکی از هزاران ارز دیجیتال است که یک پروژه مالی را طراحی کرده و در حال اجرای آن است که در این مقاله به بررسی چرایی به وجود آمدن و مزیت رقابتی این ارز دیجیتال پرداختیم:

سولانا (Solana) یک بلاک‌چین رمز ارزی با کارآیی بالا است که از قراردادهای هوشمند و برنامه‌های غیرمتمرکز پشتیبانی می‌کند. آناتولی یاکووِنکو (Anatoly Yakovenko)، موسس و مدیرعامل سولانا، در سال ۲۰۱۷ میلادی، پی‌برد که از تابع «هش» بیت‌کوین معروف به SHA۲۵۶، می‌توان برای ایجاد یک روش زمان‌سنجی غیرمتمرکز در یک بلاک‌چین رمز ارزی استفاده کرد.

هدف سولانا به حداکثر رساندن بازدهی شبکه خود، از طریق مکانیسم اثبات سهام با کمترین موانع ورودی، با تراکنش‌های دارای برچسب زمان (time stamped) است. این امر ارز دیجیتال سولانا را مجاز می‌کند بین ۵۰ تا ۶۵ هزار تراکنش را در ثانیه و با محدودیت تئوریک بیشتر از ۷۰ هزار تراکنش در ثانیه را پردازش کند. سولانا در مقایسه با ۷ تراکنش بر ثانیه در شبکه بیت‌کوین و ۱۵ تراکنش بر ثانیه در اتریوم و برخلاف پروژه‌های مشابه دیگر از جمله Polkadot و اتریوم ۲، یک بلاک‌چین منفرد است.

قیاس‌پذیری: ارز سولانا با حفظ بلاک‌تایم ۴۰۰ میلی‌ثانیه‌ای، قادر به پشتیبانی بیش از ۵۰ هزار تراکنش در ثانیه است.

تمرکززدایی: این شبکه قادر است با استفاده از یک پروتکل منحصر به فرد.

کارمزد پایین: در این شبکه به ازای هر یک میلیون تراکنش تنها برابر با ۱۰ دلار است.

موارد استفاده از توکن سولانا:

استیکینگ: با نگهداری و استیکینگ این توکن می‌توان به شبکه کمک کرد و به صورت دوره‌ای ارز دیجیتال سولانا را دریافت نمود.

کارمزد تراکنش: به منظور استفاده از این شبکه و ایجاد قرارداد هوشمند و انجام تراکنش، می‌توان کارمزد تراکنش کمتری پرداخت کرد.

اجماع سولانا: در آینده کاربران امکان رأی‌دهی در شبکه را فقط از طریق دارا بودن ارز خواهند داشت.

پلتفرم سولانا از نظر سرعت و مقیاس‌پذیری به‌راحتی می‌تواند دو تا از بزرگ‌ترین بلاک‌چین‌های بازار را شکست بدهد. با ظرفیت پردازشی بین ۵۰۰۰۰ تا ۶۵۰۰۰ تراکنش در ثانیه و محدودیت نظری بیش از ۷۰۰۰۰۰ تراکنش در ثانیه، بلاک‌چین سولانا از نظر معاملات در ثانیه، بسیار پیشرفته‌تر از بیت‌کوین و اتریوم است.

آرمسترانگ اضافه می‌کند که پلتفرم سولانا همچنین می‌تواند هزاران قرارداد هوشمند را به طور همزمان پردازش کند، بدون اینکه بهره‌وری آن از بین برود. تمامی این موارد، در کنار کارمزد معاملاتی پایین این شبکه، باعث شده سم بکمن فرایند (Sam Bankman-Fried)، بنیان‌گذار پلتفرم FTX، صرافی غیرمتمرکز سرم (Serum) را بر بستر بلاک‌چین سولانا راه‌اندازی کند. «سولانا برای پردازش ده‌ها هزار قرارداد به طور موازی ساخته شده است، آن هم فقط با صرف ۱۰ دلار هزینه کارمزد در ازای هر یک میلیون معامله...» از نظر آرمسترانگ، یکی از مهم‌ترین نقاط قوت شبکه الراند سرعت این شبکه و سازگاری آن با توسعه‌دهندگان است. در این بلاک‌چین می‌توان قراردادهای هوشمند را به زبان‌های برنامه‌نویسی مختلف نوشت زیرا از یک قالب استاندارد متن‌باز معروف به وب اسمبل (Web Assemble) پشتیبانی می‌کند.» الراند می‌تواند با مقیاسی حدود ۱۵۰۰۰ معامله در ثانیه فعالیت کند.

توکنیزه کردن فرآیند تبدیل اشیا به دارایی‌های دیجیتال است

شرکت سوئیسی دیجیتال استس ای‌جی (Digital Assets AG) که بر طراحی و ایجاد ابزار مالی توکنیزشده تمرکز دارد، امروز اعلام کرد که زیرساخت سهام توکنیزشده را به بلاک‌چین سولانا می‌آورد. پس از راه‌اندازی این قابلیت، کاربران می‌توانند طی دوره یک ساله، در صرافی FTX به طور آنی به خریدوفروش و برداشت ۵۵ سهام مستقل بپردازند.

گفتنی است، توکن سهام شرکت‌های معروفی همچون فیس‌بوک، گوگل، نتفلیکس، انویدیا، پی‌پل، اسکوئر و تسلا در این پلتفرم در دسترس قرار خواهد گرفت. براساس این ویژگی، تمامی فعالان بازار ارزهای دیجیتال می‌توانند در بازار سهام بین‌الملل شروع به سرمایه‌گذاری کنند که می‌توان این امر را به‌عنوان نقطه عطف در بازار ارزهای دیجیتال دانست. به واسطه ویژگی‌هایی که سولانا دارد، محدودیت‌های سرمایه‌گذاری در سهام بین‌الملل برای بسیاری از سرمایه‌گذاران از بین رفته و همین مهم می‌تواند به مزیت رقابتی سولانا تبدیل شود.

یادداشت

نیاز به هوش مصنوعی در سال ۲۰۲۱

علی بغدادی
کارشناس خدمات داده

طـی چند سـال گذشـته، کسـب‌وکارها و سـازمان‌های فعـال در دنیای مالی به شـکل بی‌سـابقه‌ای راهکارهـای نوینـی را بـا هدف همسـویی و وفق‌پذیری بالا با تحولات زیربنایی ایـن صنعـت در دسـتور کار قـرار داده‌اند. از همین‌رو دیده می‌شود که هوش مصنوعی (AI) و یادگیری ماشین (ML) به شکل شگفت‌آوری در زمینه‌های گوناگـون نفوذ کرده‌اند که از آن جملـه می‌توان بـه فرآیندهای پشـت صحنه (back-end) و نقش‌های سـازمانی فعال در حوزه تعامل مستقیم با مشتریان (forward-facing front-end) اشاره کرد که باعث‌شده شکل و شمایل این حوزه به‌طور کلی دستخوش تغییرات اساسی شود.

بهره‌گیـری از فنـاوری نوین هوش مصنوعی در سـال ۲۰۱۹ در بخش فناورهای مالی حدود ۶.۶۷ میلیـارد دلار تخمین زده شـده و این در حالی اسـت کـه انتظار می‌رود فقـط در طول ۵سـال این رقم به بیـش از ۲۲.۶ میلیارد دلار برسـد که در نـوع خود رقم فوق‌العـاده بالایی به‌شـمار می‌آید. البته سرعت رشد این فناوری در صنایع به قدری بالاسـت که کارشناسان در برابر این اعداد و ارقام شگفت‌زده نشدند، چراکه با نرخ رشد سالانه مرکب ۲۳.۳۷ درصدی، هیچ نشانه‌ای از کاهش سرعت بکارگیری این فناوری در صنعت مالی وجود نداشته که بخواهد آماری به غیر از آنچه ذکر شد به‌دست آید.

پیـش از آغاز مبحث چیسـتی این دو مقوله باید توجه داشت رشدی که پیش‌تر به آن اشاره شـد، فقط مختص دنیای فناوری مالی نبوده و تقریبا در تمامی بخش‌های صنعتی شاهد حضور کارآمد و گسـترده هوش مصنوعی و یادگیری ماشـین با هدف حل مسـائل گوناگون هستیم. همین مسئله باعث‌شـده حتی بدون احتساب گـردش مالی این فناوری در صنعت مالی هم با دنیای بسیار گسترده و بی‌انتهایی مواجه شویم کـه همـه‌روزه دروازه‌های جدیـدی را به روی پژوهشـگران و کاربران این فناوری می‌گشاید. ایـن امـر را وقتی متوجه می‌شـویم که بدانیم بـازار فناوری هوش مصنوعـی به تنهایی بیش از ۱۰میلیارد دلار ارزش داشـته و بسـیاری از سـرمایه‌گذاران نیز مترصـد ورود به این حوزه هسـتند تا بتوانند از این بـازار پررونق منفعتی کسب کنند.

از جملـه مهم‌ترین موارد اسـتفاده از هوش مصنوعی و یادگیری ماشین می‌توان به عناوین زیر اشاره کرد:

۳۸ درصد: کاهش هزینه‌ها
۳۷ درصد: به‌دسـت‌آوردن بینـش دربـاره مشتریان
۳۴ درصد: تجربه مشتری
۳۰ درصد: اتوماسیون فرآیند داخلی
۲۷ درصد: کشف کلاهبرداری و تقلب
۲۶ درصد: رضایت مشتری

همان‌طـور که پیش‌تر نیز اشـاره شـد، این فناوری‌هـا به‌عنـوان نیروهـای محرکـه برای ایجـاد تغییر و تحولات گسـترده در حوزه‌های گوناگـون تجاری هسـتند کـه می‌توانند همه بخش‌هـای تجاری را تحت‌تاثیـر قرار دهند. از سـویی هم تحلیـل کلان‌داده‌ها می‌تواند منجر بـه ایجاد درکـی عمیق از نیازهای مشـتریان شـود که در فرآیندهای شرکت می‌توان آنها را مدنظر قـرار داد و فعالیت‌هـای گوناگون را در هماهنگـی با این نیازها بهینه‌سـازی و اصلاح کنـد، البتـه نبایـد فراموش کرد کـه صنعت مالی مهم‌تریـن بخش بوده، زیرا فناوری هوش مصنوعی در این بخش بیشـترین رسـوخ را در پاسـخ به نیازها داشته است. موضوع دیگری که مطرح می‌شود، چیستی اهداف فراهم‌آورندگان خدمات مالی در سـال جاری میلادی است که می‌تواند خط‌مشـی و مسیر حرکت این فناوری در سـال ۲۰۲۱ را مشـخص کند. بـا توجه به آنچه در سـال‌های اخیر دیده‌ایم انتظار می‌رود در سـال جاری نیز تقاضا برای بهره‌مند شـدن از خدمات فنـاوری هوش مصنوعی و یادگیری ماشـین به میزان قابل‌توجهی افزایش پیدا کند که احتمالا بیشترین رشد را هم در بخش صنعت مالی مشاهده خواهیم کرد. همین مسئله نشان می‌دهد یکی از دغدغه‌های اصلی مشتریان این صنعت سرعت‌بخشـی در امر خدمات‌رسـانی و متناسب‌سازی آن با نیازهای مختص به هر فرد اسـت که باعث می‌شود صاحبان این صنعت به فکر استفاده از فناوری‌هایی مانند هوش مصنوعی و یادگیری ماشین افتاده و سرمایه‌گذاری کلانی را در این راستا انجام دهند.

معامله سهام از سوی کارکنان کارگزاری‌ها مجاز شد

مصوبه شـورای‌عالی بـورس مبنی بر مجوز خریدوفروش سـهام برای کارکنـان کارگزاری‌هـا ابلاغ شـد. به گزارش بـازار سـرمایه، مدیریت نظـارت بر کارگزاران سـازمان بـورس و اوراق بهادار، صورت‌جلسـه ۴ خرداد شـورای‌عالی بورس مبنی بر مجوز خریدوفروش سـهام کارکنان کارگزاری‌هـا را بـه تمامی شـرکت‌های کارگـزاری ابلاغ کـرد. بر این اسـاس، پیشـنهاد هیات مدیره سـازمان بورس درباره اصـلاح ماده ۳۱ آیین‌نامه معاملات در شـرکت بورس تهران مصوبه سال ۸۵ شورای‌عالی بورس، مطرح شـد و به شـرح ذیل به تصویب رسـید: الف. شرکت‌های کارگزاری فاقـد مجوز کارگزار/معامله‌گری فقط مجاز هسـتند از طریق سـایر شـرکت‌های کارگزاری و با رعایت دسـتورالعمل الزامات کفایت سـرمایه و سـایر قوانین و مقررات مرتبط، اوراق بهـادار به‌نام را معامله کنند. ب. اعضای حقیقی و نمایندگان اشخاص حقوقی عضو هیات مدیره شرکت‌های کارگزاری، مدیر/مدیرعامل و کارکنان شرکت‌های کارگزاری و همسـر و افراد تحت‌تکفل آنها با رعایت قوانیـن و مقررات و با رعایت بنـد «ج» این مصوبه و اصـول و قواعد انصاف معاملاتی از قبیل اجتناب از معاملـه با اطلاعات نهانی، اجتنـاب از موارد تعارض منفعت و اجتناب از پیش‌دسـتی در انجام معاملات با استفاده از اطلاعات مشتریان، مجاز به انجام معاملات اوراق بهادار به‌نام خود هسـتند. ج. معاملات اشـخاص مشـمول بند «ب» که در سـامانه‌های معاملاتی تحت نظارت سـازمان بـورس ثبت می‌شـود در حکم ارائه گزارشـات معاملات این دسـته از اشخاص به سازمان بورس و بورس‌ها تلقی می‌شود.

عوامل موثر بر تغییر مسیر بازار سهام را بررسی کرد

وین، تورم و معادلات پیچیده بورس

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

نرخ تورم به‌عنوان یکی از مهم‌ترین فاکتورهای موثر بر بازارهای مالی در سراسـر جهان شناخته می‌شود که بورس نیز به‌عنوان یکی از این بازارها، اثرپذیری زیادی از تورم داشته و توجه فعالان بازار همواره به نوسـانات این شـاخص کلان اقتصادی جلب شـده است. در ایران نیز به‌دلیل مزمن بودن تورم و ایفای نقش اساسی و گسترده این فاکتور در حوزه‌های گوناگون شـاهد تبعیت شـاخص بورس تهران از تغییرات تورم بوده‌ایم. کارشناسان بر این باورند که سهامداران تازه‌وارد به این درک رسیده‌اند که بازار فقط در صورتی رشد می‌کند کـه نرخ تورم افزایش یافتـه و نرخ کالاها به‌دنبال این اتفاق در مسـیر صعودی قرار گیرد. بسـیاری بر این عقیده هسـتند که این دیدگاه باعث‌شده در مقاطع گوناگون بورس تهران تحت‌تاثیر قرار گرفته و با رشد یا ریزش همراه شود. درحال‌حاضر نیز عده‌ای از تحلیلگران معتقدنـد دو فاکتور اصلی بورس تهران را تحت‌تاثیر قرار داده و باعث شـده بازار روند رو به رشـد را در پیش بگیرد که یکی از آنها که مهم‌ترین مورد است، نتیجه انتخابات ریاست جمهوری و واکنش‌های هیجانی پیرامون آن بوده و دیگری هم انتظارات تورمی است که با تبعیت از الگوی پیش‌خوری، بازار را در کانال صعودی قرار داده است. البته برخی از فعالان بازار با تاکید بر اهمیت مذاکرات هسـته‌ای که در وین در حال انجام است، این اتفاق را نیز یکی دیگر از عوامل موثر بر تغییر مسیر بازار سهام می‌دانند، زیرا معتقدند اگر دولت نتواند منابـع خود را از بانک‌های خارجی به کشـور بازگرداند، امکان اجـرای طرح‌هایی که برای بورس در سر دارد را نخواهد داشت. از همین‌رو بازار در لایه‌های گوناگون به انتظار نشسته تا تکلیف مذاکرات و به‌دنبال آن تورم مشخص شود.

عکس: آیدا فریدی

درحال‌حاضر، تورم سنگینی را در کشور شاهد هستیم اما هنوز به مرحله‌ای که انتظار می‌رفت وارد نشده که نتوان جلوی آن را گرفت. بورس تهران نیز شدیدا تحت‌تاثیر این فاکتور است

نقش مذاکرات هسته‌ای در سرنوشت اقتصاد ایران

حمید میرمعینی، کارشناس ارشد بازار سهام با اشاره بـه نقش مهمی که مذاکرات هسـته‌ای در سرنوشـت اقتصاد ایران دارد به صمت گفت: مهم‌ترین مسـئله‌ای که درباره تورم می‌توان گفت این است که روشن شدن نتیجه مذاکـرات وین می‌تواند کلید حل این مشـکل باشد.

وی در ادامه افزود: ما برای کنترل نرخ تورم به منابع نیاز داریم تا کسری بودجه دولت در سال جاری تامین شـود و دولت سـیزدهم مجبور به اسـتقراض از بانک مرکزی نشـود، از همین‌رو گفته می‌شود تعیین‌تکلیف تورم شـدیدا به آینده مذاکرات و احیای برجام بستگی دارد.

تاثیر تورم بر بازار سرمایه

میرمعینی با اشاره به نرخ تورم بالا در کشور عنوان کرد: درحال‌حاضر، تورم سنگینی را در کشور شاهد هستیم اما هنوز به مرحله‌ای که انتظار می‌رفت وارد نشده که نتوان جلوی آن را گرفت. بورس تهران نیز شـدیدا تحت‌تاثیر این فاکتور اسـت، زیرا بـا افزایش نرخ کالاها به‌طور قطع شـاهد بازدهی بیشتر در بورس کالا و سایر بخش‌های بازار خواهیم بود. این کارشناس بازار سهام به موضوع تاثیرات کسـری دولت و استقراض احتمالی از بانک مرکزی اشـاره کرد و به صمت گفت: ابزارهایی کـه برای مهار تورم می‌توان متصـور بود، جلوگیری از ایجاد کسری بودجه بزرگ است که به‌عنوان اصلی‌ترین عامـل تشـدید تورم شـناخته می‌شـود. این مهـم هم در صورتـی محقق خواهد شـد کـه بتوانیم به منابـع حاصل از فروش نفت دسترسـی داشته باشیم، در غیر این‌صورت ممکن اسـت بورس بـرای مدت کوتاهی رشـد به‌نسبت خوبی داشته باشد اما پس از اندک زمانی دچار بحران شـده و بسـیار متضرر خواهد شـد. وی ادامه داد: در حال‌حاضر هم بخشی از رشـدی که در بازار شاهد آن هستیم در واقع پیشخور شدن انتظارات تورمی است که باعث‌شده ارزش برخی از سـهم‌ها افزایش پیدا کند، بخشـی هـم تحت‌تاثیر انتخابات است که به‌دلیل رفتارهای هیجانی سهامداران تـازه‌وارد و کم‌تجربه‌تر اتفاق افتاده اسـت. میرمعینی ضمن اشتباه دانسـتن برخی ذهنیت‌ها مبنی بر مفید بودن تشدید تورم برای بازار سرمایه، خاطرنشان کرد: از سویی هم باید توجه داشت که برای اجرای برنامه‌هایی که وعده داده شده به منابع نیاز است تا دولت سیزدهم بتواند شـعارهای خود در زمینه بازار سهام را عملیاتی کنـد، اما اگر همیـن روند ادامه پیدا کنـد، هیچ بعید نیسـت در ماه‌های آینده شاهد جهش شدید نرخ تورم باشیم. برخی از فعالان بازار ظاهرا از این اتفاق استقبال می‌کننـد اما اگر دقیق‌تر به مسـائل نگاه کنند، متوجه خطرات عملیاتی شدن چنین سناریویی خواهند شد.

> بسیاری از سهم‌ها درحال‌حاضر از سقف‌های قبلی که داشتند گذر کرده‌اند اما این اتفاق برای کلیت بازار نخواهد افتاد و نمی‌توانیم منتظر رشدی شارپی باشیم

نمی‌توان منتظر رشد شارپی بود

مسعود میرزاباقری، کارشـناس و تحلیلگر بازار سرمایه ضمن تحلیل بازار به صمت گفت: به نظر می‌رسـد فعلا روند ملایم صعودی خواهیم داشت که برای مدتی هم ادامه‌دار اسـت. البته این رشد به‌معنای جهش‌های شـارپی شاخص نیست. وی در ادامه افزود: بسـیاری از سهم‌ها درحال‌حاضر از سقف‌های قبلی که داشـتند گذر کرده‌اند اما این اتفـاق برای کلیت بـازار نخواهد افتـاد و نمی‌توانیم منتظر رشدی شارپی باشیم.

میرزاباقری با اشـاره به ریزش‌هایی که در سال۹۹ شاهد بودیـم، عنوان کرد: بسـیاری از سـهم‌هایی که ریزش‌های سـنگینی را تجربه کرده‌اند، بعید اسـت بتوانند بار دیگر به سقف‌های قبلی برسـند اما به‌طور کلی این احتمال می‌رود کـه بـازار رونـدی را پیش‌روی خود داشـته باشـد که در هفته‌های آینده سهم‌های بیشـتری در کانال صعودی قرار بگیرند.

این کارشـناس در ادامه ضمن تاکید بر اهمیت از بین رفتن حباب قیمتی سـهم‌ها پس از دوران ریزش، اشاره کرد: هرچند در برخی از بخش‌های بازار کـه دچار حبـاب نبودند، شـاهد رد کردن سـقف‌ها هستیم اما سـایر سـهم‌ها که در دوره اصلاح، حباب آنها به‌طور کلی از بین رفته، امکان کمی برای بازگشـت به وضعیت قبلی و همچنین رشد چشمگیر دارند.

میرزاباقری در پایان بر لزوم تغییر رویکرد در بازار سـهام تاکید داشـت و خاطرنشـان کرد: با توجه به روندی که در بازار کامودیتی‌ها می‌بینیم و همچنین سایر بخش‌های بازار، همه چیز به سیاسـت‌هایی بستگی دارد که دولت سیزدهم برای مدیریـت بازار در پیش خواهد گرفت. اگر قرار باشـد رویه دولت فعلی در دسـتور کار قـرار گیرد و همه چیز در گرو به نتیجه رسـیدن مذاکرات باشد، به‌طور قطع تغییرات گسترده‌ای در بازار مشاهده نخواهد شد.

سخن پایانی...

بسـیاری معتقدند مذاکرات وین می‌تواند کلید حـل معادلـه پیچیده بـورس تهران باشـد، البته اهمیت این مولفه پیـش از برگزاری انتخابات هم به‌عنوان یکی از ابهامات اصلی بازار به‌شمار می‌آمد امـا پس از مشـخص شـدن نتیجـه کمپین‌های انتخاباتـی برای تصدی پسـت ریاسـت جمهوری سـیزدهم و اعلام مواضع رئیس دولت منتخب در حوزه سیاسـت خارجی، اهمیـت مذاکرات وین و احیای برجام برای فعالان اقتصادی دوچندان شد. البته به نظر می‌رسـد فعلا بازار سـهام تحت‌تاثیر امواج هیجانی ناشـی از پیروزی ابراهیم رئیسـی است اما کارشناسان و تحلیلگران معتقدند پس از اندک زمانی در صورت به نتیجه نرسـیدن مذاکره با غربی‌ها باید منتظر بروز تحولاتی در بازار باشیم که در پی تشـدید نرخ تـورم احتمال وقوع بالایی خواهد داشـت. از همیـن‌رو صاحب‌نظران توصیه می‌کننـد دولت بـرای ایجاد فضایی مناسـب در اقتصاد کشور بهتر اسـت موضعی اقتصادمحور در حوزه دیپلماسـی عمومی پیش بگیرد و با در نظر گرفتن وضعیت ناخوشایند اقتصاد کشور، مذاکرات را به نتیجه‌ای که به سود منافع ملی است، برساند تا دسـت‌کم با کنترل تورم، فشـار از دوش مردم برداشـته شـود. البته دسـته‌ای از فعالان تازه‌کار بورسـی بر این باورنـد که ایجـاد هرگونه فضای باثباتی می‌تواند به ضرر بورس تمام شـود اما این دیدگاه سـاده‌انگارانه موردقبـول قدیمی‌های بازار نیسـت، زیرا اغلب بر لزوم ایجـاد ارتباط با جهان و اقتصادهای توسعه‌یافته تاکید دارند. البته در این صورت ممکن است برای مدت کوتاهی رکود بازار سـهام را در بر بگیرد اما به‌دلیل ورود سرمایه‌های خارجی به‌طور قطع می‌توان به آینده بازار سرمایه به‌عنوان یکی از ارکان اقتصاد ایران امیدوارتر بود.

چند توصیه مهم به سهامداران

یک کارشـناس بازار سـرمایه گفت: سـهامداران برای کسـب بازدهی معقول در بورس باید اسـتراتژی خرید و نگهداری را جایگزین اسـتراتژی نوسان‌گیری در معاملات بورس کرده و سهامی را انتخاب کنند که جزو سهام اصلی بازار هستند و از میزان نقدشـوندگی بالایی برخوردارند. به‌گـزارش اقتصادنیـوز، پیمان حدادی با اشـاره به تاثیر اخبار منتشرشده در زمینه افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی دارایی شسـتا و تاثیـر آن بر بهبود روند معاملات بورس اشـاره کـرد و گفت: این موضوع تاثیـر زیادی در معامـلات کلی بازار داشـت و با شـتاب در روند صعودی شاخص بورس همراه بود.

وی افزود: هفته جاری بیشتر سهام بزرگ بازار در حال معاملـه بر مدار منفـی بودند اما معاملات مثبت سـهام شرکت شستا و زیرمجموعه‌های آن منجر به روند صعودی شـاخص بورس در بازار شـدند و معاملات بازار را از روند منفی به سمت صعود پیش بردند.

حـدادی به کاهـش نوسـان و هیجان ایجادشـده در معاملات بورس و علت بازگشـت شـاخص بورس بر مدار صعودی اشـاره کرد و گفت: بازار از ۲ ماه گذشته و بعد از اصلاح شـدیدی که تجربه کرد در موقعیت مناسبی برای سرمایه‌گذاری قرار گرفت اما تحت‌تاثیر ابهامات موجود در زمینه انتخابات ریاسـت جمهوری ایران و وجود ترس در معاملات این بازار، شاخص بورس همچنان به روند نزولی خود ادامه داد.

این کارشـناس بازار سـرمایه گفت: ثبـات در نرخ ارز، گزارش مثبت شـرکت‌ها، رکـود در معامـلات بازارهای موازی به‌ویژه رمزارزها که رقیب اصلی بازار طی هفته‌های گذشـته بودند، باعث شد معاملات بورس رنگ دیگری به خود بگیرد و روزهای امیدوارکننده‌ای را در این بازار ایجاد کنند.

وی خاطرنشـان کـرد: همچنین در کنار این مسـائل بـه مرور نمادهـای کوچک بازار که در صـف فروش قرار داشـتند، به تعادل رسـیدند و با توجه به قرار گرفتن در فصـل مجامع، برخی از سـرمایه‌گذاران سـرمایه‌های در اختیار خود را برای اخذ سود وارد بازار می‌کنند تا بتوانند سـود نقدی از مجمع کسـب کنند، این موضوع به‌دلیل افزایش ورود نقدینگی به بازار باعث تغییر سـمت و سوی معاملات بورس و ایجاد روزهای امیدوارکننده در این بازار شـده اسـت. حدادی بیان کرد: در بودجه دولت افزایش تورم پیش‌بینی شـده؛ بنابراین انتظار افزایش تورم دیگر عامل موثر بر رشـد بازار بود که باعث شد شاخص بورس از روزهای گذشـته در مسـیر صعودی قـرار بگیرد. این کارشناس بازار سـرمایه افزود: انتخاب ریاست جمهوری در بـازار با دو تاثیـر کوتاه‌مدت و بلندمـدت همراه بود، نخسـتین تاثیر آن پایان برگزاری انتخابات و رفع ابهامی بود کـه گریبان بازار را گرفت و باعـث ایجاد روند منفی در معاملات بورس شـد. وی اظهارکـرد: تاثیر بلندمدت مرتبط به کابینه دولت به‌ویژه کابینه اقتصادی اسـت که می‌تواند به‌شدت بر روند بازار تاثیرگذار باشد. باید منتظر مانـد و دید برنامه و دیـدگاه کابینه جدید چگونه خواهد بـود و کدام‌یک از سیاسـت‌های انبسـاطی و انقباضی را در دسـتور کار خـود قرار می‌دهد. به گفتـه حدادی، در این زمینه یکی از مسـائل قابل‌توجه این است که کابینه اقتصادی کشـور کدام‌یک از مسائل را مانند تورم یا رشد اقتصادی به‌عنوان اولویت فعالیت خود در دستور کار قرار می‌دهد. این کارشناس بازار سرمایه افزود: از سوی دیگر، موضوع بسـیار مهم بازار، دیدگاه دولت جدید نسـبت به برجام اسـت این موضوع جزو مسـائلی تلقی می‌شود که می‌تواند به‌شدت بر روند بازار اثرگذار باشد. این کارشناس بازار سرمایه اظهارکرد: با توجه به وجود چنین مسائلی در کشور و تاثیر آن بر بازار، از این موضوع نباید غافل ماند که ۱۰۰درصد روند کلی معاملات بورس تا پایان سال مثبت است و می‌تواند بازدهی بیشتری را نسبت به سایر بازارها در اختیار سـهامداران قرار دهد. حـدادی اظهارکرد: نرخ سـهام بیشتر شـرکت‌ها بعد از اصلاح شدیدی که تجربه کرده‌اند، بسـیار ارزان شـده و موقعیت مناسـبی را برای سرمایه‌گذاری فراهم کرده‌اند. این کارشناس بازار سرمایه به سهامداران توصیه کرد و گفت: سهامداران برای کسب بازدهی معقول در بورس باید استراتژی خرید و نگهداری را جایگزین اسـتراتژی نوسـان‌گیری در معاملات بورس کرده و سـهامی را انتخاب کنند که جزو سهام اصلی بازار هستند و از میزان نقدشوندگی بالایی برخوردارند.

شناسایی ۲۵۶ میلیون تن ذخیره زغال‌سنگ

در راستای اجرای برنامه‌های توسعه‌ای سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) و واحدهای تابع در حوزه اکتشاف، ۲۵۶ میلیون تن ذخیره زغال‌سنگ طی ۶ سال گذشته در کشور شناسایی شده است. به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، نتیجه کشف ذخایر ناشی از فعالیت اکتشافی طی مدت یادشده نشان می‌دهد کل زغال‌سنگ به ۶۱۵ میلیون تن می‌رسد. آمار یادشده حکایت از آن دارد که سهم ذخیره جدید از کل ذخایر این ماده معدنی، معادل ۴۲ درصد برآورد می‌شود.

در همین حال پیش‌بینی می‌شود با ادامه برنامه‌های توسعه‌ای و راهبری ایمیدرو در بخش اکتشاف، کشف ذخایر جدید زغال‌سنگ تا سال ۱۴۲۰ به ۵۰۰ میلیون تن افزایش یابد. در ادامه باید خاطرنشان کرد طبق اهداف کلان ایمیدرو در حوزه اکتشاف، امسال یک میلیون متر حفاری در دستور کار است. این گزارش می‌افزاید که اکتشاف پهنه‌ها در فازهای شناسایی و پی‌جویی در ۳۰ استان شامل ۱۰۷ پهنه بیش از ۶۶۰ هزار کیلومترمربع گستره کشور در حال اجراست که ۸۰ درصد آن تکمیل شده است. گفتنی است سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران به‌عنوان سازمانی توسعه‌ای زمینه فعالیت بسیاری از معادن و ذخایر معدنی کشور را تسهیل می‌کند. این سازمان در حوزه‌های گوناگونی وظیفه اکتشاف را بر عهده داشته و بدون تردید تلاش آن برای رونق اکتشاف اهمیت ویژه‌ای دارد و زمینه ارتقای سطح معادن شناسایی‌شده در کشور را فراهم می‌کند.

مهار قیمت افسار گسیخته فولاد

تلاش بی‌نتیجه

طی ماه‌های گذشته شاهد رشد قابل‌توجه بهای فروش شمش فولاد در رینگ معاملات بورس کالا بوده‌ایم؛ بهای فروش شمش به‌قدری افزایش یافته که دیگر تولید محصولات نورد صرفه اقتصادی نداشته و بسیاری از عرضه‌های شمش در بورس کالا خریدار ندارد و نوردکاران نیز ظرفیت تولید خود را کاهش داده‌اند. در چنین شرایطی، بورس کالای ایران با هدف تنظیم‌گری این بازار، اقداماتی را در دستور کار خود قرار داده است از جمله اینکه به‌تازگی بخشنامه‌ای را با هدف منطقی شدن قیمت شمش بلوم و مقاطع طولی ابلاغ کرده تا به سبب آن بازه قیمتی فولاد براساس مقدار فروش شرکت‌ها مشخص شود. برای بررسی این ابلاغیه جدید و اثرگذاری آن در تنظیم بازار فولاد با کارشناسان و فعالان این زنجیره گفت‌وگو کرده‌ایم. فعالان بازار فولاد تاکید کردند که فارغ از درستی یا نادرستی این دستورالعمل جدید ورود بورس کالا به عرصه تنیظیم‌گری و سیاست‌گذاری خارج از وظایف این شرکت و اشتباه است. اصولا دخالت در روند قیمت‌گذاری اشتباه است و نمی‌توان با دستور بخشنامه‌های جدید این روند اشتباه را اصلاح کرد.

عکس: صمت

بورس کالا ابلاغیه جدیدی را با هدف منطقی‌شدن قیمت شمش بلوم و مقاطع طولی صادر کرده و براساس این ابلاغیه، بازه قیمتی براساس مقدار فروش شرکت‌ها مشخص می‌شود

مقدار فروش، اثرگذار در کشف قیمت

به‌تازگی بورس کالا ابلاغیه جدیدی را با هدف منطقی شدن قیمت شمش بلوم و مقاطع طولی صادر کرده است؛ براساس این ابلاغیه بازه قیمتی براساس مقدار فروش شرکت‌ها مشخص می‌شود. با وجود صدور ابلاغیه جدید همچنان ابلاغیه قبلی درباره بازه زمانی مثبت و منفی ۳ درصد و جلوگیری از عبور قیمت از سقف جهانی قابل اجراست.

براساس ابلاغیه جدید مقرر شده به‌منظور جلوگیری از استفاده ابزاری برخی شرکت‌ها از عرضه‌های نمادین در جهت بهره‌مندی صرف از رشد قیمت‌ها (۳+)، مقدار محصول معامله‌شده شرکت‌ها و همچنین مقدار معامله‌شده شرکت به نسبت کل محصول معامله‌شده در بورس در تعیین بازه قیمتی هر شرکت ملاک عمل قرار می‌گیرد. به عبارت بهتر، بازه قیمتی شرکتی که معامله کاملی در بورس داشته می‌تواند مثبت ۳ باشد اما در مقابل شرکتی که محصولش موردمعامله قرار نگرفته باید برای مثال در بازه منفی اقدام به عرضه محصولش کند؛ اجرای این تصمیم باعث می‌شود شرکت‌ها از هر قیمتی برای اعلام نرخ پایه استفاده نکنند تا محصولاتشان با اقبال بازار روبه‌رو شود. در بخش دیگری از این ابلاغیه آمده که اگر محصول شرکتی موردمعامله قرار نگیرد باید در هفته بعد با نرخ پایین‌تری آن را روی تابلو ببرد؛ این تصمیم از آن جهت مهم است که بخشی از محصول شرکت‌ها خارج از بورس معامله می‌شود و کاهش نرخ محصول شرکت‌ها در بورس در قیمت‌های خارج از بورس آنها نیز اثرگذار است؛ با این تفاسیر بازهم عاملی در جهت منطقی اعلام شدن قیمت پایه و همخوانی آن با نرخ‌های خارج از بورس در نظر گرفته می‌شود.

موضوع دیگر آن است که به‌منظور جلوگیری از کشف نرخ بالای محصول در تالار با استفاده از کاهش تناژ عرضه‌ها، مقدار حداقل عرضه، کف ابلاغی تعیین‌شده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت خواهد بود که کف عرضه‌ها به شرکت‌ها ابلاغ شده است؛ این موضوع نیز در راستای تعادل‌بخشی به بازار اثرات ویژه‌ای خواهد داشت.

و اما در بخش آخر ابلاغیه جدید بورس کالا آمده است، شرکتی که یک هفته در بورس عرضه نداشته باشد، محصولش با پایین‌ترین قیمت پایه مورد‌محاسبه قرار می‌گیرد تا از عرضه نامنظم جلوگیری شده و مصرف‌کنندگان شاهد پیوستگی عرضه‌ها در بورس کالا باشند.

تداوم پیامدهای منفی

علی‌محمد زمانی، مدیرعامل شرکت صبافولاد خلیج‌فارس در گفت‌وگو با صمت و در پاسخ به سوالی مبنی بر ارزیابی ابلاغیه جدید بورس کالا مبنی بر اثرگذاری مقدار فروش شرکت‌ها در بازه قیمتی تعیین‌شده برای آنها، گفت: هرگونه دخالت دولت، متولیان امر و سیاست‌گذاران در روند قیمت‌گذاری اشتباه است و پیامدهای منفی متعددی را به‌دنبال دارد. کما اینکه طی ماه‌های گذشته شاهد آثار منفی این دست دخالت‌ها بر عملکرد نوردکاران بوده‌ایم. در حال حاضر، نرخ شمش صادراتی ایران در فوب خلیج‌فارس در محدود ۶۱۰ تا ۶۱۵ دلار به‌ازای هر تن گزارش می‌شود. در همین زمان تعیین قیمت پایه شمش فولاد در معاملات بورس کالا براساس قیمت شمش صادراتی فوب دریای سیاه انجام می‌شود که بالاتر از فوب خلیج فارس است؛ بنابراین مداخله سیاست‌گذاران در روند نرخ‌گذاری و تعیین نرخ پایه شمش فولاد، اشتباه است و ضررهای بسیاری را به فعالان این صنعت وارد می‌کند. بدین‌ترتیب خریدار داخلی برای خرید شمش از بازار داخلی هزینه به مراتب بیشتری را از طرف‌های خارجی پرداخت می‌کند. زمانی در ادامه اظهارکرد: در واقع سیاست‌گذاران به شکلی غیرمسئولانه در روند قیمت‌گذاری ورود کرده‌اند و بدین‌ترتیب فعالان صنایع فولاد، خسارت‌هایی را در این مسیر متحمل می‌شوند. در چنین شرایطی، خرید شمش از سوی نوردکاران و تولید محصول نهایی دیگر صرفه اقتصادی ندارد؛ درنتیجه عرضه‌های شمش خریداری ندارند و نوردکاران نیز با پایین‌ترین ظرفیت به فعالیت خود ادامه می‌دهند؛ بنابراین انتظار می‌رود این روند نرخ‌گذاری در حالت کلی اصلاح شود.

این فعال صنعت فولاد افزود: در بورس سهام دامنه مثبت و منفی پیشنهاد خریدار و انتظار فروشنده موردتوجه قرار داشته و حکایت از اثرگذاری عرضه و تقاضا در این بازار دارد اما این روند در بورس کالا مورد توجه قرار نگرفته است و بدین‌ترتیب به اصول اولیه علم اقتصاد بی‌توجهی شده؛ درنتیجه اصلاح شرایط موجود ممکن و منطقی به‌نظر نمی‌رسد. بیش از ۶۰ درصد شمش فولاد عرضه‌شده در هفته گذشته مشتری نداشت اما محصول عرضه‌شده از سوی یک شرکت خریدار داشت؛ حال آیا این شرکت می‌توان بهای فروش محصول خود را افزایش دهد؟ وی گفت: از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور استنتاج کرد که روند اشتباهی بر بازار خریدوفروش محصولات فولادی حاکم است و این روند نتایج مثبتی را به‌دنبال ندارد.در واقع به‌دلیل قیمت‌گذاری بالاتر شمش فولاد در مقایسه با نرخ‌های جهانی این محصول، تولید محصول نهایی از سوی این واحد صرفه اقتصادی ندارد. به‌عنوان نمونه، هفته گذشته شمش عرضه‌شده در بورس کالا با بهای ۱۴۵۰۰ تومان به‌ازای هر کیلوگرم فروش رفت و میلگرد تولیدی خود را به قیمت ۱۵۲۰۰ تومان به فروش می‌رسانیم. بدون تردید این اختلاف قیمتی بسیار پایین است و هزینه‌های تولید ما را پوشش نمی‌دهد. در چنین شرایطی، بسیاری از نوردکاران از ظرفیت تولید خود کاسته‌اند و حتی ناچار به کاهش نیروی انسانی خود نیز شده‌اند.

زمانی در ادامه و در پاسخ به سوالی مبنی بر ارزیابی شرایط صادرات محصولات فولادی طی ماه‌های اخیر و امکان جبران بخشی از ضرر و زیان‌ها با این روش گفت: صادرات فولاد و محصولات فولادی نیز در این بازه زمانی با چالش‌های جدی روبه‌رو شده است. در حال حاضر ارزش‌گذاری گمرکی و تعهدات ارزی حاصل از صادرات به مشکلی اساسی برای فعالان صنایع فولادی کشور بدل شده است. ارزش پایه صادراتی مقاطع طویل فولادی در گمرک براساس قیمت‌های جهانی درج‌شده در متال‌بولتن ثبت می‌شود که این امر با توجه پایین‌تر بودن قیمت مقاطع طویل صادراتی ایران، مشکلات بسیاری را برای واحدهای نوردی ایجاد کرده است. درج ارزش پایه صادراتی غیرواقعی، روند بازگشت ارز حاصل از صادرات محصولات طویل را با اختلالاتی مواجه کرده و تعهدات غیرواقعی برای صادرکنندگان مقاطع فولادی ایجاد می‌کند. زمانی در پاسخ به سوالی مبنی بر نتیجه تلاش‌های انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران برای رفع این چالش گفت: هنوز فولادسازان به اجماع نظر نرسیده‌اند تا زمینه برقراری مذاکره با گمرک آغاز شود. متاسفانه همچنان مباحثی درباره اقلام صادراتی برخی شرکت‌های بورسی وجود دارد؛ چراکه برخی از این مجموعه‌ها محصولات خود را براساس نرخ صادراتی فوب خلیج‌فارس به فروش می‌رسانند و اما برخی مجموعه‌های دیگر محصول خود را با قیمت توافقی و پایین‌تر از نرخ‌های جهانی صادر می‌کنند بدین‌ترتیب باید اذعان کرد که مبنای اصلی خریدوفروش ایراد دارد و درواقع هر شرکتی با یک روش و مبنای خاصی با مشتریان خود تعامل می‌کند. رفع این چالش‌ها به کار کارشناسی نیاز دارد تا تفاوت میان محصول تحویل فوب و محصول تحویل کارخانه برای گمرک و وزارت صنعت، معدن و تجارت تبیین شود و این اختلاف را به رسمیت بشناسند. متاسفانه با وجود اینکه متولیان امر نسبت به این موضوع شناخت کافی دارند اما در نهایت از پذیرفتن آن امتناع می‌ورزند.

بورس کالا مجری است، نه قانون‌گذار

ابوذر انصاری، کارشناس بازار کالایی در گفت‌وگو با صمت و در پاسخ به سوالی مبنی بر ارزیابی ابلاغیه جدید بورس کالا و تاثیر آن بر متعادل‌سازی قیمت فولاد و محصولات فولادی، گفت: فارغ از کارآمدی یا ناکارآمدی این ابلاغیه و دستورالعمل، بورس کالا در جایگاهی نیست که بتواند با صدور ابلاغیه اقدام به تنظیم بازار کند. بورس کالا مجری سیاست‌هاست و وظیفه قانون‌گذاری ندارد؛ بنابراین ورود این شرکت برای تنظیم بازار فولاد از اصل اشتباه است. همان‌طور که ما باید تابع سیاست‌های بازار و اقتصاد باشیم، بورس کالا نیز نمی‌تواند خودسرانه اقدام به ابلاغ بخشنامه‌های جدید کند. در واقع این شرکت سیاست‌گذار نیست و نباید از حوزه اختیارات خود پا فراتر بگذارد.

انصاری در ادامه افزود: ضعف وزارت صنعت، معدن و تجارت موجب‌شده هر شرکت یا سازمانی خودسرانه اقدام به صدور ابلاغیه برای تنظیم بازار فولاد کند، هرچند این مسیر عموما به نتیجه نمی‌رسد. وی در پاسخ به سوالی مبنی بر ناکارآمدی عملکرد وزارت صنعت، معدن و تجارت در بهبود شرایط و تنظیم بازار فولاد و احتمال بهبود شرایط تحت سایه این دست مصوبات اظهارکرد: سیاست‌های متغیر و صدور بخشنامه‌های هر روزه ضدتولید است. اگر قرار است هر تغییری در شیوه عرضه فولاد در بورس کالا اعمال شود باید با حضور تمام ذی‌نفعان (شامل دولت و بخش خصوصی و...) باشد. در چنین وضعیتی، این ابلاغیه امکان اجرا می‌یابد و حتی می‌توان به کارآیی این دست مصوبات در سایه همفکری فعالان یک بخش امید داشت. در کل، دستورالعمل‌های دستوری و بدون پشتوانه نتیجه‌بخش نیستند و اقدام خودسرانه بورس کالا فارغ از درست یا غلط بودن این ابلاغیه، اشتباه است. انصاری با اشاره به اصطلاح تحریم داخلی گفت: بی‌ثباتی در سیاست‌گذاری‌ها به مراتب اثرگذارتر از تحریم‌های خارجی عمل کرده و ضربات غیرقابل جبرانی را به عملکرد صنایع وارد می‌کند؛ بر همین اساس از آن با عنوان تحریم داخلی یاد می‌شود. درنتیجه نمی‌توان و نباید به راحتی از کنار این مسائل گذشت تا چند ماه دیگر ابلاغیه جدیدی صادر شود، چراکه در همین فرصت خسارت‌های قابل‌توجهی پدید می‌آید. این دست ابلاغیه‌های خارج از برنامه، زمینه بی‌برنامگی و برهم خوردن بازار را فراهم می‌کنند.

در واقع سیاست‌گذاران نمی‌توانند آرزوهای خود را به‌عنوان قانون به خورد فعالان صنعتی بدهند، چراکه بازار از مکانیسم‌های اصولی اقتصاد؛ یعنی تقابل میان عرضه و تقاضا پیروی می‌کند و از هر نوع اجباری سرپیچی خواهد کرد. حال اگر بورس کالا به درست یا غلط قصد جدی برای دخالت در روند قیمت‌گذاری داشته باشد انتظار می‌رود این اقدام را با حضور تمامی ذی‌نفعان انجام دهد.

سخن پایانی

دخالت نهادها و سیاست‌گذاران متفاوت در زنجیره فولاد در یکی دو سال اخیر شدت گرفته و در همین دوران بر شدت تنش‌های این بازار نیز افزوده شده است؛ بنابراین باید اقرار کرد که اقتصاد دستوربردار نیست و نمی‌توان با چنین راهکارهایی زمینه بهبود شرایط را فراهم کرد. هرچند متاسفانه گویی متولیان امر وقعی به این تجربه نمی‌نهند و همچنان به تکرار تجربه اشتباه قیمت‌گذاری اصرار دارند.

رکوردشکنی فولاد مبارکه در سایه تلاش کارکنان خستگی‌ناپذیر فولادسازی

فولادمردان شرکت فولاد مبارکه در ناحیه ریخته‌گری مداوم و فولادسازی توانستند در بهار امسال تولید ۲ میلیون و ۳۳ هزار تن تختال را به ثبت برسانند. به گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه، قاسم خوشدل‌پور، مدیر ریخته‌گری مداوم این شرکت ضمن اشاره به تلاش وافر و عزم جزم همکاران ناحیه فولادسازی و ریخته‌گری مداوم در ۳ ماهه نخست سال «تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» در عبور از مرز تولید ۲ میلیون تن تختال گفت: این مهم در حالی محقق شد که محدودیت انرژی در خردادماه به‌شدت در کاهش تولید مؤثر بود اما همکاران همدل و سربلند ناحیه با درایت و تدبیر لازم و حمایت واحدهای گوناگون پشتیبانی توانستند رکورد تولید خردادماه سال ۹۹ را تکرار کنند و از لحاظ کیفیت نیز ارتقای چشمگیری در محصولات تولیدی به‌وجود آمد. وی همچنین از نقش حمایتی و پشتیبانی تیم مدیریت ارشد شرکت و همکاران واحدهای پشتیبانی و همکاران سختکوش ناحیه در تحقق جهش تولید و رفع موانع تولید صمیمانه تشکر کرد

محمدعلی شفیعی، رئیس گروه فنی فولادسازی و ریخته‌گری مداوم نیز با اشاره به تولید ۲۰۳۳۰۰۰ تن تختال در ۳ ماه نخست سال جاری گفت: این میزان در سال گذشته ۱۸۹۶۰۰۰ تن بود؛ بنابراین رشد بیش از ۷ درصدی داشته است. وی افزود: با وجود همه محدودیت‌ها این موفقیت با حمایت مدیریت عالی سازمان و در سایه تلاش کارکنان خستگی‌ناپذیر ناحیه فولادسازی، با تعیین میکس مناسب از متالیک شارژ، مدیریت توقفات برنامه‌ریزی‌شده، افزایش تعداد ذوب در هر سکوئنس ریخته‌گری، کاهش حوادث تولیدی و حمایت واحدهای پشتیبانی کننده به‌دست آمده است.مصطفی حقانی، رئیس راهبری و تعمیرات جرثقیل‌ها و ترانسفرکارها نیز با تبریک دستاورد جدید ناحیه فولادسازی و ریخته‌گری مداوم در عبور از تولید ۲ میلیون تختال در ۳ ماهه نخست سال جاری به مدیریت ارشد سازمان، مدیریت و همه کارکنان سختکوش ناحیه، در سال «تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها»، گفت: یک بار دیگر غیورمردان فولاد مبارکه باوجود همه مشکلات و موانع موجود در مسیر تولید، فعل «خواستن و توانستن» را به‌درستی و شایستگی صرف کردند و با کمک توان و اراده خستگی‌ناپذیر خود و حمایت همه واحدهای ستادی و پشتیبانی، گام بلند دیگری در راستای شکوفایی تولید و اقتصاد کشور برداشتند. وی از همه همکاران، به ویژه تیم راهبری و تعمیرات جرثقیل‌های سقفی ناحیه فولادسازی و ریخته‌گری مداوم که در این دستاورد بزرگ نقش بسزایی داشته‌اند، تشکر و قدردانی کرد.

یادداشت

آغاز مسیر توسعه صنایع پایین‌دستی

آریا صادق‌نیت‌حقیقی
دبیر سندیکای صنایع آلومینیوم ایران

فروردین امسال برای نخستین‌بار آلومینیوم در تالار صادراتی بورس کالا عرضه شد. موضوع عرضه شمش آلومینیوم در تالار صادراتی بورس کالا از مدت‌ها پیش مطرح بود و خوشبختانه در موقعیت کنونی امکانی برای اجرایی شدن آن فراهم شده است. مهم‌ترین اثر این اقدام را باید شفافیت در عرضه و فروش‌های صادراتی این محصول دانست. امید می‌رود با اعمال شفافیت و کشف نرخ واقعی صادراتی، اختلاف میان نرخ فروش آلومینیوم در بازار داخلی با نرخ صادراتی این محصول مشخص و برطرف شود.

فعالان صنایع پایین‌دستی آلومینیوم کشور در طول سال‌های گذشته نسبت به اختلاف نرخ میان بهای فروش شمش آلومینیوم در بازار داخلی با نرخ صادراتی آن اعتراض داشته‌اند، چراکه معتقد بودند فروش ماده اولیه با نرخ بالاتر از نرخ صادراتی در بازار داخلی زمینه افت رقابت‌پذیری محصولات آلومینیومی ایران را در بازار جهانی فراهم می‌کند. کما اینکه در چند سال اخیر و تحت‌تاثیر همین شرایط، شاهد از دست رفتن بازارهای صادراتی خود در کشورهای همسایه بودیم؛ یعنی این کشورها شمش آلومینیوم را با نرخ به مراتب پایین‌تری در مقایسه با ما خریداری و به محصول نهایی تبدیل می‌کردند. درنتیجه از نرخ تمام‌شده تولید این واحدها کاسته می‌شد و امکان رقابت‌پذیری آنها در سطح بین‌المللی افزایش می‌یافت. حقیقی گفت: حال انتظار می‌رود در سایه این اقدام جدید، درخواست و اعتراض فعالان صنایع پایین‌دستی آلومینیوم به‌درستی تبیین و راه‌حلی مناسبی برای آن اندیشیده شود.

در حال‌حاضر خریدار شمش آلومینیوم از بورس کالا موظف است این محصول را صادر کند و ارز حاصل از صادرات را بازگشت دهد. گفتنی است این محصول از درب کارخانه تحویل خریدار می‌شود، درحالی‌که اگر واحدهای ذوب بخواهند محصول خود را صادر کنند، هزینه‌های حمل، بارگیری و... را هم خودشان پرداخت می‌کنند. فروش صادراتی واحدهای ذوب آلومینیوم، حدود ۱۰۰ دلار از فروش این محصول در بازار داخلی ارزان‌تر است. در همین حال، این محصول را روی کشتی تحویل خریدار می‌دهند و بدین‌ترتیب هزینه‌هایی که پیش‌تر به آنها اشاره شد را نیز پرداخت می‌کنند.

گویی واحدهای ذوب در هر شرایطی ترجیح می‌دهند محصول خود را با نرخ پایین‌تری به طرف‌های خارجی بفروشند و اصراری به گران‌فروشی به داخل کشور وجود دارد. دریافت ارز به‌ازای صادرات هم توجیه خوبی برای ارزان‌فروشی به خارج از کشور نیست، چراکه این واحدها درحال‌حاضر موظفند ارز حاصل از صادرات خود را برگردانند.

فروش شمش آلومینیوم در تالار صادراتی بورس کالا به نفع واحدهای ذوب هم هست، چراکه در موقعیت کنونی، صادرات با چالش‌های بسیاری همراه شده است. در همین حال، انتقال پول در موقعیت کنونی بسیار دشوار شده و متحمل هزینه‌ها قابل‌توجهی است؛ بنابراین با این راهکار می‌توان زمینه رفع این چالش‌ها را برطرف کرد.

در همین حال انتظار می‌رود این اقدام مقدمه‌ای برای توسعه تولید محصولات آلومینیومی باشد. بدین معنا که اجبار صادرات از خریداران این محصول برداشته شود. در ادامه خریداران شمش را از تالار صادراتی بورس کالا خریداری و پس از تبدیل به محصول نهایی و ایجاد ارزش‌افزوده بیشتر صادر کنند.

علی‌محمد زمانی

ابوذر انصاری

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

خبر

نقش کلیدی فولاد مبارکه در تولید ملی

جلسه مشترکی با حضور مدیرعامل بانک صادرات ایران با مدیرعامل و جمعی از مدیران شرکت فولادمبارکه برگزار شد که در آن کیفیت محصولات این شرکت را قابل رقابت با دیگر کشورهای صنعتی توصیف کرد.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه، حجت‌الله صیدی، مدیرعامل بانک صادرات ایران با بیان اینکه شرکت فولاد مبارکه یکی از بزرگ‌ترین مجتمع‌های اقتصادی ایران و خاورمیانه است، افزود: در گذشته با واردات ورق، آن هم با کیفیت پایین و قیمت بالا مواجه بودیم اما هم‌اکنون با وجود محصولات باکیفیت فولاد مبارکه تا حدود زیادی این مشکل برطرف شده است.

وی خاطرنشان کرد: تولید ۷.۲ میلیون تن ورق در سال رقم قابل‌توجهی است و مهم‌تر اینکه کل زنجیره را پوشش داده و کشور را از واردات این نوع محصولات بی‌نیاز می‌کند. صیدی با مثبت ارزیابی کردن تشکیل گروه مالی از سوی فولاد مبارکه گفت: فولاد مبارکه یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های بورسی بوده و ورود این شرکت برای تشکیل یک مجموعه گروه مالی، فعالیت ارزشمندی است. وی با بیان اینکه مجموعه‌های بزرگی مانند فولاد مبارکه علاوه بر اعتبار خودشان، یک اعتبار معنوی نیز به همراه دارند، افزود: آمادگی انجام ۱۰۰ درصد کارهای ارزی شرکت فولاد مبارکه از سوی بانک صادرات وجود دارد و از آن استقبال می‌کنیم.

یادداشت

منافع تجمیع معادن

امیر صباغ/مدیر اقتصادی و توسعه سرمایه‌گذاری ایمیدرو

کشـور ما به دلیل دارا بـودن ذخایر متعدد معدنی، می‌تواند اشـتغال مناسبی برای افراد جامعه به‌ویژه سـاکنان مناطـق معدنی ایجاد کند. شایان توجه اسـت اکنون نیز در بیشتر معـادن غیر از متخصصان فنی که حضور آنها برای فعالیت‌های معدنی الزامی است، کارگران محلی مشـغول کارند. بنابراین می‌توان گفت راه‌انـدازی معادن غیـر از آنکه بخش معدن و صنایع معدنی کشـور را توسـعه می‌بخشـد، موجب اشـتغالزایی و بهبود شرایط اقتصادی جامعه نیز می‌شود چراکه دیده شده در اغلب مناطقی که از نظر توانایی اقتصادی سـاکنان آنها در مراتب پایین قرار دارند، معادن و ذخایر معدنی فراوانی وجود داشته و راه‌اندازی معادن (حتی معادن کوچک) می‌تواند تاثیر مهمی بر زندگی افـراد محلی بگذارد. یکی از طرح‌های مهم و کاربردی در این زمینه را می‌توان طرح تجمیع معادن دانسـت. این طرح در راستای پیشرفت بخش معدنی کشور بوده و همچنین از دیگـر مزایـای آن را می‌توان اشـتغالزایی مناسب به‌ویژه برای سـاکنان مناطق محروم دانست. شایان توجه است تاکنون به‌ویژه طی سال‌های اخیر شاهد اجرای طرح تجمیع چند معدن کوچک در استان سیستان و بلوچستان از سوی بخش خصوصی بوده‌ایم و نتایج مثبت آن همواره در این منطقه هویداست. همچنین دیده شـده در سایر استان‌های مختلف کشور نیز برخی صاحبان معـادن در جهت تجمیع تعدادی از معادن کوچـک به منظور افزایش سـوددهی، واحدهـای فرآوری مـاده معدنی در نزدیکی معادن خود تاسـیس کرده‌اند. به عبارتـی دیگر، صاحبان معـادن کوچک یک منطقه که فعالیت معدنی مشـابهی داشتند، بـا همکاری یکدیگر واحد فرآوری مشـترکی بـرای معادن خـود تاسـیس کرده‌اند چراکه اغلـب معادن کوچک به علت نداشـتن واحد فرآوری مناسب برای فعالیت‌های معدنی خود، تعطیل می‌شوند. این اقدامات ضمن راه‌اندازی معادن کوچک غیرفعال، سـوددهی بیشتری بـرای صاحبان این معادن به همراه داشـته و موجب ایجاد رونق اقتصادی برای ساکنان این مناطق معدنی خواهند شـد. می‌توان گفت از نظر کارشناسی و فنی، تجمیع معادن کوچک در کشـور قابلیت اجرا داشته و اقدامی دور از ذهن نیست. همچنین فعالیت‌های انجام‌شده پیرو این بحث در سـال‌های گذشـته نشـان داده مزایای تجمیع معادن کوچک با یکدیگر غیرقابل انکار است. بنابراین انتظار می‌رود در سـال‌های پیش رو شـاهد تجمیع مناسب و افزایش بهره‌وری معادن کوچک‌مقیاس و تولید سرمایه بیشتر این معادن باشیم. پیشروی در تجمیع معادن کوچـک، اغلب برعهده بخش خصوصی اسـت اما باید حمایت‌های مناسبی از سـوی دولت برای این اقـدام صورت گیرد. از جملـه ایـن حمایت‌ها می‌تـوان به اعطای وام‌های مناسـب و همچنین تسـهیل قوانین بانکـی و مقـررات راه‌انـدازی معادن اشـاره کـرد زیرا یکی از مهم‌ترین مشـکلات امروزه صاحبان معادن، تامین سرمایه مالی مورد نیاز فعالیت‌های معدنی است. وجود مزایای متعدد راه‌انـدازی معادن کوچک متروکه و همچنین تجمیـع معادن کوچک‌مقیاس سـبب شـد سازمان ایمیدرو در حال تدوین برنامه‌هایی به منظور تسهیل این روند تجمیع بوده تا ارزش افزوده مناسـبی برای معادن کوچک کشـور ایجاد شود. اما با وجود تمام مزیت‌های تجمیع معادن کوچک، نباید اتکای رونق بخش معدن را بـر دوش تجمیـع ایـن معـادن بگذاریم چراکه عمده تولیدات کشـور، برعهده معادن بزرگ‌مقیـاس بوده و معـادن کوچک حتی با تجمیع نمی‌توانند پاسخگوی نیازهای صنایع معدنی باشند. از همین رو، برای حل مشکلات صنایع معدنی و بالا رفتن میزان تولید ناخالص کشـور، باید همچنان عمده تمرکز بر معادن بزرگ و افزایش اکتشـافات عمیق گذاشـته شـود. همچنین با توسـعه معـادن و صنایع بزرگ‌مقیـاس، ظرفیـت اشـتغالزایی بـرای سـاکنان مناطق معدنی افزایش چشم‌گیری خواهد یافـت. در مجموع می‌توان عنوان کرد کـه تجمیع معادن و توسـعه آنها تاثیر مثبت و مناسبی بر اشـتغالزایی و معیشت کارگران سـاکنان مناطق معدنی می‌گذارد. از این رو، مسـئولان دولتـی مرتبط با ایـن بخش باید نگاه ویژه‌ای به توسعه معادن و صنایع معدنی کشور داشته باشند.

نماینده پیشین مجلس در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد:

اقتصاد ایران نیازمند جراحی بزرگ

عیار دولت سیزدهم در عمل مشخص می‌شود؛ این گوی و این میدان

امیرعباس آذرموند
editor@smtnews.ir

آخرین خبرهای مرکز آمار ایران نشـان می‌دهد پس از دو سال متوالی که رشد اقتصاد ایران منفی بود، در پایان سال ۹۹ نرخ رشد سرانجام مثبت شد. گرچه این نرخ کمتر از یک درصد به هیچ وجه نیازهای کشـور را پاسـخ نمی‌دهد اما گذار از رشـد منفی به مثبت اتفاقی خوشحال‌کننده اسـت؛ به‌ویژه اینکه با تغییر دولت، دولت بعدی می‌تواند زمینه‌های کار مثبت را به دست آورد.

علی محمد احمدی، اقتصاددان و نماینده پیشـین مجلس شـورای اسلامی، در گفت‌وگو با صمت ضمن برشـمردن مشـکلات مختلف اقتصاد، تاکید کرد: اقتصاد ایران نیازمند جراحی‌های بزرگ اسـت تا بتواند روی پای خود بایستد و در قامتی اقتصادی پویا خودنمایی کند. او با وجود اینکه مشکلات اقتصاد کشور را مشخص می‌داند، نسـبت به آینده کوتاه‌مدت کشـور ابراز ناامیدی کرد. او درباره عملکرد احتمالـی دولت سـیزدهم ضمن ابـراز خوش‌بینی و تصریح کـرد: عملکرد دولت سیزدهم عیار آن را مشخص خواهد کرد؛ این گوی و این میدان.

مشروح این گفت‌وگو را در ادامه بخوانید:

وقتی به رشـد کمتر از یک درصد در سال گذشته و رشد تقریبا صفر درصد در طول دهه ۹۰ و رشد اندک در سـال‌های پس از انقلاب بنگریم، متوجه می‌شـویم اقتصاد ایران دچار چه سـاخت و بافتی شده که چنین مشـکلاتی برای آن به وجود آمده است

علی محمد احمدی

انباشت مشکلات از گذشته چشمگیری در ایجاد وضعیت فعلی داشته است

◉ آخریـن خبرها گویاسـت گرچـه اقتصاد ایران در پایان سال ۹۹ بالاخره به رشد مثبت رسـید اما نـرخ کمتر از یک درصـدی آن به مراتـب کمتـر از نیازهای واقعی کشـور بوده اسـت. در این باره شـما به‌عنوان اقتصاددان چطور فکر می‌کنید؟

آنچه ما به‌عنوان رشـد اقتصاد می‌شناسـیم در دهه‌های گذشـته با تغییرات جدی در مفهوم خود مواجه شـده بود؛ به نحوی که اکنون مفهوم رشد نسـبت به آنچه چنـد دهه قبل دربـاره آن گفته می‌شد تفاوت‌هایی کرده است. این امر سبب شده تا نگرش علم اقتصاد به رشـد و عوامل سازنده آن متفاوت شود.

در گذشـته، حـدود نیم قرن پیـش، در اقتصاد آنچـه از اهمیت زیادی داشـت، سـرمایه فیزیکی بود. کمبود سرمایه فیزیکی که محصول جنگ دوم جهانـی و درواقع ثمره آن بود، اهمیت سـرمایه را دوچنـدان کرده بود. پـس از آن علم اقتصاد دچار تحول و در دهه ۸۰ و ۹۰ میلادی بر اهمیت نیروی انسـانی تاکید شـد. در این دو دهه و تا مدتی بعد از آن نیروی انسـانی به‌عنوان محور رشد و جهش اقتصـادی مطرح شـد. اکنـون اما اقتصـاد از این مرحلـه نیز گذر کرده و با رسـیدن به عصر انفجار اطلاعات مسئله اقتصاد اطلاعات و اقصاد دیجیتال مطرح است.

این امر نشـان می‌دهد گرچه اقتصاد ایران دچار ضعف‌هـای گوناگـون سـاختاری و ابرچالش‌های متعدد اسـت اما از اقتصاد جهانی و روندی که طی کـرده هم کاملا جـا مانده‌ایم. به عبارت سـاده‌تر، اقتصاد ایران در نیم قرن گذشـته تماشـاگر صرف تحولات فکری بوده و حتی در بهره‌مندی نیز دچار محافظه‌کاری شده است.

◉ چرا مـا نمی‌توانیم به اهـداف، برنامه‌ها و بودجه‌ها دست یابیم؟

وقتی به رشد کمتر از یک درصد در سال گذشته و رشـد تقریبا صفر درصد در طول دهه ۹۰ و رشد اندک در سـال‌های پس از انقلاب بنگریم، متوجه می‌شـویم اقتصاد ایران دچار چه سـاخت و بافتی شده که چنین مشـکلاتی برای آن به وجود آمده است. اگر بخواهیم به تکالیف قوانین توسعه بنگریم به نظر من بهتر است از قبل شروع کنیم.

◉ بیایید از قبل شروع کنیم. طبق برنامه‌های توسعه، اقتصاد ایران در ۳۲ سال گذشته باید رشـد میانگین ۵درصد را به دسـت می‌آورد. چرا چنین نشد؟

دلایـل گوناگونی دارد کـه بارها در صحبت‌های مسـئولان و مدیران هـم مورد بحث قـرار گرفته است. با پیروزی انقلاب اسلامی کشور در وضعیت خاصی قـرار گرفت. پس از آن تحـولات منجر به ثبات‌سـازی در داخل شـد و آغاز جنگ تحمیلی به وقفه‌ای طولانی بین انقلاب و اجرای نخسـتین برنامه توسـعه انجامید. سـپس نیز ما با مشکلات گوناگونی درگیر بودیم. در طول دهه ۹۰ همان‌طور که شـما گفتید، دو برنامه توسعه اجرا شد که هر دو دولت را مکلف به دسـتیابی رشـد سـالانه ۸ درصـد می‌کرد که در عمل محقق نشـد. در دهه ۹۰ البتـه که تحریم‌ها نقش مهمی در کاهش نرخ رشد اقتصادی کشور داشتند. تحریم‌ها را به معنای واقعی می‌توان مهم‌ترین مانع اقتصاد ایران در یک دهه گذشـته و برای جلوگیری از پیشرفت کشور دانسـت. تحریم‌ها در کنار ناکارآمدی‌های داخلی موفق شد اقتصاد ایران را چنین دچار مشکل کند. منظور من این اسـت که به‌واقع مسئله حکمرانی خوب در کشـور محسـوس اسـت و هنـوز ما در دستیابی به آن مشکل داریم.

◉ با وجود همـه این مسـائل، اقتصاد ایران در هیچ زمانی به اندازه دهه ۹۰ دچار مشـکل نبود. این مشـکل تا چه حد محصول انباشت مشکلات از گذشته است؟

به باور من، انباشـت مشـکلات از گذشته حتما نقش چشمگیری در ایجاد وضعیت فعلی داشته‌اند. درواقع اگر سال‌های پس از جنگ را درنظر بگیریم، جز در مدت دولت سـازندگی و اصلاحات، همواره اقتصاد ایران در دسـت یافتن به نرخ رشد مناسب، دچار مشکل بود. این همزمان بود با تحولات بزرگ در اقتصاد جهانی که ما صرفا تماشـاگر آن بودیم. همچنیـن با برآمـدن انقلاب و ایجـاد نظامی که مبارزه با سـلطه جهانی را هدف خود می‌دانسـت، در اتصال اقتصاد به بازارهای دیگر مشکلات زیادی بـه وجود آمد. به این ترتیـب، نظام و دولت حاکم هـم ترجیح دادند به جـای اینکـه وارد بازارهای بکر شـوند و با اقتصاد جهانـی درآمیزند، راه خود را جـدا کنند. این جدا کردن راه به این معناسـت که اقتصاد ایران مسـیری درون‌زا برای خود درنظر گرفته بود و این سـبب شـد تا اقتصاد ایران دچار نوعـی «در خود فروماندگی» شـود. همان‌طور که اوتیسـم افراد مبتـلا را به تمرکز بیشـتری مبتلا نمی‌کند بلکه آنها را از تعامل با جامعه بازمی‌دارد، در اقتصاد هم در خود فروماندگی منجر به تقویت نخواهد شد بلکه اقتصاد را چون کودکی ناتوان در مقابـل رقبای خود جلوه می‌دهد. ما این مسـیر را بـرای اقتصاد خودمان دنبال کردیم. متاسـفانه در این مسـیر هم پیروزی به دسـت نیاوردیم؛ یعنی اقتصاد ایران در شـکل درونزای خود هم نتوانست موفقیت بزرگی کسـب کند و از قضا به مشـکلات بیشتری هم دچار شده است.

◉ بسـیاری باور دارند آنچه ما در سـال‌های اخیر تجربه کردیم نه رشد و توسعه به معنای دقیق بلکه رشـدی نفتی بوده که پیامدهایی دارد. چقدر با این فرض موافق هستید و فکر می‌کنیم چشـم‌انداز میان‌مدت اقتصاد ایران چه خواهد بود؟

من با این گفته که رشـد ایران از ابتدای انقلاب تاکنون نه رشـدی محصول پویایی اقتصاد و تولید بلکه رشدی متکی به درآمدهای نفتی بوده، کاملا موافقم. این حقیقتی کتمان‌ناپذیر است. به همین دلیل من هم قبول دارم رشدی که ما در سال‌های پس از انقلاب داشـتیم حاصل فروش نفت و منابع خام کشور بوده که از نظر کیفی تفاوت‌های مهمی رشـد ناشـی از تولید و خلق ثروت دارد. به همین دلیل ما همیشـه در کشـور دچار مشـکل اقتصاد هستیم؛ حتی در سال‌هایی که رشد خوبی داشتیم هم نرخ بیکاری دورقمی بود.

شاید نگرانی‌هایی نسـبت به آینده وجود داشته باشـد اما اقتصاد ایران بالقوه توانایی رشـد بیشتر و بهتر را دارد. فکر نمی‌کنم به‌زودی مشـکل رشد پایدار در اقتصاد ما برطرف شـود. حتی اگر برجام هم احیا شود که می‌تواند به جهش مقطعی اقتصاد هم کمـک کند، فکر نمی‌کنم خیلـی زود بتوانیم به رشـدی پایدار برسـیم چراکه لازمه آن ورود به عرصه اقتصاد دانش‌بنیان است.

ما دیگر به رشـدهایی چون دهـه ۷۰ و ۸۰ هم دسـت نخواهیم یافت. اقتصاد ایران فرصت خوبی برای توسـعه را در دهه‌های گذشـته از دست داد. اگر این فرصت‌سـوزی‌ها نبود به‌راحتی ایران امروز هم می‌توانست اقتصادی پویا چون کشورهای شرق آسیا داشته باشد. پس محقق نشدن اهداف قوانین توسعه را باید در کنار این عقب‌ماندگی‌ها فهم کرد. احتمالا ایران به این زودی رنگ رشـد اقتصادی ۸ درصـد را نمی‌بیند. واقعیت این اسـت که اقتصاد ایران به‌تدریج دچار بیماری‌ها و مشـکلات حاد و سخت شده است. زمان مناسب برای اصلاح اقتصاد ایران ۴ تا ۵ دهه قبل بود. اما ایران هنوز نتوانسته یک اقتصاد ملی قدرتمند داشته باشد.

◉ آن فرصت‌ها سوخت. پس از آن هم فرصتی برای اصلاح نبود؟

بـود، اما ما از فرصت اصـلاح اقتصاد به زیان آن اسـتفاده کردیم؛ ابلاغ سیاسـت‌هایی چون تفسیر اصل ۴۴ در همین راسـتا بودند. می‌بینیم به جای اینکه اکنون بخش خصوصی پویایی داشته باشیم، خصولتی‌ها بر ما حاکم شـدند یـا به‌عنوان نمونه، هدفمندسـازی یارانه‌هـا را اجرا کردیم اما سـهم یارانه‌های پیدا و پنهان در اقتصاد افزایش یافت.

متاسـفانه در تک‌تـک فرصت‌هـای اصلاحـی، اشـتباهات مهلکی مرتکب شـدیم که سـبب شد سیاسـت‌ها اثرات معکوسـی به جای گذارند. مثلا در ماجرای هدفمندسـازی یارانه‌ها بنا بود اقتصاد ایـران بتواند خود را اصلاح کنـد و هیچ ربطی به پرداخت یارانه نقدی به همه کشور نداشت. بنا بود قیمت‌ها اصلاح شود، از محیط‌زیست حمایت شود و به تولید کمک شـود. هیچ‌کـدام از این اتفاقات نیفتاد که هیچ، همه چیز برعکس شـد؛ یعنی هم یارانه نقدی پرداخته شد، هم محیط‌زیست آسیب دید و هم تولید رنجورتر شـد. بـا این حال، کاش از این اشـتباهات درس می‌گرفتیـم. در عمل اما اشتباهات را به شـکل بزرگ‌تری مرتکب شدیم و باز به کشور آسیب زدیم.

◉ بـا این حال، نمی‌توانیم اقتصاد ایران را به زمینی سوخته تشبیه کنیم؟

زمین سـوخته دیگـر امکان بارآوری نـدارد. به همیـن دلیل من اقتصاد ایـران را به بدنی بیمار و رنجور تشبیه می‌کنم که به چند سرطان قوی دچار شده است. یک پزشـک حاذق با اقدامی متهورانه باید ریشه بیماری را بزند و با جراحی بیرون بکشد. در مقابل، یک پزشـک ناتـوان برای همین مریض مقدار زیادی مسـکن تجویز می‌کند. مسکن البته که نیاز یک بدن بیمار است اما جای درمان را نباید بگیرد. مُسـکن در اقتصاد سیاست‌های معیشتی و حمایت از رفاه اجتماعی اسـت که حتما باید اجرا شـود اما این باید همزمان با جراحی‌های گسترده باشد.

◉ فکـر می‌کنیـد دولـت آینده «پزشـکی حاذق» برای اقتصاد ایران خواهد بود؟

ما نیاز به اراده جدی برای رفع مشـکلات داریم. دولتی قـوی برای رفع مشـکلات و موانعی بزرگ مورد نیاز کشـور است. آقای رئیسـی البته نشان دادند که به مشـکلات کشـور آگاه هستند و اراده اصـلاح را دارند. حقیقتا من هـم امیدوارم چنین باشد و او بتواند با همان اراده‌ای که در قوه قضاییه از خود نشـان داد، پای کار بیاید. مسئله این است که مشـکلات اقتصادی کشور ما، مسـئله پنهانی نیسـتند و کارشناسـان مختلـف از مکاتب فکری متنـوع دربـاره آن صحبـت کردند. پس مسـئله مشـخص اسـت و می‌ماند اراده‌ای که بتواند وارد رفع مشکلاتی چون اشتغال، یارانه و تولید شوند.

بـا وجود همـه نقدهایی که بـه روندهای حاکم بر اقتصاد کشـور داریم و با وجود همه مشـکلات، نباید فراموش کنیم ایران صاحب یک اقتصاد بالقوه ضعیف نیسـت. ما اقتصادی با جمعیت حدود ۸۵ میلیون نفری هسـتیم که بیش از ۱۵ همسایه در یکـی از مهم‌ترین نقاط ژئوپلیتیـک جهان داریم. اقتصـادی که با وجـود عدم اصلاح در سـال‌ها و دهه‌هـای اخیر هنـوز هجدهمین اقتصـاد بزرگ جهان اسـت و به مراتب بیـش از آن هم می‌تواند برود. اگر واقعا دولت سـیزدهم، دولتی شجاع باشد کـه هدفی جز بهبود وضعیت مـردم را ندارد، باید اصلاحات سـخت را انجـام دهـد؛ اصلاحاتی که امروز انجام می‌شـود اما نتایج آن را ۵ سـال دیگر می‌توانیـم ببینیـم. اصلاحاتی که اجرا شـدن آن به‌تدریج با تحولات مثبت مواجه خواهد شد.

◉ برخی کارشناسان حتی مشکلات اقتصاد ایـران را ابرچالـش می‌داننـد. یـک دولت با فرصت ۴ سـاله زمان کافی بـرای حل آنها را دارد؟

بله دارد اما این دولت باید اعتماد به نفس و اراده کافی داشـته باشد. مشکلات کشـور گرچه بزرگ هسـتند اما قابل شدن هم هسـتند. نظام بودجه، نقدینگی، یارانه‌ها، دولت ناکارآمد و... مسائل اصلی کشـور ما هستند که حتما می‌شود در یک دوره ۴ ساله بخش مهمی از مشکلات این بخش‌ها را حل کرد. اما این جراحی نیازمند جراح حاذقی است که بدون هیچ واهمه‌ای به ریشـه سرطان بزند و آن را از بیخ دربیاورد.

اقتصاد ایران نیازمند سیاسـت‌های رفاهی است امـا از دولت‌ها انتظار می‌رود مسـکن را همان‌طور تجویز کنند که جراحی را؛ یعنی همزمان با اجرای سیاسـت حمایت از فرودسـتان ذهن مردم را هم آماده تحولات سخت کند.

◉ دولت‌های ایـران تاکنون چنیـن رویه‌ای داشتند؟

نه نداشتند، به همین دلیل ما امروز دچار چنین مشـکلاتی هسـتیم. در همین دولت بسیاری دائم به مسـکن مهر حمله کردند. گرچه مسـکن مهر طرحی بود که بد اجرا شـد اما به‌واقع برای اقشـار پایین جامعه امیدواری ایجاد کرد. دولت بعدی هم می‌تواند بیاید و در نقش اپوزیسـیون دولت فعلی نقش بازی کند اما مطمئن باشد در این صورت هم به زیان خودش خواهـد بود و هم به زیان اقتصاد. پس دولت سیزدهم هم می‌تواند همین راه مرسوم را انتخاب کند و مثلا به برنامه سلامت دولت فعلی ایـراد بگیرد و مدعی شـود این طـرح میلیاردها تومان نقدینگـی ایجاد کرد. همزمان نادیده بگیرد چه بخشی از جامعه ایران از سلامت بی‌بهره بودند و تنهـا با اتکا به همین طرح توانسـتند از خدمات بهداشتی کافی بهره ببرند.

بـه اعتقاد من دولت‌های ما تا امروز چنین راهی نرفته‌اند. اما اگر آقای رئیسی گفته چنین رویکردی در پیـش نخواهد گرفت و به جای گرایش جناحی منافـع ملی را در کانون تصمیمـات قرار می‌دهد، همه استقبال می‌کنند؛ این گوی و این میدان.

شرکت‌های بیمه مکلف به پرداخت خسارت حوادث رانندگی

سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی گفت: براساس موافقت اعضای کمیسیون اقتصادی، شرکت‌های بیمه مکلف شدند خسارت ناشی از حوادث رانندگی را صرف‌نظر از قیمت خودرو تا سقف تعهدات درج‌شده در بیمه‌نامه جبران کنند.

غلامرضا مرحبا در گفت‌وگو با خانه ملت گفت: با توجه به تصویب کلیات طرح تبیین وضعیت شاخص‌های اقتصادی و زمان‌بر بودن بررسی آن در صحن علنی به‌دلیل تراکم دستورات صحن، درخواست اجرای ماده (۴۵) آیین‌نامه داخلی در زمینه بررسی عملکرد اقتصادی دولت‌های یازدهم و دوازدهم مطرح شد که در جلسات آینده این درخواست نمایندگان و در صورت تصویب، عملکرد اقتصادی دولت بررسی می‌شود.

نماینده مردم آستارا در مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه بررسی لایحه اصلاح ماده (۸) قانون بیمه اجباری در دستور کار کمیسیون اقتصادی است، ادامه داد: قانون فعلی نقص‌هایی دارد که ممکن است موجب وارد شدن خسارت مالی به آسیب‌دیدگان شود. مطابق قانون فعلی بیمه‌گر معمولا براساس نوع و قیمت خودرو درصدی از خسارات را جبران می‌کند.

مرحبا گفت: در اصلاحیه ارائه‌شده این نقص رفع شد و براساس ماده واحده مطرح‌شده که در کمیسیون تصویب شد، بیمه‌گر مکلف است خسارت ناشی از حوادث رانندگی را صرف‌نظر از قیمت خودرو تا سقف تعهدات درج‌شده در بیمه‌نامه را جبران کند. البته این موضوع باید در صحن علنی مجلس بررسی شود.

رئیس هیات‌عامل ایدرو خبر داد

آغاز عملیات احداث واحدهای بافندگی و چاپ بافت بلوچ

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

عملیات احداث واحد بافندگی کارخانجات صنایع بلوچ، تیر سال گذشته در ایرانشهر آغاز شد. این طرح را وزارت صنعت، معدن و تجارت با همکاری سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) در راستای اجرای فرمان رهبر معظم انقلاب مبنی بر احیای کارخانجات بافت بلوچ اجرا می‌کند. عنوان می‌شود با احداث این واحد بافندگی، حلقه گمشده زنجیره ارزش بین ریسندگی و چاپ تکمیل می‌شود. عملیات اجرایی واحد بافندگی کارخانجات بافت بلوچ، سال گذشته همزمان با راه‌اندازی واحد ریسندگی این مجتمع آغاز و از سوی رئیس‌جمهوری و از طریق ویدئوکنفرانس افتتاح شده بود.

طرح ریسندگی بافت بلوچ

گفتنی است مرحله نخست واحد ریسندگی بافت بلوچ به‌عنوان پروژه مورد تاکید رهبر معظم انقلاب و رئیس‌جمهوری، با ۲۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری به بهره‌برداری رسید.

از سال ۹۸ برنامه‌های ویژه‌ای برای توسعه سواحل مکران و پاسخگویی به مطالبه بحق آنها و مردم منطقه تدارک دیده شده که بر این اساس طرح ریسندگی بافت بلوچ که از سال ۹۴ بعد از سالیان طولانی راه‌اندازی شده اما به‌دلیل آتش‌سوزی متوقف شده بود که سال گذشته طرح اجرایی و عملیات بهره‌برداری از آن آغاز شد. سال گذشته همچنین مرحله نخست واحد ریسندگی بافت بلوچ به‌عنوان یکی از پروژه‌های مورد تاکید رهبر معظم انقلاب و ریاست‌جمهوری، با ۲۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری به بهره‌برداری رسید و تکمیل حلقه کشت پنبه نیز که از سال ۵۳ به‌دلیل آفت متوقف شده بود، با کسب مجوز از وزارت جهادکشاورزی در دستور کار قرار گرفت.

برآورد مالی طرح

به‌گزارش ایدرونیوز، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس هیات‌عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران از آغاز عملیات اجرایی خط جدید بافندگی و تکمیل خط چاپ و رنگرزی شرکت گسترش صنایع بافت بلوچ خبر داد. محسن صالحی‌نیا با بیان اینکه پس از برگزاری مناقصه شناسایی و انتخاب پیمانکار، تحویل محل اجرای پروژه انجام شده، گفت: پیمانکار عملیات احداث و آماده‌سازی محوطه واحد بافندگی را آغاز کرده است. به‌گفته صالحی‌نیا برآورد هزینه ساخت و آماده‌سازی سالن بافندگی حدود ۸۰۰ میلیارد ریال است. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به اینکه مذاکرات با تامین‌کنندگان معتبر و جهانی ماشین‌آلات بافندگی و خط چاپ با کیفیت بالا و مجهز به فناوری روز جهان انجام شده، تصریح کرد: برآورد هزینه تامین ماشین‌آلات طرح معادل ۱۰ میلیون یورو است که در مجموع معادل ارزش ریالی روز سرمایه‌گذاری این طرح توسعه‌ای در منطقه محروم ایرانشهر حدود ۳۸۰۰ میلیارد ریال است. خط جدید بافندگی و تکمیل خط چاپ و رنگرزی شرکت گسترش صنایع بافت بلوچ، ظرفیت تولید ۱۸ میلیون مترمربع انواع پارچه تترون و ملحفه‌ای در سال را دارد و قرار است طبق برنامه در مدت ۱۸ ماه ساخته شود.

گفتنی است میزان اشتغالزایی این طرح حدود ۳۰۰ نفر است. همچنین همان‌طور که آمد، واحد ریسندگی شرکت بافت بلوچ با ظرفیت تولید ۱۵ تن انواع نخ در تیر سال گذشته با دستور رئیس‌جمهوری به بهره‌برداری رسیده بود.

سخن پایانی

بنابر این گزارش توسعه برنامه‌ها برای مناطق کم‌برخوردار از سوی سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران در حوزه نساجی ادامه دارد و طرح‌ها با جدیت دنبال می‌شوند. برنامه‌های ایدرو مشارکت در طرح‌ها و تشویق بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری بوده و بسیاری از طرح‌های در دست اقدام این سازمان از این نوع هستند. سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران با شناسایی مناطق محروم و کم‌برخوردار و نیز ظرفیت‌سنجی این مناطق، طرح‌های مناسب برای آنها تعریف و به جذب سرمایه‌گذار از بخش خصوصی می‌کند.

محسن صالحی‌نیا

پیمانکار طرح بافت بلوچ، عملیات احداث و آماده‌سازی محوطه واحد بافندگی را آغاز کرده است

تمرکز ایدرو بر خوشه‌سازی در زنجیره تامین

مدیر توسعه صنایع ریلی و خودرو سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) گفت: این سازمان برای بهبود فضای کسب‌وکار در حوزه قطعه‌سازی و ایجاد فضای رقابتی مناسب، در گام نخست روی افزایش تیراژ با استفاده از کاهش تنوعی متمرکز شده است. به‌گزارش ایدرو به نقل از روابط‌عمومی انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور، محمدرضا شیخ‌عطار، مدیر توسعه صنایع ریلی و خودرو سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران در جلسه هم‌اندیشی با انجمن صنایع همگن قطعه‌سازی کشور، اظهارکرد: افزایش تیراژ با استفاده از کاهش تنوع، رویکردی است که هم‌اکنون در این صنعت مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد. شیخ‌عطار با بیان اینکه سهم خانواده قطعه‌سازی در کل صنعت به‌لحاظ آورده ارزی قابل‌مقایسه با مصارف خود صنعت نیست، افزود: متاسفانه صنعت خودرو ایران به‌دلایل گوناگون در خانواده خودروسازان بزرگ جهان جایگاه مناسبی ندارد اما باید بتوانیم صنعت قطعه را به حدی از بلوغ برسانیم تا توانایی صادرات و ارزآوری داشته باشد و این امر نیازمند سرمایه‌گذاری و استفاده از فناوری روز است. مدیر توسعه صنایع ریلی و خودرو ایدرو ادامه داد: دومین موضوعی که در سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران روی آن متمرکز هستیم، اجرای هرچه سریع‌تر سیستم خوشه‌سازی است. شیخ‌عطار در تشریح این رویکرد گفت: درحال‌حاضر هر خودروساز در ایران با حدود ۴۰۰ تا ۷۰۰ بنگاه تامین قطعه کار می‌کند. این روش در کشورهای صاحب صنعت خودرو اجرا نمی‌شود و باید به‌گونه‌ای تغییر یابد که خودروساز در نهایت با ۷ یا ۸ مجموعه مواجه باشد.

او افزود: در اجرای سیستم خوشه‌سازی زنجیره تامین، طرف‌های تجاری خودروساز و قطعه‌ساز باید خود را متعهد به انجام تعهدات بدانند، زیرا در غیر این صورت مدیریت آن دشوار خواهد بود. وی ادامه داد: امیدواریم در دولت آینده بستر مناسبی برای تحقق موضوع تجمیع قراردادها با اولویت در نظر گرفتن اخلاق حرفه‌ای و عدالت بین خودروساز و قطعه‌ساز فراهم آید.

شیخ‌عطار گفت: صنعت قطعه دچار یک معضل بزرگ بوده و آن داشتن ظرفیت بلااستفاده است، به‌نحوی‌که توان واقعی تولید قطعه‌سازان تامین قطعات موردنیاز برای تولید ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار خودرو در سال است اما در شرایط فعلی نیمی از این ظرفیت بدون استفاده باقیمانده است. این مدیر سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران درباره مباحث مطرح پیرامون نحوه قیمت‌گذاری خودرو نیز گفت: اصرار ما در ایدرو بر واقعی شدن قیمت خودرو در بازار برای استفاده قطعه‌ساز و خودروساز از نقدینگی با بهره‌وری بالاست.

وی اظهارکرد: باید با واقعی کردن قیمت‌ها هرچه سریع‌تر بار این زیان انباشته را از دوش دولت برداریم و این امر با تجدید ارزش‌گذاری و اقدامات دیگری مانند اعطای تسهیلات کم‌بهره یا وام ارزی قابل‌دستیابی خواهد بود.

او گفت: اینکه ۴۲ میلیون نفر در ثبت‌نام‌های خودروسازان شرکت می‌کنند، به این معنی نیست که نیاز واقعی خودرو این میزان است، بلکه دلیل آن رانت ۲۰ تا ۱۴۰ میلیون تومانی ناشی از تفاوت قیمت بازار و کارخانه است که متاسفانه این ارقام قابل‌توجه در قالب زیان وارد حساب‌های خودروسازان کشور می‌شود. مدیر توسعه صنایع ریلی و خودرو سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران با بیان اینکه قیمت‌گذاری دستوری باعث ایجاد زیان انباشته و در نتیجه بحران نقدینگی برای خودروسازان شده، ادامه داد: صنعت قطعه و زنجیره تامین نیز از این بحران آسیب‌های زیادی دیده‌اند، این در حالی است که این سرمایه می‌توانست صرف توسعه اقتصادی کشور و این صنعت پیشران شود.

ارائه طرح ساماندهی واردات خودرو و قطعات آن

انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان کشور با ارسال نامه‌ای به رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی نسبت به واردات بی‌رویه قطعات خودرو در صورت رفع تحریم‌ها هشدار دادند و از وی خواستند تمهیدات لازم برای جلوگیری از تبدیل ارزهای انباشته‌شده در پشت سد تحریم‌ها به قطعاتی که تولید مشابه داخلی دارند، اندیشیده شود. به‌گزارش ایدرو به نقل از روابط‌عمومی انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان کشور، در این نامه که با امضای دبیر انجمن برای عزت‌اله اکبری‌تالارپشتی ارسال شده، آمده است که تحریم‌های سال‌های اخیر با وجود خسارت‌های جبران‌ناپذیر، موجب همدلی و یکپارچگی در صنعت خودرو و قطعه و در نهایت منجربه خلق انقلاب بزرگ «نهضت ساخت داخل قطعات» شده است. در ادامه این نامه به کاهش قابل‌توجه ارزبری در اجرای این نهضت صنعتی اشاره شده و آمده است: با توجه به سابقه تاریخی هجوم واردات بی‌رویه بعد از لغو دور اول تحریم‌ها و باز شدن مرزهای اقتصادی و سهولت تهاتر ارزهای بلوکه شده با خودرو و قطعات آن، اکنون این نگرانی وجود دارد که با لغو مجدد تحریم‌ها، تولیدکننده و سرمایه‌گذار داخلی در رقابت نابرابر و ایجاد تقاضای مازاد بر بازار ارز قرار گیرد که در این صورت علاوه‌بر افزایش زیان انباشته، با خطر ورشکستگی مواجه شود. انجمن کشوری صنایع همگن قطعه‌سازی به همراه این نامه «طرح پیشنهادی ساماندهی واردات خودرو و قطعات آن» با محوریت نظام‌مندی و ساماندهی به‌جای ممنوعیت واردات را برای رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس ارسال کرده و از وی و سایر نمایندگان خانه ملت خواسته‌اند برای روشن نگه داشتن چراغ نهضت ساخت داخل قطعات و صیانت از سرمایه‌گذاری‌های کلان انجام‌شده در این حوزه، قوانین و مقررات لازم برای وضع محدودیت‌های واردات قطعاتی که امکان ساخت آن در داخل کشور وجود دارد را تنظیم و اجرای آن را دنبال کنند.

بازار خودرو و تامین قطعات رقابتی شود

عضو هیات‌رئیسه کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی گفت: بازار خودرو رقابتی و خروج تامین قطعات از انحصار موجب کاهش قیمت و افزایش کیفیت خواهد شد. غلامحسین کرمی در گفت‌وگو با خبرخودرو درباره وضعیت کنونی صنعت خودرو کشور اظهارکرد: وضعیت خودروسازی داخلی در مقایسه با چند سال گذشته بهبود یافته اما در مقایسه با کشورهای آسیایی و بازار جهانی، بسیار عقب هستیم و با این وضعیت نمی‌توانیم در بازارهای بین‌المللی و حتی بازار کشورهای همسایه، حرفی برای گفتن داشته باشیم. این نماینده مجلس یازدهم با بیان اینکه بخش عمده‌ای از پیشرفت نکردن صنعت خودرو کشور به شرایط تحریم و بخش دیگری با شرایط انحصاری موجود در داخل کشور مرتبط است، افزود: واگذاری تامین قطعات خودرو به تعداد محدودی از قطعه‌سازان در ارتقای کیفیت خودروهای تولیدی بی‌تاثیر است؛ بنابراین باید به سمت بازار رقابتی میان کارخانه‌های خودروسازی و قطعه‌سازان فعال در داخل کشور حرکت کنیم و از دایره انحصار تعداد محدودی قطعه‌سازان خارج شویم که نتیجه این اقدام، کاهش قیمت و افزایش کیفیت خواهد بود.

نماینده مردم دشتی و تنگستان در مجلس شورای اسلامی درباره اقدامات دولت آینده گفت: صنعت خودرو کشور در حوزه اشتغالزایی و رفع مشکل بیکاری، بحث تولید و درآمد ملی در صورت سرمایه‌گذاری بهینه، می‌تواند حرفی برای گفتن داشته و منبع درآمدی خوبی برای قطعه‌سازان و همچنین صادرات باشد. کرمی با بیان اینکه از بهترین بازار خودرو در میان کشورهای همسایه و منطقه برخوردار هستیم، ادامه داد: بنابراین نیازی نیست در جست‌وجوی سهم بازار سایر کشورها باشیم. وظیفه دولت است که در این صنعت بیش از پیش ورود کرده و تسهیلات بیشتری را در اختیار کارخانجات قرار دهد و مدیریت و نظارت خوبی بر کیفیت و به‌ویژه قیمت محصولات داخلی داشته باشد.

عضو هیات‌رئیسه کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی درباره حذف قیمت‌گذاری دستوری خودرو و راهکار تک‌نرخی شدن قیمت این محصول به‌دلیل رانت موجود در بازار گفت: اکنون قیمت خودرو با نزدیک شدن نرخ کارخانه و بازار به یکدیگر، به‌طور تقریبی تک‌نرخی شده است. چرا باید قیمت کارخانه را به بازار نزدیک کنیم، در صورتی‌که می‌توانیم نرخ بازار را به کارخانه نزدیک کنیم که راهکار آن همان رقابتی شدن بازار و خروج تامین قطعات از انحصار قطعه‌سازان خاص و ارائه تسهیلات بانکی است.

کرمی در پایان با توجه به نیاز صنعت خودرو به نقدینگی درباره راهکارهای تامین نقدینگی خودروسازان خاطرنشان کرد: فراهم‌سازی زمینه صادرات، ارائه تسهیلات مناسب بانکی، فراهم‌سازی زمینه افزایش تولید و رقابتی شدن بازار موجب کاهش قیمت محصولات شده و کارخانجات خودروسازی را از بن‌بست کنونی که گرفتار آن شده‌اند، نجات می‌دهد.

تامین ۱۳ درصد هزینه‌های مترو از طریق فروش بلیت

نایب‌رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل شرکت بهره‌برداری مترو تهران و حومه گفت: با شیوع ویروس کرونا و کاهش مسافران مترو در سال ۱۳۹۹ فقط ۱۳درصد هزینه‌های جاری بهره‌برداری از مترو از طریق فروش بلیت تامین شد. به‌گزارش ایسنا، علی عبداله‌پور با اشاره به اینکه شرکت بهره‌برداری مترو تهران و حومه، سالانه برای انجام امور جاری حدود ۲ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان هزینه دارد، افزود: این رقم فقط شامل هزینه فعالیت‌های جاری از جمله تامین قطعات یدکی مصرفی، بیمه تجهیزات، هزینه‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری، قطارشویی و نظافت، هزینه آب، برق و سوخت و پرداخت حقوق و دستمزد کارکنان رسمی و پیمانکاران می‌شود. مدیرعامل شرکت بهره‌برداری مترو تهران و حومه تصریح کرد: بهره‌برداری از مترو هزینه بالایی دارد و تامین این مبالغ از عهده شرکت خارج است و دولت هم در سال ۱۳۹۹ فقط ۲۰ میلیارد تومان به‌عنوان یارانه بلیت به مترو پرداخت کرده و مترو فقط با فروش بلیت و کمک‌های شهرداری تهران به‌کار خود ادامه داده است.

وی در ادامه گفت: ما در شرکت بهره‌برداری مترو تهران مانند دیگر بخش‌های حمل‌ونقل از نظر مالی بسیار تحت‌فشار هستیم، چراکه در کنار هزینه‌های جاری برای نگهداشت مترو و تعمیرات اساسی، نیاز به اعتبار زیادی داریم.

عبداله‌پور با بیان اینکه در سال ۱۳۹۹ براساس محاسبات انجام‌شده ۵ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان برای بروزرسانی و تعمیرات اساسی ناوگان و سایر تجهیزات شرکت بهره‌برداری مترو تهران و حومه و جبران عقب‌افتادگی این تعمیرات اعتبار نیاز بود، خاطرنشان کرد: امسال باتوجه تغییر قیمت‌ها و افزایش تعداد ناوگانی که نیاز به تعمیرات اساسی دارند، مطمئنا این رقم افزایش می‌یابد. مدیرعامل شرکت بهره‌برداری مترو تهران و حومه در ادامه گفت: با توجه به شرایط به‌وجود آمده فقط ۵۰درصد از درآمدهای پیش‌بینی شده از فروش بلیت محقق شده و همین شرایط را سخت‌تر کرده است.

استقبال از تولید لنت‌ترمز با مشارکت خارجی‌ها

رئیس انجمن لنت‌ترمز و کلاچ ایران گفت: گرچه تولید انواع لنت‌ترمز در داخل کشور به میزان بیش از نیاز انجام می‌شود اما در صورت برداشته شدن تحریم‌ها از تولید لنت‌ترمز و کلاچ با مشارکت خارجی‌ها استقبال می‌کنیم.

سیدحسین لاجوردی، رئیس انجمن لنت‌ترمز و کلاچ ایران در گفت‌وگو با ایرنا افزود: در سال‌های گذشته سرمایه‌گذاری‌های زیادی از سوی شرکت‌های ایرانی برای توسعه کمی و کیفی تولید انواع لنت‌ترمز و کلاچ خودروها انجام‌شده و به ثمر رسیده است. وی گفت: اکنون تولید لنت‌ترمز و کلاچ به اندازه کافی و بیش از نیاز بازار انجام می‌شود و رقابت شدیدی بین تولیدکنندگان داخلی وجود دارد، به‌طوری که مازاد این محصولات به برخی کشورهای همسایه از جمله عراق و افغانستان صادر می‌شود. این مقام صنفی خاطرنشان کرد: به‌دلیل توان شرکت‌های داخلی و تولید کافی محصول، وزارت صنعت، معدن و تجارت این محصولات را جزو اقلام ممنوع برای واردات اعلام کرده و هرگونه حضور خارجی‌ها برای تولید این محصول در کشور، می‌تواند به زیان سرمایه‌گذاری شرکت‌های داخلی باشد. وی در ادامه بیان کرد: در صورتی که خارجی‌ها به‌ویژه در پی برداشته شدن احتمالی تحریم‌ها به‌دنبال کار و فعالیت در بازار ایران باشند، فقط در صورتی که تولید به صورت مشارکتی انجام شود و از توان و تجربه آنها در جهت بهبود کیفیت تولیدات بهره ببریم، از حضورشان استقبال خواهیم کرد.

لاجوردی رشد تولید این محصولات در سال ۹۹ نسبت به سال ۹۸ را حدود ۶۰ درصد عنوان کرد و گفت: برای امسال نیز رشد ۲۵ تا ۳۰ درصدی در تیراژ تولید پیش‌بینی می‌شود. رئیس انجمن لنت‌ترمز و کلاچ ایران عمده مشکلات بر سر راه برخی تولیدکنندگان را تخصیص ارز برای تهیه مواد اولیه موردنیاز و همچنین کمبود تسهیلات بانکی عنوان کرد و افزود: همچنین در زمینه صادرات در موضوع تعهدات ارزی اختلافاتی با گمرک داریم که در حال رفع آنها هستیم. اشاره رئیس انجمن لنت‌ترمز و کلاچ ایران به محاسبه تعهدات ارزی از سوی گمرک با دلار سنا برای صادرکنندگان است، درحالی‌که فعالان صادراتی ارزشان را با دلار نیمایی به کشور بازمی‌گردانند.

یادداشت

استقلال حسابرسی و شفافیت اقتصادی

عباس هشی
اقتصاددان و استاد دانشگاه

یکی از مسائلی که می‌تواند منجر به شفاف‌تر شدن بخش‌های مختلف اقتصاد شود، استقلال بخش حسابرسی است که می‌تواند نقاط غیرشفاف اقتصاد را زیر نورافکن قرار دهد. در این صورت بدون‌شک شاهد کاهش فساد اقتصادی هم خواهیم بود که مستقیما حاصل غیرشفاف بودن بخش‌های مختلف است.

اما دولت به‌دلیل تصدی بخش‌های مختلف، وارد مقوله حسابرسی هم شده که همین امر باعث شده فاکتور شفافیت اقتصادی تا حد بسیار زیادی تحت تاثیر قرار گیرد.

مقاصدی که برای سرمایه‌گذاری وجود دارد، به‌دلیل وجود اقتصاد زیرزمینی و بی‌اعتمادی مردم نسبت به دولت در برخی زمینه‌ها چندان قابل‌پیش‌بینی نیست. البته باید به این نکته توجه داشت که با رصد جهت حرکتی سرمایه‌های هلدینگ‌های بزرگ می‌توان مقصد را پیش‌بینی کرد، اما مردم که پول چندانی در دست‌شان نیست و بخش عمده این پول‌ها در اختیار همان اقتصادهای زیرزمینی، هلدینگ‌ها و بزرگان خصولتی است، به همین دلیل نمی‌توان باتوجه به سرمایه‌های در اختیار مردم گفت سرمایه‌ها به سمت کدام یک از بازارها می‌روند.

اول باید به این نکته توجه داشت که هلدینگ‌ها و بزرگان خصولتی به نحوی سرمایه‌ها را بین بازار سهام، بانک، بازار ارز و طلا جابه‌جا می‌کنند که حداکثر استفاده را ببرند. به‌دلیل حجم بالای این پول، سرمایه‌های بزرگانی که گفته شد قابلیت ردیابی دارد.

اما در این فضا پولی که در اختیار مردم است نسبت به آنچه در کل اقتصاد جریان دارد اصلا به حساب نمی‌آید. مردم نیز همین حجم کم نقدینگی را مدتی در اختیار موسسات مالی و اعتباری و بانک‌هایی که نرخ سود سپرده‌گذاری بیشتری داشتند، قرار دادند که متاسفانه دست آخر دارایی برخی بر باد رفت. البته دولت هشدار داده بود که به این صندوق‌ها اعتماد نکنید. حتی پس از اینکه کار به جاهای باریک رسید دولت ضررهای مردم را جبران کرد و پول افراد را پس داد.

دلیلش هم این بود که مثلا وقتی معترضان شیشه‌های یک صندوق مالی اعتباری را می‌شکنند، هیچ تضمینی وجود ندارد که بانک بغل‌دستی از دست سنگ‌هایی که پرتاب می‌شود در امان بماند! از همین رو دولت به‌سرعت ورود کرد تا این غائله خاتمه پیدا کند.

پس از مدتی ریاست‌جمهوری و رئیس کل وقت بانک مرکزی از مردم خواستند پول‌های‌شان را در اختیار بانک‌های دولتی، خصوصی و خصولتی قرار دهند تا خاطرشان از امنیت آن راحت باشد. تا مدتی هم این توصیه نتیجه خوبی داشت اما با کاهش ارزش پول ملی و بحث ارز تک‌نرخی که به‌نام دلار جهانگیری معروف شد، امید می‌رفت به‌دلیل دلاریزه شدن اقتصاد و همچنین تسلط کامل دولت بر منابع ارزی، دلار به بازار تزریق شود تا نرخ کنترل شود.

در ۴ سال نخست دولت آقای روحانی از طریق منابع ارزی در اختیار بانک مرکزی این کار انجام شد اما در ۴سال دوم به صادرکنندگان گفته شد ارزهای خود را به کشور برگردانند. با کدام حساب و کتاب چنین حرفی می‌زنند؟

طبق گزارش بانک‌ها و به‌استناد ترازنامه‌های شرکت‌های بورسی، صادرکنندگان بیش از بیست و چند میلیارد دلار ارز خارج از کشور داشتند که طبق دستور دولت باید به کشور بازمی‌گرداندند؛ البته باید ارز حاصل از صادرات در سال‌های ۹۷ و ۹۸ هم به آن اضافه می‌شد.

طبق گزارش‌ها در کل سال ۹۷ حدود ۶ تا ۷میلیارد دلار و در سال ۹۸ هم تقریبا ۱۰میلیارد دلار به کشور بازگردانده شد.

در واقع اغلب صادرکنندگان ارز خود را به کشور نیاوردند و ارز ۴۲۰۰تومانی در فروردین و اردیبهشت ۹۷، ناگهان تا مرداد و شهریور همان سال به ۱۸هزار تومان هم رسید.

در آن شرایط دولت مجبور شد دخالت کند و تا ۱۰ هزار تومان هم نرخ دلار را کاهش داد، اما در نهایت نرخ ارز افسارگسیخته بالا رفت و این به‌معنای کاهش ارزش پول ملی است.

از طرفی هم ارزش سرمایه‌هایی که مردم با اعتماد به دولت در بانک‌ها گذاشته بودند در عرض چند ماه به یک‌سوم رسید که این اتفاق هم باعث شد شکاف بی‌اعتمادی عمیق‌تر شود.

رشد ۴۲.۷ درصدی سپرده بانک‌ها در سال ۹۹

بررسی آمارهای بانک مرکزی حاکی است در سال ۹۹ میزان مانده سپرده‌ها و تسهیلات بانک‌ها نسبت به سال قبل از آن به ترتیب ۴۲.۷ و ۴۴.۳ درصد رشد داشت. به گزارش ایرنا، بانک مرکزی در گزارشی وضعیت سپرده‌ها و تسهیلات ریالی و ارزی بانک‌ها و موسسه‌های اعتباری در سال ۹۹ را منتشر کرد. براساس این گزارش، سال گذشته ۳ میلیون و ۸۷۵ هزار میلیارد تومان سپرده‌گذاری نزد بانک‌ها انجام شد که در مقایسه با سال ۹۸ که معادل یک میلیون و ۱۵۹ هزار میلیارد تومان بود، ۴۲.۷ درصد افزایش داشته است. بیشترین سپرده‌ها مربوط به پایتخت با مبلغ ۲ میلیون و ۸۱ هزار میلیارد تومان و کمترین میزان نیز مربوط به کهگیلویه‌وبویراحمد معادل ۱۰ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان بود. همچنین طبق گزارش بانک مرکزی، بانک‌ها سال گذشته ۲ میلیون و ۷۹۲ هزار میلیارد تومان تسهیلات پرداخت کردند که در مقایسه با سال ۹۸ رشد ۴۴.۳ درصدی داشته است. سال ۹۸ بانک‌ها ۸۵۶ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان تسهیلات اعطا کرده بودند. طبق این گزارش، میزان اعطای تسهیلات به ساکنان پایتخت در سال ۹۹ نسبت به سایر استان‌ها بیشتر بود و ساکنان پایتخت یک میلیون و ۷۶۹ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان وام اخذ کردند. در استان کهگیلویه و بویراحمد نیز ۹ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان تسهیلات اعطا شده و این استان رکورد کمترین پرداخت وام را به‌نام خود ثبت کرد.براساس اعلام بانک مرکزی، سال گذشته نسبت تسهیلات به سپرده‌ها پس از کسر سپرده قانونی ۸۰.۲ درصد بوده که نسبت به سال قبل از آن ۰.۸ واحد درصد افزایش داشته است. این نسبت در تهران ۹.۵ درصد و در استان کهگیلویه و بویراحمد ۱۰.۹ درصد بود.

همچنین باتوجه به اینکه دفاتر مرکزی بسیاری از شرکت‌ها و موسسات تولیدی در تهران قرار دارد، عمده فعالیت‌های بانکی آنها از طریق شعب بانک‌ها و موسسه‌های اعتباری استان تهران انجام می‌شود.

کارشناسان در واکنش به کاهش نرخ سود بین‌بانکی عنوان کردند

نرخ سود و «جاروکشی» در بازار

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

نرخ سود بانکی یکی از مناقشه‌برانگیزترین مباحثی است که در طول یکسال و نیم اخیر بین فعالان اقتصادی و همچنین تحلیلگران این حوزه جریان دارد. بسیاری از فعالان اقتصادی که در طول این مدت سرمایه خود را وارد بورس کرده‌اند با انتقاد از رئیس کل پیشین بانک مرکزی روال تعیین نرخ سود را به ضرر خودشان دانسته و سیاست بانک مرکزی مبنی بر افزایش بی‌مقدمه نرخ سود سپرده و همچنین نرخ سود بین‌بانکی را در راستای به زمین زدن بازار سهام برمی‌شمردند، این در حالی است که اقتصاددانان معتقدند باتوجه به بانک‌محور بودن اقتصاد ایران هرگونه کاهش نرخ سود بانکی منجر به ورود نقدینگی به بازار می‌شود که این مسئله می‌تواند به تشدید تورم در کشور منجر شود. البته مسئولان دولت دوازدهم و بانک مرکزی ضمن دفاع از تصمیمات خود با رد ادعای اقتصاددانان، بازار سهام را آلترناتیو بانک معرفی می‌کنند که توانست نقدینگی سرگردان را جذب و اصطلاحا پول رهاشده در بازار را جمع‌آوری کند که در افواه به جارو کردن پول تشبیه می‌شود. این عمل که در بین فعالان اقتصادی بسیار مصطلح است در شرایطی استفاده می‌شود که یک دولت یا بانک مرکزی با هدف کنترل تورم و جبران کسری از محل غیرتورمزا اقدام به جمع کردن نقدینگی سرگردان از بازارهای موازی می‌کند. این اقدام نقدینگی را کاهش می‌دهد و از طرفی هم کسری بودجه را می‌توان از این طریق جبران کرد، اما معمولا یکی از بازارها در صورت اجرای این سیاست متضرر می‌شوند که در سال ۹۹ بازار سهام در این جایگاه قرار داشت.

عکس: آیدا فریدی

نرخ سود در کشور ما تا سال ۹۸ به روال قدیم تعیین می‌شد اما از ۲ سال قبل تاکنون تا حدود بسیار زیادی رویه تغییر کرد و بانک مرکزی توانست با استقلالی نسبی سازکار تعیین نرخ سود بانکی را در اختیار بگیرد

بانک مرکزی در روزهای گذشته با انتشار بیانیه‌ای از کاهش یافتن نرخ سود بین‌بانکی خبر داد که انتقاد برخی از کارشناسان را برانگیخته است. این دسته از تحلیلگران بر لزوم اعمال سیاست‌های کنترلی در بازار تاکید داشته و بانک‌های کشور را در آستانه ورشکستگی می‌دانند. بانکداران نیز معتقدند دولت‌ها برای ادامه کار خود به سرمایه نیاز دارند و اقدامی که بانک مرکزی با کاهش نرخ سود بین‌بانکی کرده عرصه را برای خصوصی‌های این حوزه تنگ‌تر می‌کند زیرا نرخ سود به‌عنوان یکی از ابزارهای جذب سرمایه برای بانک‌ها می‌تواند نظر سپرده‌گذاران سابق برای بازگرداندن سرمایه‌شان به سیستم بانکی کشور را جلب کند. بانکداران بر این نکته تاکید می‌کنند که کاهش نرخ بهره باعث می‌شود بانک‌ها برای قرض دادن به یکدیگر استانداردهای سفت و سخت‌تری را دخالت دهند که نتیجه‌ای غیر از تحت فشار قرار گرفتن بانک‌های کوچک‌تر نخواهد داشت.

کاهش پلکانی نرخ سود بانکی

نرخ سود بین‌بانکی براساس آخرین گزارش‌ها، از ۱۸.۵۴ درصد در روزهای پایانی خرداد ۱۴۰۰، به ۱۸.۴۶ درصد در ۳ تیر کاهش یافته است.

جدول تغییرات نرخ سود بین‌بانکی نشان می‌دهد نرخ سود در این بازار از ۱۹.۷۶ درصد در اردیبهشت امسال به ۱۸.۴۶ درصد در روزهای نخست تیر کاهش یافته است.البته نرخ سود بین‌بانکی از خرداد به زیر ۱۹ درصد رسیده و در کانال ۱۸ درصدی در نوسان بوده است. این نرخ در ۲۷ خرداد ۱۸.۵۴ درصد بوده و حتی در ۲۰ خرداد به ۱۸.۴۲ درصد کاهش یافته بود.گفتنی است نرخ سود بین‌بانکی براساس عرضه و تقاضاست و ثابت نیست. در واقع این نرخ نوسان دارد؛ به‌گونه‌ای که با افزایش تقاضا برای دریافت وام بین‌بانکی و از سوی دیگر نبود عرضه متناسب با آن، نرخ سود بالاتر می‌رود و برعکس.برخی کارشناسان اقتصادی معتقدند کاهش نرخ سود بانکی می‌تواند نقش مهمی در حرکت نقدینگی از بانک به بازار سرمایه داشته باشد و سبب رونق بازار سرمایه شود.

پیش از این هم عبدالناصر همتی، رئیس کل پیشین بانک مرکزی، یکی از اهداف این بانک برای کنترل تورم و مهار رشد نقدینگی را کاهش نرخ سود بین‌بانکی اعلام کرده بود، این در حالی است که گروه دیگری از کارشناسان اقتصادی معتقدند نرخ بهره بین‌بانکی نباید کاهش یابد، زیرا اثرات تورمی شدیدی دارد و اگر نرخ بهره بین‌بانکی خیلی کاهش پیدا کند، موجب کاهش سود سپرده‌های بانکی می‌شود.

بازار بین‌بانکی یکی از ارکان بازار پول محسوب می‌شود که در آن بانک‌ها و مؤسسات اعتباری برای تامین مالی کوتاه‌مدت و ایجاد تعادل در وضعیت نقدینگی خود، با یکدیگر معامله می‌کنند.

وجود چنین بازاری موجب می‌شود بانک‌ها برای تامین نقدینگی به بانک مرکزی مراجعه نکنند؛ ضمن اینکه تغییرات نرخ سود بین‌بانکی می‌تواند در افزایش و کاهش نرخ سود بانکی موثر باشد.

تاریخ	نرخ بازار بین‌بانکی	حداقل نرخ توافق بازخرید	نرخ اعتبارگیری قاعده‌مند	نرخ سپرده‌گذاری قاعده‌مند
۱۴۰۰/۰۴/۰۳	٪۱۸.۴۶	٪۱۹.۸	٪۲۲	٪۱۸
۱۴۰۰/۰۳/۲۷	٪۱۸.۵۴	٪۱۹.۸	٪۲۲	٪۱۸
۱۴۰۰/۰۳/۲۰	٪۱۸.۴۲	٪۱۹.۸	٪۲۲	٪۱۸
۱۴۰۰/۰۳/۱۳	٪۱۸.۴۱	٪۱۹.۸	٪۲۲	٪۱۸
۱۴۰۰/۰۳/۰۶	٪۱۹.۲۴	٪۱۹.۸	٪۲۲	٪۱۸
۱۴۰۰/۰۲/۳۰	٪۱۹.۰	٪۱۹.۸	٪۲۲	٪۱۸
۱۴۰۰/۰۲/۲۳	٪۱۹.۵۸	٪۱۹.۹	٪۲۲	٪۱۸
۱۴۰۰/۰۲/۱۶	٪۱۹.۵۶	٪۱۹.۸	٪۲۲	٪۱۸
۱۴۰۰/۰۲/۰۹	٪۱۹.۵۷	٪۱۹.۸	٪۲۲	٪۱۸
۱۴۰۰/۰۲/۰۲	٪۱۹.۷۶	٪۱۹.۸	٪۲۲	٪۱۸

نرخ سود بین‌بانکی در حال حاضر از سوی اغلب بانک‌ها رعایت نمی‌شود و باتوجه به وضعیت بانک‌های متقاضی تسهیلات نرخ بهره تعیین می‌شود

استقلال در تعیین نرخ سود

حجت‌الله فرزانی، کارشناس اقتصاد با اشاره به تغییرات ساختاری در تعیین نرخ سود در کشورمان به صمت گفت: نرخ سود در کشور ما تا سال ۹۸ به روال قدیم تعیین می‌شد اما از ۲ سال قبل تاکنون تا حدود بسیار زیادی رویه تغییر کرد و بانک مرکزی توانست با استقلالی نسبی سازکار تعیین نرخ سود بانکی را در اختیار بگیرد. وی در ادامه افزود: باوجود تغییرات گسترده در نحوه تعیین نرخ سود باز هم شاهد انتقادات گسترده‌ای هستیم. در مدتی که گفته شد سیستم نرخ بهره شباهت بسیار زیادی به آنچه در فدرال‌رزرو امریکا انجام می‌شود پیدا کرد.

فرزانی با یادآوری مکانیسم پیشین اعلام نرخ بهره بین‌بانکی عنوان کرد: همان‌طور که گفته شد موضوع تعیین نرخ سود به ۲ دوره قبل و بعد از سال ۹۸ تقسیم می‌شود. تا پیش از سال ۹۸ شورای پول و اعتبار نرخ سود بانکی را تعیین می‌کرد. در این روش میانگین نرخی که در جلسه مطرح می‌شد به‌عنوان نرخ سود بانکی اعلام می‌شد.

▣ عملیات بازار باز (OMO)

این کارشناس بانکی با اشاره به اجرای نصفه و نیمه عملیات بازار باز در اقتصاد ایران به صمت گفت: بعد از سال ۹۸ شاهد اجرای سیاستی تحت عنوان بازار باز (OMO) بودیم که شباهت زیادی به آنچه در ایالات متحده می‌بینیم دارد. در این سیستم با استفاده از مکانیسم فروش اوراق تلاش می‌شود تعادل در بازار پول برقرار شود که با تعیین یا حفظ کریدور نرخ سود بین‌بانکی انجام می‌شود.

وی ادامه داد: باوجود ایجاد تحولات زیربنایی در سیستم بانکی باز هم شاهد جلوگیری بانک مرکزی از وانهادن مسئولیت تعیین نرخ سود بانکی به بانک‌ها هستیم. تفاوتی که بین مکانیسم تعیین نرخ سود در ایران و امریکا وجود دارد، دقیقا همین جاست که ما به بانک‌ها اجازه تعیین نرخ سود به‌صورت مستقل را نمی‌دهیم اما آنها به‌طور کلی این امر را برعهده بانک‌ها و موسسات مالی گذاشته‌اند تا عرضه و تقاضا بتواند در این بین حکم کند و بالانس برقرار شود.

▣ آزادسازی نرخ سود بانکی

این تحلیلگر اقتصاد به الگوی آزادسازی تعیین نرخ سود در نظام بانکی اشاره کرد و یادآور شد: بانک‌ها باید بسته به ریسکی که می‌پذیرند، اقدام به تعیین نرخ سود کنند. حالا فرقی ندارد که در مبادلات بین‌بانکی باشد یا در ارائه تسهیلات چنین مسئله‌ای ایجاد شود؛ در هر حال بانک‌ها می‌توانند در رأس نرخ سود را به‌صورت موردی تعیین کنند. فرزانی در پایان خاطرنشان کرد: البته در نظام بانکی کشور ما نرخ سود سپرده تقریبا رعایت نمی‌شود و بانک‌ها باتوجه به اینکه چه کسی، با چه مقدار سرمایه‌ای مشتری آنهاست نرخ سود را تعیین می‌کنند و همین مسئله باعث شده بسیاری به این نحوه تعیین نرخ سود اعتراض داشته باشند.

بانک منابع می‌خواهد

علی‌اصغر پورمتین، کارشناس امور بانکی با اشاره به تخلفات در زمینه تعیین نرخ بهره بانکی به صمت گفت: نرخ سود بین‌بانکی در حال حاضر ازسوی اغلب بانک‌ها رعایت نمی‌شود و باتوجه به وضعیت بانک‌های متقاضی تسهیلات نرخ بهره تعیین می‌شود؛ برای مثال وقتی بانک کوچکی اقدام به درخواست تسهیلات از بانک‌های قوی‌تر می‌کند، باتوجه به ریسک قرض دادن مبلغ، بانک قوی‌تر نرخ بهره‌ای را اعلام می‌کند که نسبت چندانی با آنچه اعلام می‌شود، ندارد.

پورمتین عنوان کرد: این اتفاق در ارتباط با بانک‌های کوچک‌تر و پرریسک‌تر که نمی‌توانند به‌موقع تسهیلات را تسویه کنند، وجود دارد. بانک مرکزی هم باید نظارت داشته باشد اما این مسئله فراگیر شده است.

وی ادامه داد: باید توجه داشت بانک‌ها برای ارائه تسهیلات باید منابع داشته باشند تا بتوانند به بخش تولید سرمایه تزریق کنند اما وقتی نرخ سود سپرده کاهش پیدا می‌کند افراد تمایلی برای سپرده‌گذاری در بانک‌ها ندارند و همین مسئله زمینه را برای افزایش نقدینگی سرگردان در بازارها ایجاد می‌کند. از طرفی هم شاهدیم که بانک‌ها به‌دلیل در دسترس نبودن منابع از ارائه تسهیلات ناتوان هستند.

پورمتین در پایان خاطرنشان کرد: برای اینکه بانک‌ها بتوانند حمایت خود را از بخش تولید به نمایش بگذارند باید مصوباتی که با هدف امهال و بخشودگی تسهیلات صادر شده، برچیده شود تا بانک‌ها بتوانند با پس گرفتن همان تسهیلات منابعی برای ارائه به بخش تولید داشته باشند؛ در غیر این صورت بانک‌ها به منابعی که برای حمایت نیاز است دسترسی ندارند.

سخن پایانی...

رویه بانک مرکزی برای تعیین نرخ سود سپرده و بین‌بانکی منتقدان زیادی داشته و به‌نظر می‌رسد با ادامه روند فعلی و افزایش نرخ تورم دامنه این انتقادات نیز گسترده‌تر شود. باید توجه داشت اقتصاد ایران از روزی که دولت مدرن در کشورمان شکل گرفته تا امروز بانک‌محور بوده و ایجاد تحولی زیربنایی و بورس‌محور کردن این نظام پیچیده بروکراتیک تبعاتی خواهد داشت که در حال حاضر شاهد بخشی از آنها هستیم؛ برای مثال بسیاری از اقتصاددانان به قدرت گرفتن بانک‌ها در طول دهه‌های اخیر اشاره می‌کنند که با پشتوانه جذب نقدینگی در قالب سپرده‌گذاری محقق شده است. بانک‌ها نیز این سرمایه را وارد بازارهایی نظیر مسکن، خودرو و... کرده‌اند که از قِبَل این اقدامات سود کلانی هم عایدشان شده، اما در طول یک دهه اخیر اتفاقات به‌گونه‌ای رقم خورد که سپرده‌گذاری در کشورمان روز به روز زیر سوال رفت و بنگاهداری بانک‌ها نیز تقبیح شد تا در نهایت ماجرای تقویت بازار سهام و کاهش نرخ سود سپرده به زیر ۱۰درصد پیش آمد و مابقی اتفاقات رخ داد. مسئله‌ای که پیرامون این موضوع مطرح شده لزوم استقلال بانک مرکزی است؛ نهادی که با اشاره دولت‌ها اقدام به اتخاذ سیاست‌هایی می‌کند که در اغلب مواقع خلاف میل باطنی رؤسایش بوده است. از طرفی هم بانک‌های خصوصی با فشار آوردن به بانک مرکزی سعی دارند اوضاع بد مالی را که در پی کاهش نرخ سود گریبان‌شان را گرفته با استقراض از بانک مرکزی بگذرانند. این دوگانه به مقدار بسیار زیادی اقتصاد کشور را دچار بحران می‌کند؛ تا جایی که امروزه لزوم تغییر رویه بانک مرکزی به‌شدت احساس می‌شود.

شهر در تصرف داروخانه‌ها

آیدا فریدی: اگر از شما بخواهند در یک جمله تعریفی از داروخانه ارائه بدهید، نخستین شرحی که به ذهن‌تان می‌رسد، محلی برای فروش دارو و اقلامی است که برای درمان استفاده می‌شوند. حالا کافی است وارد داروخانه‌ای بشوید و ببینید که محل موردنظر چقدر شبیه به توصیفی است که شما از داروخانه در ذهن خود دارید.

آنچه شما هنگام ورود به یک داروخانه می‌بینید مجموعه‌ای از اقلام بهداشتی و آرایشی و مکمل‌های ورزشی و خوراکی است و بعد از تمام اینها و در آخر، اقلام دارویی و درمانی. هدف از تهیه گزارش تصویری پیش‌رو در کنار ایجاد پرسشگری درباره قانون فروش اقلام غیردارویی در داروخانه‌ها، مسئله دیگری است که مربوط به حد فاصل قرار گرفتن دو داروخانه کنار هم و در یک خیابان است. کافی است یکی از همین خیابان‌های اصلی پایتخت را به‌عنوان معیار سنجش خودتان انتخاب کنید. در هر نقطه‌ای از این معبر اصلی که بایستید می‌توانید دست‌کم ۳ داروخانه را اطراف خود مشاهده کنید.

جدا از این زاویه دید که به‌طور معمول حضور یک مجموعه درمانی مانند کلینیک یا بیمارستان و مطب می‌تواند محلی برای تجمع چند داروخانه در یک محدوده باشد، این نکته هم حائز اهمیت است که در بیشتر موارد بدون حضور یک مکان درمانی شاهد تعدد داروخانه‌ها خواهید بود.

چند درصد این داروخانه‌ها داروهای موردنیاز یک مراجعه‌کننده به داروخانه را مهیا می‌کنند؟ چند درصد افراد مراجعه‌کننده به داروخانه، مشتری دارو هستند و چند درصد به‌دنبال محصولات آرایشی و بهداشتی وارد داروخانه می‌شوند؟ تجمع چندین داروخانه در یک محدوده ۱۰۰ متری از یک خیابان و در فاصله کمتر از ۵۰ متر و حتی کمتر در دو سوی یک خیابان اصلی، بیشتر از آنکه گویای در دسترس بودن داروخانه برای فروش دارو باشد، این فرضیه را به ذهن متبادر می‌کند که داروخانه بیشتر شبیه به یک جور کسب‌وکار با درآمد مناسب است که این روزها در هر کوچه و پس کوچه‌ای شاهد از دیاد و تعدد آن هستیم؛ اتفاقی که در گذشته کمتر دیده می‌شد و کمتر پیش می‌آمد که دو داروخانه را در فاصله کمی از یکدیگر ببینیم.

اگر در خیابان ولیعصر تهران ۱۰۰ متر از مسیر را پیاده قدم بزنید، شاهد ۲۰ داروخانه در این محدوده خواهید بود. رقمی که در ابتدا قابل تصور نیست اما حقیقت است و این سوال را به ذهن می‌رساند که هر شخصی با هر تخصصی و در جه اعتبار دانشگاهی می‌تواند جواز تاسیس یک داروخانه را داشته باشد.

مسائل و مشکلاتی پشت پرده صدور مجوز تاسیس داروخانه وجود دارد که موجب نگاه نادرست عده‌ای از مردم و پزشکان به داروخانه به‌عنوان محل فروش کالاهایی غیر از خدمات سلامت شده است.

گزارش تصویری این شماره صمت درباره رشد روزافزون تعداد داروخانه‌ها و بدون توجه به آیین‌نامه‌های مربوط به صدور مجوز داروخانه است.

چهارشنبه
۹ تیر ۱۴۰۰- ۱۹ ذی‌القعده ۱۴۴۲ - ۳۰ ژوئن۲۰۲۱-شماره۱۸۲۶-پیاپی ۳۱۴۴

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

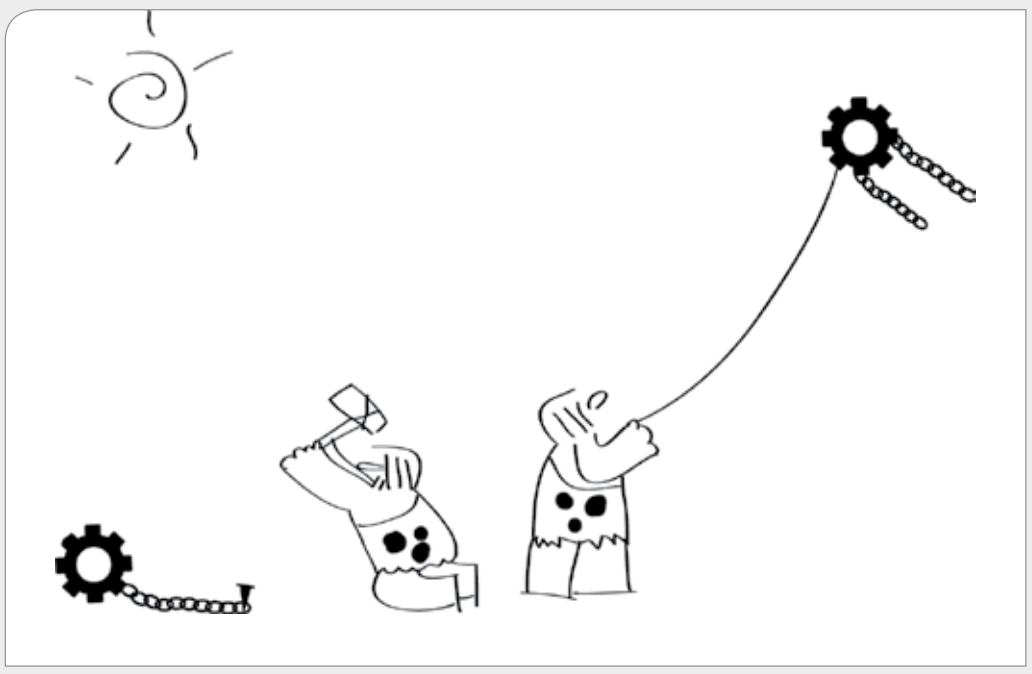
صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲ در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱ در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲
عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

معرفی کتاب

یک انسان، یک حیوان

آیدا فریدی: «جهنم خالی است، همه شیاطین اینجا هستند.» این جمله از شکسپیر مصداقی از کتابی است که قصد معرفی آن را داریم. کتاب «یک انسان، یک حیوان» نوشته ژروم فِراری، نویسنده فرانسوی.

خیر و شر در نهاد انسان‌هاست و اختیار و آزادی آدمی او را به صحنه نبرد خیر و شر، از درون خویش به بیرون می‌کشاند. نام کتاب از همین شرح کوتاه گرفته شده است. در هر انسانی جانور زخمی کوچکی است که شب‌ها از حفره تاریک خود بیرون آمده و به‌دنبال قربانی‌اش می‌گردد. از همین جدال انسان با خیر و شر درون است که داستان‌ها ساخته می‌شوند. اما داستان‌ها چیزی جز واقعیت‌های تاریخی و اجتماعی نیستند؛ چیزی جز آنچه بر انسان در طول تاریخ گذشته است. از این نظر شاید بتوان این‌طور گفت که جنگ در نهایت آنچه از خود به‌جا می‌گذارد پوسته‌ای از بشریت و موجودی به‌نام انسان است؛ انسانی که در تئوری جنگ، مرگ را از نزدیک دیده و چشم در چشم با آن گلاویز شده و شکست خورده است. آنکه می‌کُشد تا ابد مرده است حتی اگر پیروز نبرد باشد!

کتاب ژروم فراری درباره بازماندگان روح مجروح سربازی است که بعد از حادثه ۱۱ سپتامبر در سال ۲۰۰۱ روستای مادری‌اش را ترک می‌کند و به شبکه‌ای از مزدوران مسلح می‌پیوندد که در خاورمیانه می‌جنگند. او مرگ دیگری و رفیق کودکی‌اش را دیده و چشمانش خرد شدن استخوان پای طفلی زیر پای جنگ را مشاهده کرده و به ذهن سپرده است. ذهنش دیگر نه آن ذهن و چشمش دیگر نه آن چشم است. انسان چیزی نیست جز مجموعه‌ای از آنچه در گذشته دیده و به خاطر سپرده است. نویسنده جایی در کتاب می‌گوید: «آرزو داشتی زیر آسمانی بدون آینده به دنیا آمده بودی که برایت تراژدی دیگری جز اجبار به زندگی حقارت‌آمیز و منفور رقم می‌زد.»

کتاب سرشار از چنین جملاتی است که برای انسان معاصر و مدرن بسیار خوشایند و آشنا است. نویسنده در جمله دیگری از کتاب می‌گوید: «بگذار ابدیت همان جا که هست بماند. تنها راه برای حفظ ابدیت، نزدیک نشدن به آن است زیرا در زمان گم‌گشتگی و جدایی است که خود را نزدیک آن چیزی می‌یابی که از دست رفته و برای همیشه غیرقابل دسترس شده است.»

نویسنده فرانسوی کتاب، در رشته فلسفه در پاریس تحصیل کرده و علاوه بر نویسندگی، استاد فلسفه در شمال افریقا، الجزایر و نیز ابوظبی بوده است. شاید از رهرو همین حضور نویسنده در شرق و کرسی‌های دانشگاهی و مطالعات آکادمیک اوست که در بسیاری از بخش‌های کتاب ارجاعاتی به داستان منصور حلاج و آنچه بر او گذشت، شده است. نویسنده سرنوشت حلاج را سرلوحه داستان خود قرار داده است. در بخشی از کتاب آمده است: آن صبحی که برای اجرای حکم مجازات عشق به خدا، حسین بن منصور حلاج را برای اجابت دعایش از زندانی که در آن مدت مدیدی عبادت کرده بود بیرون کشیدند، تو هم باید مثل او بودی.

حلاج در همین کوچه‌ها راه رفته بود و خشم و تحسین مردم برایش بی‌تفاوت بود. او سرش را بلند کرد و نگاهش را به چوبه دار دوخت و گفت: چنین است که با قدیس قدح می‌نوشند. و خلق ساکت بودند، زیرا چنان در عمق ظلمات به‌سر می‌بردند که قادر به شناخت نور حقیقت نبودند.

یکی از میان جمعیت فریاد کشید که او یک مرتد است، صدای دیگری برخاست که او خداوند است. جلاد، منصور حلاج را در چنگ گرفت و به او گفت: «ابن‌منصور، من دست همان خدایی هستم که زندگی‌ات را می‌گیرد.» و حلاج جواب داد: « تو معنای آنچه را که می‌گویی نمی‌دانی، خدا با همان دستی که زندگی را می‌گیرد، با همان دست زندگی دیگری می‌بخشد.»

کتاب‌های فراری اغلب جوایز معتبری را به خود اختصاص داده‌اند که از جمله آنها جایزه گنکور است که برترین جایزه ادبی فرانسه است و در سال ۲۰۱۲ به آخرین کتاب او به‌نام «مرثیه‌ای برای سقوط روم» اختصاص یافته است.

کتاب «آنجا که ایمانم را رها کردم» نیز به زبان انگلیسی ترجمه شده و چندین جایزه معتبر فرانسه را دریافت کرده و به‌عنوان پرفروش‌ترین کتاب در فرانسه و انگلستان شناخته شده است. عنوان کتاب un die dieu، un die animal بیانگر عشق انسان متعالی در مقابل درنده‌خویی حیوانی است. یک انسان، یک حیوان چیزی است که ما هستیم و اگر آن را فراموش کنیم محکوم به فاجعه و مصیبت خواهیم بود.

داستان «یک انسان، یک حیوان» مجلس ختم تمدن‌های معاصر را ترسیم می‌کند که بین سراب تیره جنگ، خشونت و وحشت گرفتار شده است. و عشق که مفهوم تکمیلی تمامی داستان‌های جهان است در پیکر و ذات داستان در جریان است.

شخصیت نخست و کلیدی رمان در نهایت تصمیم می‌گیرد به روستای خودش بازگردد و دختری که دوستش داشته را ملاقات کند، اما ماجرا جور دیگری رقم می‌خورد.

رمان سوگواره‌ای است عجیب برای انسانی که از فرط جنگیدن و جان به در بردن از مرگ دچار غمی از جنس غم «مورسو» شخصیت داستان «بیگانه» کامو شده است؛ غمی که می‌خلد و در جانش پیش می‌رود.

کتاب را نشر چشمه در ۸۰ صفحه منتشر کرده و نرخ آن در سال ۱۳۹۶ و در چاپ نخست ۸۵۰۰ تومان بوده است.

دریچه

واکسیناسیون کرونا در خاورمیانه

در منطقه خاورمیانه از بین ۱۵ کشور، بیشترین پوشش واکسیناسیون کرونا را امارات متحده عربی با تزریق بیش از ۱۴ میلیون دوز واکسن و پوشش ۱۴۵ درصدی داشته است. بعد از آن منطقه رژیم صهیونیستی با تزریق ۱۰ میلیون و ۶۴۰ هزار و پوشش ۱۲۲درصدی در رده بعدی است. بحرین با تزریق یک میلیون و ۹۰۰ هزار دوز واکسن و پوشش ۱۱۳ درصدی در رده سوم قرار دارد.

عربستان سعودی با تزریق ۱۶ میلیون و ۵۰۰ هزار دوز واکسن، بیشترین میزان واکسن تزریق شده را در خاورمیانه دارد و حدود ۴۷ درصد جمعیت خود را پوشش داده است. ایران با تزریق حدود ۴ میلیون و ۴۰۰ هزار دوز واکسن تاکنون به حدود ۵ درصد جمعیت یک دوز واکسن را تزریق کرده است. حدود یک میلیون نفر نیز هر دو دوز واکسن کرونا را در ایران تزریق کرده‌اند که اندکی بیش از یک درصد جمعیت است.

قطر با تزریق ۲ میلیون و ۸۷۰ هزار دوز واکسن حدود ۹۹.۸ درصد جمعیت را پوشش داده، کویت با تزریق یک میلیون و ۸۲۰ هزار دوز واکسن پوشش جمعیتی ۴۲ درصدی دارد. اردن با تزریق ۲ میلیون و ۹۱۴ هزار دوز ۲۸.۶ درصد جمعیتش را پوشش داده، لبنان با تزریق یک میلیون و ۱۲۸ هزار دوز واکسن، ۱۶.۵ درصد پوشش جمعیتی داشته، عمان با ۷۲۰ هزار دوز واکسن ۱۴ درصد جمعیتش را پوشش داده است. فلسطین با تزریق ۷۱۶ هزار دوز واکسن ۱۴ درصد جمعیت خود را پوشش داده، مصر با تزریق ۳ میلیون و ۸۰۰ هزار دوز پوشش ۳.۷ درصدی دارد. عراق با تزریق ۷۰۳ هزار دوز واکسن به حدود ۱.۷ درصد جمعیت حداقل یک دوز واکسن را تزریق کرده است. یمن نیز با تزریق ۲۳۵ هزار دوز واکسن ۰.۸ درصد و سوریه با تزریق ۷۱ هزار دوز واکسن کرونا به ۰.۴ درصد جمعیت خود کمترین میزان پوشش واکسیناسیون را داشته‌اند.

وضعیت افریقا از نظر پوشش واکسیناسیون کرونا از بقیه قاره‌ها بدتر است. از حدود ۵۵ کشور کوچک و بزرگ این قاره ۳۰ کشور به کمتر از ۲ درصد جمعیت خود یک بار واکسن کرونا تزریق کرده و ۴۳ کشور زیر ۵ درصد پوشش واکسیناسیون کرونا داشته‌اند و فقط ۲ کشور مراکش و جزیره موریس پوشش بالای ۳۰ درصدی دارند. مراکش با تزریق ۱۷ میلیون و ۴۰۰ هزار دوز ۴۷ درصد جمعیت را پوشش داده و جزیره موریس با تزریق ۴۵۵ هزار دوز به ۳۵ درصد جمعیت حداقل یک دوز واکسن را تزریق کرده است.

ایران با تزریق ۴ میلیون و ۴۰۴ هزار دوز واکسن دوز اول و حدود یک میلیون دوز واکسن دوز دوم با پوشش ۵ درصدی جمعیت از نظر پوشش واکسیناسیون بعد از پاکستان در رتبه ۱۴۲ کشورهای دنیا قرار دارد و الجزایر بعد از ایران ایستاده است. کشور ما از نظر تعداد واکسن تزریق شده نیز بعد از صربستان و بالاتر از سنگاپور در رتبه ۴۵ کشورهای دنیاست.

برنامه ایران برای واکسیناسیون کرونا در قالب سند ملی ۲۰ دی سال ۱۳۹۹ تصویب شد. براساس این سند، واکسیناسیون کرونا در ایران در ۴ مرحله یا فاز انجام می‌شود. در فاز اول که در اسفند ۹۹ و فروردین ۱۴۰۰ اجرا شد، کادر بهداشتی و درمانی واکسن کرونا را دریافت کردند. فاز دوم واکسیناسیون سالمندان بالای ۶۰ سال است که از ۷ اردیبهشت ۱۴۰۰ شروع شد و همچنان ادامه دارد. فاز سوم واکسیناسیون کرونا شامل افراد دارای بیماری زمینه‌ای، شاغلان مشاغل پرخطر، افراد حاضر در مراکز تجمعی و کارکنان بهداشت و درمان که در خط اول مواجهه با بیماری نیستند، است و فاز چهارم واکسیناسیون عمومی برای افراد زیر ۶۰ سال است که پیش‌بینی می‌شود در زمستان ۱۴۰۰ واکسن کرونا را دریافت کنند.

حاشیه‌های «کیمیای واکسن» در بازار ادامه دارد

دلتا، سویه جدید ویروس هزار چهره

آن‌طور که کارشناسان حوزه سلامت می‌گویند، کند شدن فرآیند واکسیناسیون عمومی در هفته‌های گذشته به‌دلیل بدعهدی کشورهای تولیدکننده واکسن کرونا در عمل به تعهدات‌شان بوده و همین مسئله باعث شده واردات واکسن در کشور به تعویق بیفتد، این در حالی است که این مهمان ناخوانده هر روز با چهره‌ای جدید از کشوری به کشور دیگر می‌رود. حالا با افزایش موارد ابتلا به سویه دلتای کرونا، محدودیت‌های شدیدتری برای مقابله با شیوع این ویروس در برخی از کشورها اعمال شده است.

به گزارش ایسنا، شهر مسکو، پایتخت روسیه بالاترین نرخ مرگ‌ومیر ناشی از کروناویروس را در این کشور داشته و اکنون شیوع سویه دلتای کروناویروس که از قدرت سرایت بالاتری برخوردار است، موجب شده محدودیت‌های شدیدتری در کشورهای سراسر منطقه آسیا-پاسفیک اعمال شود.

هرچند روند واکسیناسیون، موارد ابتلا به کروناویروس را در شماری از کشورها کاهش داده و محدودیت‌ها در فعالیت‌های روزمره شهروندان در برخی از کشورهای عضو اتحادیه اروپا و امریکا به‌تدریج برداشته می‌شود، اما کارشناسان سلامت همچنان هشدار می‌دهند که شیوع سریع سویه دلتای کرونا به این مفهوم است که تا پایان همه‌گیری مسیر طولانی باقی مانده و هنوز داستان «کیمیای واکسن» در بازار پرحاشیه است.

جنگ واکسن، نبرد فقیر و غنی

نزدیک ۶ ماه از تولید واکسن کرونا و آغاز واکسیناسیون علیه بیماری کووید ۱۹ در دنیا می‌گذرد. تاکنون بیش از ۲.۵ میلیارد دوز واکسن کرونا در دنیا تزریق شده اما بیش از ۸۰ درصد این واکسن‌ها در ۱۲ کشور مصرف شده است. نخستین واکسن کرونا را در دنیا شرکت بیونتک آلمان با همکاری شرکت فایزر امریکا تولید کرد؛ واکسنی با استفاده از فناوری مولکولی RNA که پیچیده‌تر و جدیدتر از فناوری سنتی ویروس کشته‌شده یا غیرفعال بود. این نوآوری برای دانش پزشکی و داروسازی بشر یک امید تازه بود تا با استفاده از آن که امکان تولید انبوه را در زمان کوتاه می‌دهد، خیلی سریع بتوان پاندمی کرونا را در دنیا مهار کرد و البته چشم‌انداز روشنی برای تولید واکسن‌های بیماری‌های دیگری مانند ایدز را هم به‌وجود آورد.

بعد از آن سازمان بهداشت جهانی به ۴ واکسن دیگر نیز مجوز مصرف اضطراری داد. واکسن مدرنا (با اثربخشی ۹۴.۵ درصد) ساخت امریکا، واکسن آکسفورد-آسترازنکا (با اثربخشی ۷۰ درصد) ساخت مشترک بریتانیا و سوئد، واکسن سینوفارم چین (با اثربخشی ۷۹ درصدی) و واکسن تک‌دوزی جانسون‌اندجانسون ساخت امریکا توانستند مجوز موقت مصرف اضطراری را از سازمان بهداشت جهانی بگیرند. خریداران واکسن عمدتا کشورهایی هستند که توان و امکانات بالایی برای خرید «کیمیای واکسن» در بازار به‌شدت رقابتی آن در اختیار دارند. مناسبات سیاسی نیز در توان لابی‌گری و خرید واکسن بین کشورها بی‌تاثیر نیست، به همین علت واکسن کرونا به‌شکلی ناعادلانه در دنیا توزیع می‌شود و کشورهای فقیر که نه امکان خرید واکسن را دارند و نه توان تولید آن را، در پایین جدول واکسیناسیون کرونا قرار گرفته‌اند. تاکنون حدود ۱۷ واکسن کرونا حداقل در یک کشور مجوز مصرف اضطراری گرفته‌اند. از جمله این واکسن‌ها می‌توان به واکسن اسپوتنیک وی ساخت شرکت گامالیای روسیه و واکسن کوواکسین ساخت شرکت باهارات هند اشاره کرد که هر دوی آنها در ایران از سازمان غذا و دارو مجوز مصرف اضطراری گرفته و وارد چرخه توزیع شده‌اند. تولیدکنندگان این واکسن‌ها برای آنها به ترتیب اثربخشی ۹۵ و ۷۸ درصدی را اعلام کرده‌اند.

کمبود واکسن در دنیا

مسئله مهم در استفاده از واکسن کرونا این است که تعداد تولیدکنندگان آن محدود و متقاضی آن بسیار زیاد است، به همین علت خرید و تهیه واکسن از منابع معتبر و تاییدشده کار آسانی نیست. معمولا دولت‌ها طرف قرارداد خرید واکسن از شرکت‌های بزرگ قرار می‌گیرند و شرکت‌های خصوصی از این نظر شانس کمتری دارند. در ایران با مصوبه ستاد ملی مقابله با کرونا اجازه خرید و واردات واکسن به شرکت‌های خصوصی هم داده شد. کیانوش جهانپور، سخنگوی سازمان غذا و دارو به ایرنا گفت: ۳۷ شرکت ایرانی اجازه واردات واکسن گرفتند اما هیچ کدام نتوانستند واکسن وارد کنند؛ به‌ویژه اینکه همه آنها دوباره سراغ همان شرکت‌ها و کشورهایی رفتند که طرف حساب وزارت بهداشت بودند و نوعی موازی کاری را ایجاد کرده بودند و به شرکت‌های تولیدکننده واکسن طرف قرارداد وزارت بهداشت پیشنهاد خرید واکسن با نرخ بالاتر را می‌دادند که اقدامی خلاف منافع ملی بود. سازمان بهداشت جهانی برای توزیع عادلانه واکسن کرونا بین کشورها سبد کوواکس (COVID-۱۹ Vaccines Global Access) را تشکیل داد و از تولیدکنندگان واکسن خواست که بخشی از واکسن تولیدی خود را برای دسترسی عادلانه مردم دنیا به‌ویژه مردم کشورهای فقیر در این سبد قرار دهند تا توزیع واکسن کرونا عادلانه‌تر انجام شود. ایجاد این سبد توزیع یک نوآوری جهانی به رهبری اتحاد جهانی واکسن و ایمن‌سازی (GAVI)، ائتلاف برای نوآوری‌های آمادگی همه‌گیری (CEPI) و سازمان جهانی بهداشت (WHO) بود تا منابع بین‌المللی مالی و واکسن‌های تولیدی را به‌نحوی مدیریت کند که کشورهای فقیر و متوسط نیز به واکسن کرونا دسترسی پیدا کنند. بیش از ۱۶۵ کشور دنیا به این سبد پیوستند، اما باوجود هدف‌گذاری توزیع ۱۰۰ میلیون دوز واکسن کرونا تا آوریل ۲۰۲۱ (اردیبهشت ۱۴۰۰) بین کشورهای فقیر و متوسط، تا این تاریخ کمتر از ۴۰ میلیون دوز واکسن بین کشورهای عضو کوواکس توزیع کرده است.

توزیع ناعادلانه واکسن

توزیع ناعادلانه واکسن کرونا در دنیا و موفقیت اندک سبد کوواکس، بارها اعتراض دبیر کل سازمان بهداشت جهانی را در پی داشته است. تدروس ادهانوم، دبیر کل سازمان بهداشت جهانی گفت در توزیع جهانی واکسن کرونا «عدم توازن هولناکی» وجود دارد و بیشتر کشورها حتی واکسن لازم برای تزریق به کارکنان بخش‌های درمانی و سایر گروه‌های پرخطر را ندارند. از میزان واکسن کرونای تولید شده در دنیا ۸۷ درصد در کشورهای ثروتمند بوده و سهم کشورهای فقیر فقط ۰.۲ درصد بوده است. او حدود ۲ ماه پیش گفته بود: به‌طور متوسط در کشورهای ثروتمند از هر ۴ نفر یک نفر واکسن کرونا دریافت کرده اما این رقم در کشورهای فقیر یک نفر از هر ۵۰۰ نفر است. ایران نیز از جمله کشورهایی است که تاکنون دسترسی اندکی به واکسن کرونا داشته است. جمهوری اسلامی ایران پس از تشکیل سبد کوواکس در سازمان بهداشت جهانی به این مجموعه پیوست و با عنوان یک کشور متوسط در دسته‌ای قرار گرفت که با پرداخت پول واکسن‌ها، بتواند به واکسن کرونا دسترسی پیدا کند و نوع واکسن موردنیاز خود را نیز از این سبد انتخاب کند. به گفته سعید نمکی، وزیر بهداشت، ایران ۱۶ میلیون و ۸۰۰ هزار دوز واکسن کرونا از سبد کوواکس خریداری و هزینه آن را نیز پرداخت کرد، اما دستیابی ایران به این واکسن‌ها در زمان مقرر عملی نشد. تولید محدود، تقاضای بالا و توزیع ناعادلانه واکسن کرونا در دنیا باعث اعتراض مقامات بسیاری از کشورها شده است. در این باره نیز نمکی اظهار کرد: ۸۰ درصد واکسن‌های تزریقی در ۱۰ کشور پیشرفته است، در حالی که ۱۸ کشور با درآمد پایین و متوسط هنوز واکسنی دریافت نکرده‌اند که این اتفاق برای سازمان‌های بین‌المللی یک ناکامی است. او گفت: سلامتی هیچ مرز سیاسی و جغرافیایی نمی‌شناسد و درد و مشکلات گروهی از مردم در یک طرف جهان با مشکلات افراد در سایر نقاط در هم تنیده است. پاندمی کرونا به‌سرعت جهان را فرا گرفت و درس‌های زیادی را در سطح ملی، منطقه‌ای و جهانی به ما آموخت. توزیع ناعادلانه واکسن‌های کووید-۱۹ روی زشت دنیای ناعادلانه ما را نشان داد. تا زمانی که کل جهان ایمن نشده و ویروس در جایی در حال گردش است، خطر جهش و تهدید سلامت کشورهای ایمن شده وجود دارد؛ بنابراین باتوجه به درس‌هایی که تاکنون آموخته‌ایم، در این زمان خاص، ما فقط یک راه‌حل داریم و آن همکاری همه ملت‌ها برای واکسیناسیون همه و حفظ اقدامات دقیق بهداشت عمومی برای شکست این همه‌گیری است.

سخن پایانی...

تاخیر در واکسیناسیون کرونا در کشورهای فقیر نه‌تنها سلامت مردم این کشورها را به خطر می‌اندازد، بلکه برای کشورهای ثروتمند نیز خطرناک است، زیرا چرخش ویروس بین انسان‌ها، هر زمان امکان جهش دوباره ویروس و بی‌اثر شدن واکسن‌های تزریق شده را به‌وجود می‌آورد.

